

HAZRET-İ
FATIMA'NIN
FAZİLETLERİ

Seyyid Murtaza Hüseyini

صفائے حضرت فاطمہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا

۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HAZRET-İ
FATIMA'NIN
FAZİLETLERİ

فضائل فاطمة عليها السلام

Seyyid Murtaza HÜSEYİNİ FİRUZABADİ

Çeviri:
Muhammed TAHİR

Tuba Yayınları: 2

Orjinal adı:

Fezail-ul Hamseti Min'es Sihah'is
Sitte... Fezail-u Fatıma (s.a)

Dizgi: Tûba

Kapak: Tûba

Baskı:

Budak ofset
Tel: 613 53 86
2. Baskı Mart 1996

Adres:

Tûba, Basın yayın. Organizasyon Ltd. Şti.
Kıztaşı Cad. No: 3/2 Fatih - İstanbul
Tel & Faks: (0.212) 613 53 86

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM	9
Hz. Fatıma (a.s) İnsan Şeklinde Bir Huri	
2. BÖLÜM	17
Hz. Fatıma'nın Doğumu	
3. BÖLÜM	21
Fatıma Ve Betül İsimlerinin Ona Verilmesi	
4. BÖLÜM	27
Hz. Fatıma'nın (a.s) Resulullah'a (s.a.a) Benzemesi	
5. BÖLÜM	35
Hz. Fatıma (a.s) İle Babasının Arasındaki Sevgi	
6. BÖLÜM	45
Resul-i Ekrem (s.a.a) Yolculuğa Çıkarken	
7. BÖLÜM	53
Hz. Fatıma'nın (s.a) Tesbihi	

8. BÖLÜM	63
Hz. Peygamber'in (s.a.a) Fedek'i Fatıma'ya (a.s) vermesi	
9. BÖLÜM	67
En Üstün Kadın	
10. BÖLÜM	103
Hz. Fatıma'nın (s.a) Bazı Kerametleri	
11. BÖLÜM	109
Hz. Fatıma (a.s) Allah'ın Seçkin Kıldığı Bir Kadın	
12. BÖLÜM	113
Hz. Fatıma (s.a) İnsanların En Doğru Konuşanı	
13. BÖLÜM	115
Hz. Fatıma'nın (s.a) Çocuklarının Babası	
14. BÖLÜM	121
Hz. Mehdi (a.f) Hz. Fatıma'nın (s.a) Soyundandır	
15. BÖLÜM	133
Hz. Fatıma (s.a) Âl-i Aba'dandır	
16. BÖLÜM	149
Hz. Fatıma (s.a) Ve Mübahele Olayı	
17. BÖLÜM	165
Hz. Fatıma (s.a), Peygamber'in (s.a.a) Vücudunun Bir Parçasıdır	

Hz. Fatıma'nın (s.a) Faziletleri.....5

18. BÖLÜM	183
Allah-u Teala'nın Fatıma'nın (s.a) Gazabı İçin Gazap Etmesi Ve Onun Rızası İçin de Rız Olması	
19. BÖLÜM	191
Peygamber'in (s.a.a) Vefatından Sonra Ehl-i Bey'ten Ona Kavuşan İlk Şahıs	
20. BÖLÜM	197
Babasının Musibetinde, Hz. Fatıma'nın (s.a) Üzüntü Ve Ağıtı	
21. BÖLÜM	207
Esmâ'nın Tabut Hazırlamakla Görevlendirilmesi	
22. BÖLÜM	211
Hz. Fatıma'nın (s.a) Kendi Vefatını Bildirmesi	
23. BÖLÜM	215
Hz. Fatıma'nın (s.a) Kıyamette Sırat'tan Geçmesi	
24. BÖLÜM	223
Hz. Fatıma'nın (s.a) Soyuna Ateşin Haram Edilmesi	
25. BÖLÜM	227
Hz. Fatıma'nın (s.a) Cennete Uğurlanışı	
26. BÖLÜM	229
Cennete Girecek Olan İlk Şahıs	
27. BÖLÜM	233
Hz. Fatıma'nın (s.a) Meşhur Hutbesi	

TAKDİM

Bismillahirrahmanirrahim

Her varlığın iki yönü vardır. Bir zahiri yönü; yani herkesce görülebilen, gözlemlenen yönü, bir de gözlerden gizli kalan yönü. İlahi mevkilere sahip olan peygamber, imam ve diğer masumların hakiki makamları onların herkesce görünen, bilinen yönlerinde değil; Allah'la olan ilişkilerinde tecelli eden şahsiyetlerindedir. İlahi şahsiyetleri sırf insanlarla olan ilişkilerinde müşahade edilen yönleriyle değerlendirmek, bir deniz ve okyanusun derinliklerini araştırmadan kıyıda görünen dalgalarıyla tanımaya benzer; oysa bu basit bir tanımadan öte birşey değildir.

Elbette, ilahi şahsiyetlerin varlık okyanuslarını tanıyabilmek için ilahi yardıma ihtiyaç vardır. İlahi yardım sayesinde insan, ilahi nurları görebilecek bir göze, manevi makamları anlayabilecek bir kalbe, sahip olur. Bu ilk aşamadır. İkinci aşamada ise; insan ilahi elçiler tarafından gelen bilgiye muhtaçtır.

Hz. Fatıma'nın (s.a) geceleri ibadetle geçirdiğini tarihte okumak mümkündür. Ama; bu amelin Allah katındaki gerçek değerini, Peygamber'den (s.a.a) öğrenmek gerekir. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **"Kızım Fatıma (s.a) bütün kadınlardan üstündür. O vücudumun bir parçasıdır, gözümün nuru ve kalbimin meyvasıdır. O, benim ruhumdur. O, insanlardan olan bir huridir; Rabbinin huzurunda ibadete hazırlandığında yıldızların yer ehli için**

parladığı gibi, onun nuru da gökteki meleklerin nazarında parlar. O halde Allah Teala meleklerine şöyle hitap eder. "Ey melekler, bakın Benim cariyem Fatıma'ya; o Benim huzurunda durmuştur, korkudan titriyor; kalbiyle Benim ibadetime yönelmiştir. Sizleri şahid kılıyorum ki, Ben onun şialarını ateşten koruyacağım."

(Bihar-ül Envar, c.28, s.37)

H.z. Fatıma'nın (s.a) konuşma ve davranışlarında Peygamber'e (s.a.a) en çok benzeyen kişi olduğunu tarihten öğrenmek mümkündür; ama onun bütün istek ve arzularında, düşünce ve hareketlerinde rızası Allah'ın rızası, gazabı Allah'ın gazabı olacak bir makama eriştiğini, yani masum olduğunu Peygamber'den (s.a.a) öğrenmek gerekir.

Elbette H.z. Fatıma'nın (s.a) masum oluşunda şüphe yoktur. Şüphecilerin imamı olarak tanınan Fahr-i Razi bile, "H.z. Fatıma'nın (s.a) masum oluşunda şüphe yoktur" demiştir. Evet H.z. Fatıma'nın (s.a) birtakım faziletlerini öğrenmek mümkündür ama; onun Allah katındaki makamını bilmek zordur. Bu eserde H.z. Fatıma'yla (s.a) ilgili hadisler çeşitli bölümlere tasnif edilerek tercümeleriyle sunulmuştur. Umudumuz şu ki, özellikle Ehl-i Sünnet kaynaklarından toplanan bu hadisleri okumakla mü'min kardeşler Ehl-i Beyt'i daha iyi tanımaya muvaffak olurlar.

Tevfik Allah'tandır

TÛBA

الباب الاول

في انعقاد نطفة فاطمة عليها السلام من ثمار
الجنة وأنها حوراء إنسية لم تحض ولم تطمئ

١ - «السيوطي في الدر المنثور» في ذيل تفسير قوله تعالى: «سُبْحَانَ
الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ» قال: وأخرج الطبراني عن
عائشة قالت: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

«لَمَّا أَسْرَى بِي إِلَى السَّمَاءِ أُدْخِلْتُ الْجَنَّةَ فَوَقَفْتُ عَلَى شَجَرَةٍ
مِنْ أَشْجَارِ الْجَنَّةِ لَمْ أَرِ فِي الْجَنَّةِ أَحْسَنَ مِنْهَا وَلَا أْبْيَضَ وَرَقًا وَلَا
أَطْيَبَ ثَمَرَةً فَتَنَاوَلْتُ ثَمَرَةً مِنْ ثَمَرَتِهَا فَأَكَلْتُهَا فَصَارَتْ نُطْفَةً فِي
صُلْبِي فَلَمَّا هَبَطْتُ إِلَى الْأَرْضِ وَاقَعْتُ خَدِيجَةَ فَحَمَلَتْ بِفَاطِمَةَ
فَإِذَا أَنَا اسْتَقْتُ إِلَى رِيحِ الْجَنَّةِ سَمَّمْتُ رِيحَ فَاطِمَةَ».

1. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (A.S) NUTFESİ CENNET MEYVELERİNDEN OLUŞMUŞ VE KENDİSİ HAYIZ VE NİFASTAN UZAK, İNSAN ŞEKLİNDE BİR HURİDİR

1- Suyutî, "ed-Dürr-ül Mensur" adlı tefsirinde, "Subhan-ellezi esra bi-abdihi leylen min-el mescid-il haram..." ayetinin tefsir bölümünün sonunda, Tabara-nî'den naklen Aişe'nin şöyle dediğini yazıyor: Resulullah (salla'llahu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Miraca götürüldüğümde beni cennete dahil ettiler ve ben cennet ağaçlarından bir ağacın yanında durdum; öyle bir ağaçtı ki, cennette onun gibi güzel, yaprakları beyaz ve meyvesi hoş olan bir ağaç görmemiştim; onun meyvesinden alıp yedim; bu benim sulbümde nutfeye dönüştü; yeryüzüne döndüğümde Hatice'yle bir araya geldim ve o, Fatıma'ya hamile kaldı. O zamandan beri ne zaman cennet kokusunu arzuluyorsam Fatıma'yı kokluyorum.

2- Müstedrek-üs Sahihayn'ın sahibi, kendi senediyle Sa'd ibn-i Malik'ten Resulullah'ın (salla'llahu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

٢ - «مستدرک الصحیحین ج ٣ ص ١٥٦» روي بسنده عن سعد بن مالك قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

«أتاني جبريل عليه الصلاة والسلام يسفر جلتي من الجنة فأكلتها ليلة أسري بي فعلقت خديجة بفاطمة فكنت إذا اشتقت إلى رائحة الجنة شممت رقبته فاطمة».

٣ - «ذخائر العقبى ص ٣٦» قال: وعن ابن عباس قال:

«كان النبي صلى الله عليه وآله وسلم يكثر القبل لفاطمة عليها السلام فقالت له عائشة: إنك تكثر تقبيل فاطمة. فقال: إن جبريل ليلة أسري بي أدخلني الجنة فأطعمني من جميع ثمارها فصار ماءً في صلبي فحملت خديجة بفاطمة، فإذا اشتقت لتلك الثمار قبّلت فاطمة فأصبت من رائحتها جميع تلك الثمار التي أكلتها».

٤ - «ذخائر العقبى ص ٤٤» قال: روى الملا في سيرته أن النبي صلى

الله عليه وآله وسلم قال:

Miraca götürüldüğüm gece, Cebrail (a.s) bir cennet ayvasını bana getirdi; ben onu yedim ve Hatice, Fatıma'ya hamile oldu. Bu yüzden ben cennet kokusuna iştiyak duyduğumda Fatıma'nın boynunu kokluyorum.

3- Zehair-ül Ukbâ kitabında İbn-i Abbas'tan şöyle nakledilmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'yı çok öperdi. Aişe, Peygamber'e "(Neden) Sen Fatıma'yı çok öpüyorsun?" dedi. Resulullah (cevabında) şöyle buyurdu: "Miraca götürüldüğüm gece, Cebrail beni cennete götürdü ve bütün meyvelerinden bana ikram etti. Bu meyveler benim sulbümde nutfeye dönüştü ve Hatice, Fatıma'ya hamile oldu. Ben o meyveleri arzu ettiğimde Fatıma'yı öpüyorum, onun kokusu bana cennette yediğim meyveleri hatırlatıyor."

4- Zehair-ül Ukbâ kitabında Siret-ül Molla'dan naklen Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğu kaydedilmiştir:

Cebrail cennetten bir elma getirdi, ben onu yedim ve Hatice ile bir araya geldim. O, Fatıma'ya hamile oldu. Bir müddet sonra Hatice, "Benim hamlim çok hafiftir ve sen yanımdan ayrıldığında, karnımdaki bebek benimle konuşuyor..." dedi.

5- Hatib-i Bağdadî, "Tarih-i Bağdad" adlı eserinde Aişe'den şöyle naklediyor:

«أَتَانِي جِبْرِيلُ بِتُفَاحَةٍ مِنَ الْجَنَّةِ فَأَكَلْتُهَا وَوَأَقَعْتُ خَدِيدَجَةً
فَحَمَلْتُ بِفَاطِمَةَ، فَقَالَتْ: إِنِّي حَمَلْتُ حَمَلًا خَفِيفًا فَإِذَا خَرَجْتَ
حَدَّثَنِي الَّذِي فِي بَطْنِي...».

وسياتي تمامه إن شاء الله في باب ولادتها.

٥ - «تاريخ بغداد للخطيب البغدادي ج ٥ ص ٨٧» روي بسنده عن
عائشة قالت: قلت: يا رسول الله ما لك إذا جاءت فاطمة قبلتها حتى تجعل
لسانك في فيها كله كأنك تريد أن تلعتها عسلاً؟ قال:

«نَعَمْ يَا عَائِشَةُ إِنِّي لَمَّا أُسْرِي بِي إِلَى السَّمَاءِ أُدْخِلَنِي جِبْرِيلُ
الْجَنَّةَ فَنَاوَلَنِي مِنْهَا تُفَاحَةً فَأَكَلْتُهَا فَصَارَتْ نُطْفَةً فِي صُلْبِي، فَلَمَّا
نَزَلْتُ وَأَقَعْتُ خَدِيدَجَةً، فَفَاطِمَةُ مِنْ تِلْكَ النُّطْفَةِ وَهِيَ حَوْرَاءُ
إِنْسِيَّةٌ، كُلَّمَا اشْتَقْتُ إِلَى الْجَنَّةِ قَبَّلْتُهَا».

(أقول): وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٣٦) وقال: خرجته
أبوسعده في شرف النبوة.

٦ - «تاريخ بغداد أيضاً ج ١٢ ص ٣٣١» روي بسنده عن ابن عباس

Ben, Resulullah'a (s.a.a): “Neden Fatıma geldiğinde onu öpüyorsun..?” dedim. Resulullah: “Ey Aişe, ben miraca götürüldüğüm gece, Cebrâil beni cennete götürdü ve orada bana bir elma verdi; ben onu yedim; o, benim sulbümde nutfeye dönüştü. Yeryüzüne indiğimde Hatice'yle bir araya geldim. İşte Fatıma o nutfeden dünyaya geldi. O, insan şeklinde olan bir huri (cennet hanımı)dir. Cenneti arzu ettiğim vakit, onu öpüyorum.”

6- Yine Tarih-i Bağdad'da Hatib kendi senediyle İbn-i Abbas'tan Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Kızım Fatıma, Hz. Adem soyundan bir hurîdir; ne hayız olur ve ne de nifas. Onun, Fatıma (kesilmiş, ayrılmış) diye adlandırılması, Allah'ın onu ve dostlarını ateşten (cehennemden) kestiği, ayırdığı içindir.

7- Zehair-ül Ukbâ kitabının sahibi, İmam Hasan'ın (a.s) doğumu hususunda, Hz. Fatıma'ya hizmet eden, Esna adlı kadından şöyle naklediyor:

Ben Resulullah'a (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem): (Bu doğumda) Fatıma'dan nifas ve hayız kanı geldiğini görmedim dedim. Resulullah (salla'llahu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu: “Sen bilmiyor musun, benim kızım (Fatıma) tertemizdir. O (asla) hayız ve doğum kanı görmez.”

قال: قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«إِبْنَتِي فَاطِمَةُ حَوْرَاءُ أَدَمِيَّةٌ لَمْ تَحِضْ وَلَمْ تَطْمُثْ، وَإِنَّمَا

سَمَّاهَا فَاطِمَةَ لِأَنَّ اللَّهَ فَطَمَهَا وَمُحِبِّهَا عَنِ النَّارِ».

(أقول): وذكره ابن حجر أيضاً في صواعقه (ص ٩٦) وقال: أخرجه

النسائي.

٧ - «ذخائر العقبى ص ٤٤» ذكر حديثاً عن أسماء في ولادة فاطمة

بالحسن عليه السلام قالت أسماء: فقلت: يا رسول الله إني لم أر لها دمًا في حيض

ولا في نفاس، فقال صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«أَمَا عَلِمْتِ أَنَّ ابْنَتِي طَاهِرَةٌ مُطَهَّرَةٌ لَا يُرَى لَهَا دَمٌ فِي طَمْثٍ

وَلَا وِلَادَةٍ؟».

1. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- ed-Dürr-ül Mensur, İsrâ suresinin tefsiri, âyet 1.
- 2- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.156.
- 3- Zehâir-ül Ukbâ, s.36.
- 4- Zehâir-ül Ukbâ, s.44.
- 5- Tarih-i Bağdâd, c.5, s.87. Zehâir-ül Ukbâ, s.36.
- 6- Tarih-i Bağdâd, c.12, s.331. es-Savâik-ul Muhrika, s.96.
- 7- Zehâir-ül Ukbâ, s.44.

الباب الثاني

في أن فاطمة عليها السلام حدثت أمها
في بطنها ووليت ولادتها حواء وآسية
وكلثم ومريم فولدت ووقعت على الأرض ساجدة

«ذخائر العقبى ص ٤٤» قال: روى الملا في سيرته إن النبي صلى الله
عليه وآله وسلم قال:

«أتاني جبريلُ بِتَفَاحَةٍ مِنَ الْجَنَّةِ فَأَكَلْتُهَا وَوَأَقَعْتُ خَدِيجَةَ
فَحَمَلْتُ بِفَاطِمَةَ، فَقَالَتْ: إِنِّي حَمَلْتُ حَمَلًا خَفِيفًا فَإِذَا خَرَجْتَ
حَدَّثَنِي الَّذِي فِي بَطْنِي، فَلَمَّا أَرَادَتْ أَنْ تَضَعَ بَعَثَتْ إِلَى نِسَاءِ قُرَيْشٍ
لِيَأْتِيَنَهَا فَيَلِينَ مِنْهَا مَا تَلَى النِّسَاءِ مِنْ تَلْدٍ فَلَمْ يَفْعَلْنَ وَقُلْنَ: لَا
نَاتِيكِ وَقَدْ صِرَتْ زَوْجَةَ مُحَمَّدٍ.

فَبَيَّنَّا هِيَ كَذَلِكَ إِذْ دَخَلَ عَلَيْهَا أَرْبَعُ نِسْوَةٍ عَلَيْنَهُنَّ مِنَ الْجَمَالِ

2. BÖLÜM

HZ. FATİMA ANNE RAHMİNDE OLDUĞUNDA ANNESİYLE KONUŞUYORDU. DOĞUMU; HZ. HAVVA, ASİYE, GÜLSÜM VE MERYEM'İN YARDIMIYLA GERÇEKLEŞMİŞTİR VE DOĞDUĞUNDA YERE SECDE HALİNDE DÜŞMÜŞTÜR

Zehair-ül Ukbâ kitabının müellifi, Siret-ül Molla'dan naklen, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu yazıyor:

Cebrail, bana cennetten bir elma getirdi; ben onu yedim ve Hatice'yle bir araya geldim. O, Fatıma'ya hamile kaldı. Hatice: "Benim kolay bir hamlim var. Sen benim yanımdan ayrıldığında (ve ben yalnız kaldığımda) karnımdaki çocuk benimle konuşuyor" diyordu. Hatice, doğum vakti geldiğinde Kureş hanımlarına haber gönderdi. Ama onlar kabul etmeyerek: "Muhammed'in hanımı olduğun için senin yanına gelmeyiz." dediler. Bu esnada aniden, güzellik ve nurları vasfedilemeyecek dört hanım Hatice'nin huzuruna geldi; onlardan biri: "Ben senin annen Havva'yım", diğeri "Ben Mezahim kızı Asiye'yim", öbürü ise "Ben Musa'nın bacası Gülsüm'üm," dördüncüsü de: "Ben İmran'ın kızı ve İsa'nın annesi Meryem'im" dedi ve sözlerine şunu eklediler: "Kadınların

وَالنُّورِ مَا لَا يُوصَفُ فَقَالَتْ لَهَا إِخْدَاهُنَّ: أَنَا أُمُّكَ حَوَاءُ، وَقَالَتِ
الْأُخْرَى: أَنَا أَسِيَّةُ بِنْتُ مَزَاحِمَ وَقَالَتِ الْآخَرَى: أَنَا كَلْبُ أُمَّ أُخْتِ
مُوسَى، وَقَالَتِ الْآخَرَى: أَنَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ أُمَّ عِيسَى، جِئْنَا لِنَلِي مِنْ
أَمْرِكَ مَا تَلِي النِّسَاءُ.

قَالَتْ: فَوَلَدْتُ فَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا، فَوَقَعَتْ حِينَ وَقَعَتْ
عَلَى الْأَرْضِ سَاجِدَةً رَافِعَةً إِبْصَعَهَا.

yapması gereken işi üstlenmek ve sana yardım etmek için geldik.”

Hatice diyor ki: "Böylece Fatıma (selamullahi aleyha) dünyaya geldi ve secde halinde yere düştü; ama parmağını göğze doğru kaldırmıştı."

2. BÖLÜMÜN KAYNAĞI

1- Zehâir-ül Ukbâ, s.44.

الباب الثالث

في وجه تسميتها بفاطمة وبالتول وبيان كنيتهما

«أقول»: قد تقدم في باب انعقاد نطفة فاطمة عليها السلام حديث ابن عباس عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قوله: وإنما سماها فاطمة لأن الله فطمها ومحبيها عن النار. وهذه بقية ما جاء في ذلك:

١ - «ذخائر العقبى ص ٢٦» قال: عن علي عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لفاطمة:

«يا فاطمة تدرين لم سُميتِ فاطمة؟ قال علي عليه السلام: يا رسول الله لم سُميتِ فاطمة؟ قال: إن الله عز وجل قد فطمها وذريتها عن النار يوم القيامة.»

3. BÖLÜM

FATİMA VE BETÛL İSİMLERİNİN ONA VERİLMESİNİN SEBEBİ VE HZ. FATİMA'NIN (A.S) KÜNYESİ

Birinci bölümde İbn-i Abbas'ın Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şu hadisi naklettiğini zikrettik:

Onun "Fatıma" kesilmiş, diye adlandırılması Allah'ın onu ve dostlarını ateşten (cehennemden) kestiği, ayırdığı içindir.

Şimdi bu husustaki diğer hadisleri de nakledeceğiz:

1- Zehâir-ül Ukbâ kitabında nakledildiği üzere Hz. Ali (aleyhi's-selâm) şöyle buyurmuştur:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'ya şöyle buyurdu:

"Ey Fatıma, neden «Fatıma» (kesilmiş, ayrılmış) diye isimlendirildiğini biliyor musun?" Ben, (Ali): "Neden «Fatıma» diye isimlendirilmiş ya Resulallah?" diye sordum. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Çünkü Allah (azze ve celle) kıyamette onu ve onun soyundan gelenleri cehennem ateşinden kesmiş, ayırmıştır.

قال: أخرجه الحافظ الدمشقي (ثم قال): وقد رواه الإمام علي بن موسى الرضا عليه السلام في مسنده (قال) ولفظه: إن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال:

«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَطَمَ ابْنَتِي فَاطِمَةَ وَوَلَدَهَا وَمَنْ أَحَبَّهُمْ مِنَ النَّارِ، فَلِذَلِكَ سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ.»

٢- «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٩» ولفظه:

«إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ لِأَنَّ اللَّهَ فَطَمَهَا وَمُحِبِّهَا عَنِ النَّارِ...»
قال: أخرجه الديلمي عن أبي هريرة يعني عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم.

٣- «ابن الاثير في النهاية في مادة بتل» قال:

«سُمِّيَتْ فَاطِمَةُ الْبَتُولَ لِإِنْقِطَاعِهَا عَنِ نِسَاءِ زَمَانِهَا فَضْلاً وَدِيناً وَحَسَباً» وَقِيلَ: «لِإِنْقِطَاعِهَا عَنِ الدُّنْيَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى».
وقال: عبدة الهروي (في الغريبين):
«سُمِّيَتْ فَاطِمَةُ بَتُولاً، لِأَنَّهَا بَتَلَتْ عَنْ نَظِيرٍ.»

Muhibbuddin Taberî, İmam Ali Rıza'nın (aleyhi's-selâm) kendi Müsned'inde bu hadisi şu ibareyle naklettiğini yazıyor:

Hakikaten Allah (azze ve celle) kızım Fatıma'yı ve onun evlatlarını ve onları sevenleri ateşten kesmiş, ayırmıştır. Bunun için; "Fatıma" (kesilmiş, ayrılmış) diye isimlendirilmiştir.

2- Kenz-ül Ummâl'da bu hadis şöyle nakledilmiştir:

Onun "Fatıma" diye adlandırılması, Allah'ın onu ve onu sevenleri ateşten uzaklaştırmış olduğu içindir.

3- İbn-i Esir, "en-Nihaye" adlı kitabında şöyle yazıyor:

Fatıma, "Betûl" (ayrılan, kesilen) diye adlandırılmıştır. Çünkü o, kendi zamanının kadınlarından fazilet, din ve soyluluk yönünden ayrılmış (ve seçkinlik kazanmış)tır.

Bazıları da dünyadan kopup Allah'a yöneldiği için bu adı aldığını söylemişlerdir.

Ubeydet-ül Harevî de "Garibeyn" adlı kitabında şöyle yazıyor:

Fatıma'nın "Betûl" diye isimlendirilmesi, eşsiz olduğu içindir.

4- İbn-i Esir, "Üsd-ül Gabe" adlı kitabında, Hz. Fatıma'nın hayatını anlatırken şöyle yazıyor:

Fatıma'nın künyesi: "Ümmü Ebiha" (babasının annesi) idi.

٤ - «أسد الغابة لابن الأثير ج ٥ ص ٥٢٠» في ترجمة فاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال:

«وَكَانَتْ فَاطِمَةٌ تُكَنَّى أُمَّ أَبِيهَا».

٥ - «الاستيعاب لابن عبد البر، ج ٢ ص ٧٥٢» ذكر عن جعفر بن محمد عليهما السلام أنه قال:

«كَانَتْ كُنْيَةُ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ أُمَّ أَبِيهَا».

5- İbn-i Abdülbirr, "el-İstiâb" adlı kitabında İmam Ca'fer Sadık'ın (aleyhi's-selâm) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:
Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'nın künyesi, "Ümmü Ebiha" idi.

3. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Zehâir-ül Ukbâ, s.26
- 2- Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.
- 3- en-Nihâye, "Betele" maddesi
- 4- Üsd-ül Gâbe, c.5,ş.520.
- 5- el-İstiâb, c.2, s.752.

الباب الرابع

في شباهاة فاطمة عَلَيْهَا
بالنبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ من وجوه وتقبييل النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لها

١ - «صحيح الترمذي ج ٢ ص ٣١٩» روى بسنده عن عائشة أم المؤمنين قالت:

«ما رأيتُ أحداً أشبهَ سَمْتاً ودَلاًّ وَهَدياً بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ في قِيامِها وَقُعُودِها مِنْ فاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.»

قالت: وَكانتُ إذا دَخَلتُ على النَّبيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قامَ إِلَيها فَقبَّلَها وَأجَلَسَها في مَجْلِسِهِ وَكانَ النَّبيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إذا دَخَلَ عَلَيها قامَتُ مِنْ مَجْلِسِها فَقبَّلَتُهُ وَأجَلَسَتُهُ في مَجْلِسِها...».

«أقول»: ورواه أبو داود أيضاً في صحيحه (ج ٣٣) في باب ما جاء في القيام (ص ٢٢٣) ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ٤ ص ١٧٢) ورواه البخاري أيضاً في الأدب المفرد (ص ١٣٦) وذكر العسقلاني

4. BÖLÜM

ÇEŞİTLİ YÖNLERDEN HZ. FATİMA'NIN (A.S) HZ. PEYGAMBER'E (S.A.A) BENZEDİĞİ VE PEYGAMBER'İN ONU ÖPMESİ

1- Sahih-i Tirmizî, kendi senediyle Resulullah'ın zevcesi Aişe'den şöyle nakletmiştir:

Ben, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma kadar; oturup kalkmasında, davranış, tutum ve vakarında Resulullah'a (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) benzeyen birisini görmedim.

Ve yine şöyle demiştir:

Fatıma, Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanına geldiğinde, Peygamber yerinden kalkıp ona doğru gider ve onu öpüp kendi yerinde oturturdu. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) de onun yanına geldiğinde, Fatıma yerinden kalkar, onu öper ve oturduğu yerde oturturdu.

2- Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle Aişe'nin şöyle dediğini nakleder:

Ben, Fatıma kadar konuşma ve sohbetinde Resulullah'a (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) benzeyen birisini görmedim. Fatıma, Resulullah'ın

في فتح الباري (ج ٩ ص ٢٠٠) انه رواه ابن حيان.

٢- «مستدرک الصحيحين ج ٣ ص ١٥٤» روى بسنده عن أم المؤمنين عائشة أنها قالت:

«ما رأيتُ أحداً كان أشبهَ كلاماً وحديثاً من فاطمةَ بِرَسُولِ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَكَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَيْهِ رَحَبَ
بِهَا وَقَامَ إِلَيْهَا فَأَخَذَ بِيَدِهَا فَقَبَّلَهَا وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ».

قال: «هذا حديث صحيح على شرط الشيخين». (أقول): ورواه في
(ص ١٥٩) أيضاً، ورواه البخاري أيضاً في الأدب المفرد (ص ١٤١) ورواه
أبو عمرو أيضاً في استيعابه (ج ٢ ص ٧٥١) ورواه البيهقي أيضاً في سننه
(ج ٧ ص ١٠١) وزاد في آخره فقال:

«وَكَانَ - يَعْنِي النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - إِذَا دَخَلَ
عَلَيْهَا رَحَبَتْ بِهِ وَقَامَتْ بِهِ فَأَخَذَتْ بِيَدِهِ فَقَبَّلَتْهُ».

٣- «مسند الإمام أحمد بن حنبل ج ٣ ص ١٦٤» روى بسنده عن أنس
ابن مالك قال:

«لَمْ يَكُنْ أَحَدًا أَشْبَهَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
مِنَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عليه السلام وَفَاطِمَةَ سَلَامٍ اللَّهُ عَلَيْهِمَا».

bulunduğu yere geldiğinde, Peygamber ona hoş geldin der, (sonra) yerinden kalkıp Fatıma'ya doğru gider; elinden tutup öper ve kendi yerinde otururdu.

Müstedrek-üs Sahihayn'in sahibi şöyle demiştir: "Bu hadis, Buharî ve Müslim'in, sahih hadis için zikrettikleri şartları taşımaktadır."

Bu hadisi, Beyhakî de kendi Sünen'inde şu ekle nakletmiştir:

Peygamber, (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'nın yanına geldiğinde Fatıma, ona hoş geldin der ve yerinden kalkıp babasının elinden tutar ve öperdi.

3- İmam Ahmed ibn-i Hanbel de kendi Müsned'inde, Enes ibn-i Malik'in şöyle dediğini nakletmiş:

Hiç kimse Hasan ibn-i Ali (aleyhi's-selâm) ve Fatıma (selamullahi aleyha) kadar, Resulullah'a (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) benzemiyordu.

4- Müslim kendi Sahih'inde, Hz. Fatıma'nın faziletleri babında, Aişe'nin şöyle dediğini yazıyor:

Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) hanımlarının hepsi (onun huzurunda) bir araya toplanmış oldukları bir sırada, Fatıma geldi. Yürüyüşü Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yürümesi gibiydi. Resulullah (s.a.a), "Hoş geldin kızım!" dedi ve sonra onu sağ veya sol yanında oturttu...

٤ - «صحيح مسلم» في كتاب فضائل الصحابة في باب فضائل فاطمة عليها السلام روى بسنده عن عائشة قالت:

«اجْتَمَعَ نِسَاءُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ يُعَادِرْ مِنْهُنَّ امْرَأَةً فَجَاءَتْ فَاطِمَةُ تَمْشِي كَأَنَّ مَشِيَّتَهَا مَشِيَّةُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: مَرْحَبًا بِابْنَتِي فَأَجْلَسَهَا عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ...».

وسياتي تمامه إن شاء الله في باب فاطمة سيدة النساء، (أقول): ورواه ابن ماجه أيضاً في صحيحه في باب ما جاء في ذكر مرض رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم، ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٦ ص ٢٨٢) ورواه جمع كثير أيضاً من أئمة الحديث.

٥ - «كنز العمال ج ٧ ص ١١١» قال:

«عَنْ عَائِشَةَ إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كَانَ كَثِيرًا مَا يُقْبَلُ عُرْفَ فَاطِمَةَ عليها السلام».

قال أخرجه ابن عساكر، (أقول): وقال المناوي في فيض القدير (ج ٥ ص ١٧٦):

«وَكَانَ كَثِيرًا مَا يُقْبَلُهَا فِي فِئْهَا أَيْضًا».

Bu hadisin devamı vardır. Geriye kalan kısmını 9. bölümde nakledeceğiz. İbn-i Mace, Ahmed ibn-i Hanbel ve hadis alimlerinden birçokları bu hadisi nakletmişlerdir.

5- Muttakî, Kenz-ül Ummâl'da, Aişe'den şöyle nakleder:
Peygamber-i Ekrem (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'nın (selamullahi aleyha) saçından çok öperdi.

Bu hadisi, İbn-i Asakir de nakletmiştir.

6- İbn-i Esir, Üsd-ül Gâbe'de İbn-i Abbas'tan şöyle nakleder:

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) seferden döndüğünde, Fatıma'yı (aleyha selâm) öperdi.

Bu hadisi, Heysemî de, Mecma-üz Zevâid'de nakletmiş ve Taberanî'nin de, "el-Evsat" adlı eserinde bu hadisi naklederek, râvilerinin hepsinin güvenilir olduklarını kaydettiğini, sözlerine eklemiştir. Yine Muhibbuddin Taberî de, "Zehâir-ül Ukbâ" adlı kitabında bu hadisi zikrederek, İbn-i Serî'nin de bu hadisi tahriç ettiğini söylemiştir.

7- Muhibbuddin Taberî Aişe'den naklen şöyle yazıyor:

Resul-i Ekrem (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), bir gün Fatıma'nın boğazının altındaki çukurdan öptü.

Muhibbuddin Taberî, bu hadisi Harbî'nin de naklettiğini ve Molla'nın da kendi Sire'sinde tahriç ettiğini kaydetmiştir. Sonuncu nakilde şu ek de yer almıştır:

٦- «أسد الغابة لابن الأثير ج ٥ ص ٥٢٣» روى عن ابن عباس:

«أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ قَبَّلَ إِبْنَتَهُ فَاطِمَةَ عليها السلام».

(أقول): وذكره الهيثمي أيضاً في مجمععه (ج ٨ ص ٤٢) وقال: رواه الطبراني في الأوسط ورجاله ثقات، وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائر العقبى (٣٦) وقال: خرجه ابن السري.

٧- «ذخائر العقبى ص ٣٦» قال: وعن عائشة:

«إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَبَّلَ يَوْمًا مَحْرَمَ فَاطِمَةَ عليها السلام».

قال: خرجه الحربي، قال: وخرجه الملا في سيرته وزاد: فقلت له:

«يَا رَسُولَ اللَّهِ فَعَلْتَ شَيْئاً لَمْ تَفْعَلْهُ» فَقَالَ: «يَا عَائِشَةُ إِنِّي إِذَا اشْتَقْتُ الْجَنَّةَ قَبَّلْتُ مَحْرَمَ فَاطِمَةَ».

(أقول): وقد تقدم في باب انعقاد نطفة فاطمة عليها السلام حديث عائشة، قالت: قلت: «يا رسول الله ما لك إذا جاءت فاطمة قبلتها حتى تجعل لسانك في فيها كله كأنك تريد أن تلعبها عسلاً؟ (إلى آخره) وحديث ابن عباس: «كان النبي صلى الله عليه وآله وسلم يكسر القبل لفاطمة فقالت له عائشة: إنك تكسر تقبيل فاطمة؟ (إلى آخره)».

Ben Resulullah'a (s.a.a); "Şimdiye kadar yapmadığın bir işi yaptın" dedim. O şöyle buyurdu: "Ey Aişe, ben cenneti arzu ettiğimde Fatıma'nın boğazının altındaki çukuru öperim."

Birinci bölümde de Aişe'nin hadisinde "Ben Resulullah'a (s.a.a) neden Fatıma geldiğinde onu öpüyorsun dedim..." ve İbn-i Abbas'ın hadisinde de "Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'yı çok öperdi..." cümlelerinin yer aldığını naklettik.

4. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Sahih-i Tirmizî, c.2, s.319. Sahih-i Ebi Dâvud, s.223. Müstedrek-üs Sahihayn, c.4, s.172. Edeb-ül Müfred, s.136. Feth-ül Bâri, c.9, s.200.
- 2- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.154 ve 159. Edeb-ül Müfred, s.141. el-İstiâb, c.2, s.51. Sünen-i Beyhâki, c.7, s.101.
- 3- Müsned-i Ahmed, c.3, s.146.
- 4- Sahih-i Müslim, Fezâil-üs Sahabe kitabında Fezail-i Fatıma (a.s) bölümü. Müsned-i Ahmed, c.6, s.282. Sahih-i İbn-i Mâce, Hz. Peygamber'in hastalığıyla ilgili hadisler bölümü.
- 5- Kenz-ül Ummâl, c.7, s.111. Feyz-ül Kadir, c.5, s.176.
- 6- Üsd-ül Gâbe, c.5, s.512. Mecma-üz Zevâid, c.8, s.42. Zehâir-ül Ukbâ, s.36.
- 7- Zehâir-ül Ukbâ, s.36.

الباب الخامس

في حنو فاطمة عليها السلام على ابيها وحنو ابيها عليها

١ - «صحيح مسلم في كتاب الجهاد والسير» في باب ما لقي النبي صلى الله عليه وآله وسلم من أذى المشركين، روى بسنده عن ابن مسعود قال:

«بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي عِنْدَ الْبَيْتِ وَأَبُو جَهْلٍ وَأَصْحَابٌ لَهُ جُلُوسٌ وَقَدْ نُحِرَتْ جَزُورٌ بِالْأَمْسِ.

فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: أَيُّكُمْ يَقُومُ إِلَى سَلَى جَزُورِ بَنِي فُلَانٍ فَيَأْخُذُهُ فَيَضَعُهُ فِي كَتِفِي مُحَمَّدٍ إِذَا سَجَدَ؟ فَانْبَعَثَ أَشَقَى الْقَوْمِ فَأَخَذَهُ فَلَمَّا سَجَدَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَضَعَهُ بَيْنَ كَتِفَيْهِ، قَالَ: فَاسْتَضْحَكُوا وَجَعَلَ بَعْضُهُمْ يَمِيلُ عَلَيَّ بَعْضٌ وَأَنَا قَائِمٌ أَنْظُرُ، لَوْ كَانَتْ لِي مِئْتَةٌ طَرَحْتُهُ عَنْ ظَهْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَالنَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سَاجِدٌ مَا

5. BÖLÜM

HZ. FATİMA (A.S) İLE BABASININ ARASINDA OLAN SEVGİ VE MUHABBET

1- Müslim kendi Sahih'inde, İbn-i Mes'ud'un şöyle dediğini naklediyor:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Beytullah'ın; (Kâbe'nin) yanında namaz kılıyordu, Ebu Cehil ve dostları da bir kenarda oturmuşlardı. Bir gün önce de orada dışı bir deve kesilmişti. Ebu Cehil, "Sizlerden hanginiz kalkıp bu devenin içkembesini alıp Muhammed'in (s.a.a) boynunun üzerine koyabilirsiniz?" dedi. Onların içerisinde en şaki (kötü) olan kalkıp onu aldı ve Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) secdeye gittiğinde boynunun üzerine koydu. Onlar, birbirlerine bakıp gülüşmeye başladılar. Ben de durup bakıyordum. Eğer gücüm olsaydı, onu Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) üzerinden alırdım. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) öylece secde halinde durmuş, başını kaldırmıyordu. Bir kişi gidip Fatıma'ya haber verdi. O, küçücük bir kız idi. Hz. Fatıma (aleyha selam) gelip onu bir kenara attı ve sonra o adamlara yönelerek onları ayıplamaya ve kınamaya başladı. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) namazını bitirince, sesini yükselterek

يَوْعُ رَأْسَهُ حَتَّى انْطَلَقَ إِنْسَانٌ فَأَخْبَرَ فَاطِمَةَ عليها السلام فَجَاءَتْ وَهِيَ
جُورِيَةٌ فَطَرَحَتْهُ عَنْهُ ثُمَّ أَقْبَلَتْ عَلَيْهِمْ تَشْتِمُهُمْ.

فَلَمَّا قَضَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَسَلَّمَ صَلَاتَهُ رَفَعَ
صَوْتَهُ ثُمَّ دَعَا عَلَيْهِمْ، وَكَانَ إِذَا دَعَا دَعَا ثَلَاثًا، وَإِذَا سَأَلَ سَأَلَ
ثَلَاثًا.

ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ عَلَيْكَ بِقُرَيْشٍ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَلَمَّا سَمِعُوا صَوْتَهُ
ذَهَبَ عَنْهُمْ الضَّحْكُ وَخَافُوا دَعْوَتَهُ.

ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ عَلَيْكَ بِأَبِي جَهْلٍ بْنِ هِشَامٍ وَعُتْبَةَ بْنِ رَبِيعَةَ
وَسَيِّبَةَ بْنِ رَبِيعَةَ وَالْوَلِيدَ بْنَ عُتْبَةَ وَأُمَيَّةَ بْنَ خَلْفٍ وَعَقْبَةَ بْنَ أَبِي
مُعِيظٍ، وَذَكَرَ السَّابِعَ وَلَمْ أَحْفَظْ.

فَوَالَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) بِالْحَقِّ لَقَدْ
رَأَيْتُ الدِّينَ سَمَى صَرَعى يَوْمَ بَدْرٍ ثُمَّ صُجِبُوا إِلَى الْقَلْبِ قَلِيبٍ
بَدْرٍ».

«أقول»: ورواه البخاري أيضاً في صحيحه في كتاب بدء الخلق في باب
مالقى النبي وأصحابه من المشركين.

٢- «صحيح مسلم في كتاب الجهاد والسير» في باب غزوة أحد، روى
بسنده عن أبي حازم أنه سمع سهل بن سعد يسأل عن جرح رسول الله

onlara bedduâ etmeye başladı. Peygamber dua ettiğinde veya Allah'tan bir şey istediğinde dua ve hacetini üç defa tekrarladı. Şöyle beddua etti: "Allah'ım! Sen Kureyş'i cezalandır!" Bu sözü üç defa tekrarladı. Onlar, Peygamber'in sesini işitince gülmeleri kesildi ve kalplerine korku düştü. Sonra Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Allah'ım, Hişam oğlu Ebu Cehil, Rabia oğlu Utbe, Rabia oğlu Şeybe ve Utbe oğlu Velid, Halef oğlu Ümeyye ve Ebu Mui't oğlu Ukbe'yi, sen cezalandır!" Başka bir isim de söyledi ama ben unutmuşum.

"İbn-i Mes'ud diyor ki: "And olsun Muhammed'i (s.a.a) hak peygamber olarak gönderene ki, Bedir savaşında, ismi söylenenlerin hepsinin öldürülüp sonra cenazelerinin kuyuya atıldığına şahit oldum."

Bu hadisi, Buhârî de kendi Sahih'inde nakletmiştir.

2- Sahih-i Müslim'de, Ebu Hâzım'ın şöyle dediği nakledilmiştir:

Sehl ibn-i Sa'd, Resul-i Ekrem'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Uhud savaşında aldığı yara hakkında sorulan bir soruya şöyle cevap verdi:

Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yüzü yaralanmış, azı dişi kırılmış ve başındaki miğferi ezilmişti. Resulullah'ın kızı Fatıma, (salam'ullahi aleyha) Peygamber'in yüzündeki kanı yıkıyor ve Ali ibn-i Ebi Talib de (a.s) kalkarıyla su döküyordu. Fatıma, (aleyha selâm) suyun kanı daha da artırdığını görünce bir hasır

صلى الله عليه وآله وسلم يوم أحد، فقال:

«جُرِحَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
وَكُسِرَتْ رُبَاعِيَّتُهُ وَهُسِمَتِ الْبَيْضَةُ عَلَى رَأْسِهِ فَكَانَتْ فَاطِمَةُ
سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)
تَغْسِلُ الدَّمَ، وَكَانَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَسْكُبُ
عَلَيْهَا بِالْمِجْنِ.

فَلَمَّا رَأَتْ فَاطِمَةُ عليها السلام أَنَّ الْمَاءَ لَا يَزِيدُ الدَّمَ إِلَّا كَثْرَةً أَخَذَتْ
قِطْعَةً حَصِيرٍ فَأَحْرَقَتْهُ حَتَّى صَارَ رَمَاداً ثُمَّ أَلْصَقَتْهُ بِالْجُرْحِ
فَاسْتَمْسَكَ الدَّمُ».

ثم رواه بطريق آخر عن ابي حازم أنه سمع سهل بن سعد وهو يسأل
عن جرح رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) فقال:

«أُمُّ وَاللَّهِ إِنِّي لَأَعْرِفُ مَنْ كَانَ يَغْسِلُ جُرْحَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَمَنْ كَانَ يَسْكُبُ الْمَاءَ وَمِمَّاذَا دُرِيَ».

ثم ذكر نحو الحديث المتقدم.

«أقول»: ورواه البخاري أيضاً في صحيحه في كتاب بدء الخلق في باب

حدثنا قتيبة.

٣- «حلية الأولياء لأبي نعيم ج ٢ ص ٣٠» روى بسنده عن أبي ثعلبة

parçasını yaktı ve külünü alıp yaranın üzerine sürdü, böylece kan kesildi.

Müslim, bu hadisi başka bir senetle de Ebu Hâzım'dan naklediyor. Müslim'in bu nakline göre hadisin başı şöyledir:

Sehl ibn-i Sa'd'den Resulullah'ın (s.a.a) yaralanması hakkında sorulunca onun şöyle cevap verdiğini duydum: "Andolsun Allah'a ki, ben, Resulullah'ın (s.a.a) yarasını yıkayanı ve ona su dökeni tanıyorum ve ne ile tedâvi edildiğini biliyorum..."

Sonra da hadisi yukarıda zikrettiğimiz şekilde nakletmiştir. Buharî de bu hadisi Sahih'inde nakletmiştir.

3- Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da, Ebu Sa'leb el-Haşenî'den şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) her yolculuktan döndüğünde mescitte iki rek'at namaz kılmayı severdi. Mescitten çıktıktan sonra, hanımlarının yanına gitmeden önce mutlaka Hz. Fatıma'yı (aleyha selâm) görmeye giderdi.

Resulullah, (s.a.a) yine savaşıardan birinden dönmüştü, mescide gidip iki rekat namaz kıldı; sonra da Hz. Fatıma'yı görmeye gitti. Fatıma (aleyha selâm), Resulullah'ı (s.a.a) karşılayarak Peygamber'in yüzünü ve gözlerini öpmeye ve ağlamaya başladı. Resulullah (s.a.a) "Seni ağlatan nedir?" diye sordu. Fatıma, (a.s) "Senin renginin sarardığını görüyorum (bu yüzden ağlıyorum)." dedi.

الخشني قال:

«قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مِنْ غَزَاةٍ لَهُ
فَدَخَلَ الْمَسْجِدَ فَصَلَّى فِيهِ رَكَعَتَيْنِ، وَكَانَ يُعْجِبُهُ إِذَا قَدِمَ أَنْ يَدْخُلَ
الْمَسْجِدَ فَيُصَلِّي فِيهِ رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ خَرَجَ فَأَتَى فَاطِمَةَ عليها السلام فَبَدَأَ بِهَا قَبْلَ
بُيُوتِ أَزْوَاجِهِ فَاسْتَقْبَلَتْهُ فَاطِمَةُ عليها السلام وَجَعَلَتْ تُقَبِّلُ وَجْهَهُ وَعَيْنَيْهِ
وَتَبْكِي.

فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ): مَا يُبْكِيكَ؟
قَالَتْ: أَرَاكَ قَدْ شَحِبَ لَوْنُكَ.

فَقَالَ لَهَا: يَا فَاطِمَةُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ بَعَثَ أَبَاكَ بِأَمْرٍ لَمْ يَبْقَ عَلَى
ظَهْرِ الْأَرْضِ بَيْتٌ مَدْرٍ وَلَا شَعْرٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ بِهِ عِزًّا أَوْ ذُلًّا يَبْلُغُ حَيْثُ
بَلَغَ اللَّيْلُ».

أقول: وذكره المتقي أيضاً في كنز العمال (ج ١ ص ٧٧) وقال: أخرجه
الطبراني في الكبير، وذكره الهيثمي أيضاً في مجمع (ج ٨ ص ٢٦٢) وقال
فيه: فقال:

«مَا يُبْكِيكَ؟ فَقَالَتْ: أَرَاكَ شَعِثًا نَصَبًا قَدْ اخْلَوْتِ ثِيَابَكَ
فَقَالَ لَهَا: لَا تَبْكِي فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ...».

Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ey Fatıma, Allah (azze ve celle) babanı öyle (önemli) bir iş için meb'us etmiştir ki; Allah, o iş sebebiyle yeryüzünde her bir çadır ve kulübeye izzet veya zillet sokar. Bu işin kapsayışı gecenin her tarafı kapsaması gibidir."

Kenz-ül Ummâl'da, bu hadisin naklinden sonra şu sözler kaydedilmiştir: "Bu hadisi, Taberânî, el-Kebir'de nakletmiştir. Keza; bu hadisi, Heysemî Mecma-üz Zevâid'de nakletmiştir."

Heysemî'nin nakline göre hadisin orta kısmı şöyledir:

...Resulullah (s.a.a) "Neden böyle ağlıyorsun?" buyurdu. Fatıma, "Senin bitgin ve yorgun, eski bir elbise içinde olduğunu gördüğüm için ağlıyorum." dedi. Bunun üzerine Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Ağlama! Gerçekten Allah (azze ve celle)..."

4- Muhibbuddin Taberî, Zehâir-ül Ukbâ kitabında, Hz. Ali'nin (aleyhi's-selâm) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Biz Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ile Hendek çukurlarındaydık ki, Fatıma (selam'ullahi aleyha), Resulullah'a bir parça ekme getirdi ve ekmeği ona uzattı. Resulullah (s.a.a) "Nedir bu?" diye sorduğunda Fatıma: "Çocuklarım için pişirdiğim ekmeğin bir parçasını sana getirdim." dedi. Resulullah (s.a.a) (onu yiyerek) şöyle buyurdu: "Kızım, bu ekmeğin üç günden sonra babanın yediği ilk yiyecektir."

« كَتَمَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي حُفْرِ الْحَنْدَقِ إِذْ
 جَاءَتْهُ فَاطِمَةُ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا بِكَسْرَةٍ مِنْ خُبْزٍ فَرَفَعَتْهَا إِلَيْهِ
 فَقَالَ: مَا هَذِهِ يَا فَاطِمَةُ؟ قَالَتْ: مِنْ قُرْصِ اخْتَبَرْتُهُ لِابْنِي جِئْتُكَ مِنَّا
 بِهَذِهِ الْكَسْرَةَ، فَقَالَ: يَا بِنْتِيَّ أَمَا إِنَّهَا لِأَوَّلُ طَعَامٍ دَخَلَ فَمِ أَيْبِكَ مُنَّا
 ثَلَاثٌ ».

5. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Sahih-i Müslim, Cihâd kitabı. Sahih-i Buhârî, Bid'ul Halk kitabı.

2- Sahih-i Müslim, Cihâd kitabı. Sahih-i Buhârî, Bid'ul Halk kitabı.

3- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.3. Kenz-ül Ummâl, c.1, s.77. Mecma-üz Zevâid, c.8, s.262.

4- Zehâir-ül Ukbâ, s.47.

الباب السادس

في أن النبي ﷺ إذا سافر
كان آخر عهده بفاطمة عليها السلام وإذا قدم كان أول عهده بها

١- «صحيح أبي داود» في باب ما جاء في الانتفاع بالعاج، روى بسنده عن ثوبان مولى رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذَا سَافَرَ كَانَ
آخِرَ عَهْدِهِ بِإِنْسَانٍ مِنْ أَهْلِهَا فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ ، وَأَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ عَلَيْهِ
إِذَا قَدِمَ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا ...».

«أقول» ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٥ ص ٢٧٥) ورواه البيهقي أيضاً في سننه (ج ١ ص ٢٦).

٢- «مستدرک الصحیحین ج ١ ص ٤٨٩» روى بسنده عن ابن عمر:

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا خَرَجَ فِي
غَزَاةٍ كَانَ أَوَّلَ عَهْدِهِ بِفَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ.».

«أقول»: وذكره الذهبي أيضاً في التلخيص وهو مطبوع في هامش

6. BÖLÜM

RESUL-İ EKREM'İN (S.A.A) YOLCULUĞA ÇIKTIĞINDA EN SON VEDALAŞTIĞI VE YOLCULUKTAN DÖNDÜĞÜNDE, İLK GÖRÜŞTÜĞÜ KİMSE

1-Ebu Davud, kendi Sahih'inde, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) hizmetkârı Sevban'dan, şöyle naklediyor:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yolculuğa çıktığında, ailesinden en son görüştüğü kimse Fatıma (aleyha selâm) idi ve yolculuktan döndüğünde ilk uğradığı kimse Fatıma (aleyha selâm) idi...

Bu hadisi Ahmed ibn-i Hanbel de kendi Müsned'inde, keza Beyhakî de kendi Sünen'inde nakletmiştir.

2- Zehebî, Müstedrek-üs Sahihayn'in hamişinde basılan "Telhis" adlı kitabında şöyle naklediyor:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) savaşçılarla birlikte Medine'den çıkmak istediğinde en son vedalaştığı şahıs, Fatıma (aleyha selâm) idi. Ve döndüğünde görüştüğü ilk şahıs da yine o idi...

3- Yine Hakim, adı geçen kitapta; İbn-i Ömer'den şöyle naklediyor:

المستدرك وقال فيه:

«كَانَ إِذَا خَرَجَ فِي غَزَاةٍ كَانَ آخِرَ عَهْدِهِ بِفَاطِمَةَ عليها السلام ، وَإِذَا رَجَعَ كَانَ أَوَّلُ عَهْدِهِ بِهَا، قَالَ: ...».

٣ - «مستدرك الصحيحين ج ٣ ص ١٥٦» روى بسنده عن ابن عمر:

«إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا سَافَرَ كَانَ آخِرَ النَّاسِ عَهْدًا بِهِ فَاطِمَةَ عليها السلام وَإِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ كَانَ أَوَّلُ النَّاسِ عَهْدًا بِهِ فَاطِمَةَ عليها السلام».

ثم رواه بطريق آخر وزاد فيه:

فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي».

٤ - «مستدرك الصحيحين ج ٣ ص ١٥٥» روى بسنده عن أبي ثعلبة

الخشني يقول:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَجَعَ مِنْ غَزَاةٍ أَوْ سَفَرٍ أَتَى الْمَسْجِدَ فَصَلَّى فِيهِ رَكَعَتَيْنِ ثُمَّ تَنَّى بِفَاطِمَةَ عليها السلام ثُمَّ يَأْتِي أَزْوَاجَهُ».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد، (أقول) وقد تقدم في الباب السابق

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yolculuğa çıktığı zaman en son görüştüğü şahıs, Fatıma (aleyha selâm) idi ve yolculuktan döndüğünde ilk görüştüğü şahısta yine o idi.

Hakim bu hadisi başka bir senetle de nakletmiştir ve bu ikinci nakilde şunları da eklemiştir: "Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ona: "Babam ve annem sana feda olsun!" derdi."

4- Yine Hakim mezkur kitabında, Ebu Sa'lebe'den nekleliyor ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) savaş veya yolculuktan döndüğünde, mescide gider ve orada iki rek'at namaz kılar; sonra Fatıma'yı görmeye giderdi ve daha sonra hanımlarının yanına gelirdi.

Hakim bu hadisin senedinin sahih olduğunu söylemiştir. Önceki bölümde Ebu Sa'lebe'nin hadisi genişçe geçti.

5- İbn-i Hacer, es-Savaik-ul Muhrika'da, Ahmed (İbn-i Hanbel) ve diğerlerinin şu hadisi zikrettiklerini kaydetmiştir (İbn-i Hacer hadisi özetleyerek nakletmiştir):

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yolculuktan döndüğünde, Hz. Fatıma'yı (aleyha selâm) görmeye gider ve uzun süre onun yanında kalırdı. Bir defasında Hz. Fatıma (aleyha selâm) iki gümüş bilezik, bir kolye, bir küpe takmış ve kapısına da perde asmıştı. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) her zamanki gibi onu görmeye geldi; ama yanından ayrıldığında

حديث أبي ثعلبة في هذا المعنى بنحو أبسط، رواه عنه مسنداً أبو نعيم وغيره، فراجعه.

٥ - «الصواعق المحرقة لابن حجر ص ١٠٩» قال ما هذا لفظه: وأخرج أحمد وغيره ما حاصله:

«إِنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ أْتَى فَاطِمَةَ عليها السلام وَأَطَالَ الْمَكْثَ عِنْدَهَا.

فِي مَرَّةٍ صَنَعَتْ لَهَا مِسْكِينَ مِنْ وَرَقٍ وَقِلَادَةٍ وَقِرْطِينِ وَسَرٍّ
بَابِ بَيْتِهَا، فَقَدِمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ وَدَخَلَ عَلَيْهَا ثُمَّ
خَرَجَ، وَقَدْ عُرِفَ الْغَضَبُ فِي وَجْهِهِ حَتَّى جَلَسَ عَلَى الْمُنْبَرِ فَظَنَّتْ
أَنَّهُ إِنَّمَا فَعَلَ ذَلِكَ لِمَا رَأَى مَا صَنَعَتْهُ فَأَرْسَلَتْ بِهِ إِلَيْهِ لِيَجْعَلَهُ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ.

فَقَالَ: فَعَلْتُ فِدَاهَا أَبُوهَا - ثَلَاثَ مَرَّاتٍ - لَيْسَتْ الدُّنْيَا مِنْ
مُحَمَّدٍ وَلَا مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ وَلَوْ كَانَتْ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ فِي الْخَيْرِ
جَنَاحَ بُعُوضَةٍ مَا سَقَى مِنْهَا كَافِرًا شِرْبَةً مَاءٍ.
ثُمَّ قَامَ فَدَخَلَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ عَلَيْهَا».

قال ابن حجر: زاد أحمد:

«إِنَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ أَمَرَ نَوْبَانَ أَنْ يَدْفَعُ ذَلِكَ إِلَى

rahatsız olduğu yüzünden belli oluyordu. Gelip minberinin üzerinde oturdu.

Fatıma (s.a), süslendiği ve zinet eşyaları taktığından dolayı Resulullah'ın (s.a.a) rahatsız olduğunu anladı. Bu yüzden onları çıkarıp Allah yolunda harcaması için Resulullah'a gönderdi. Resulullah (s.a.a) buyurdu ki: "Babası feda olsun ona; (yapması gerekeni) yaptı." Bu sözü üç defa tekrarladı ve buyurdu ki: "Dünya Muhammed ve Âl-i Muhammed'e yakışmaz. Eğer dünyanın Allah yanında bir sivrisineğin kanadı kadar değeri olsaydı, hiçbir kafire ondan bir yudum su bile içirmezdi." Sonra kalkıp Fatıma'nın (aleyha selâm) yanına gitti.

İbn-i Hacer demiştir ki: Ahmed ibn-i Hanbel kitabında şunu da eklemiştir:

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Sevban'a, o zinet eşyalarını ashabından birilerine vermesini ve Fatıma'ya Yemen kumaşından bir gerdanlık ve fil dışından yapılmış iki bilezik almasını emretti ve buyurdu ki: "Bunlar benim Ehl-i Beyt'imdir ve ben bunların kendi zevklerini dünya hayatında yaşayıp bitirmelerini istemiyorum."

6. BÜLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Sahih-i Ebi Dâvud, c.26, el-İntifa-u bi'l-Ac bölümü, Müsned-i Ahmed, c.5, s.275. Sünen-i Beyhaki, c.1, s.26.

2- Müstedrek-üs Sahihayn, c.1, s.489.

بَعْضُ أَصْحَابِهِ وَبِأَنْ يَشْتَرِيَ لَهَا قِلَادَةً مِنْ عَصَبٍ وَسِوَارَيْنِ مِنْ
عَاجٍ.

وَقَالَ: إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَلَا أَحَبُّ أَنْ يَأْكُلُوا طَيِّبَاتِهِمْ فِي
حَيَاتِهِمْ الدُّنْيَا».

Hz. Fatıma'nın (s.a) Faziletleri.....51

3- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.159.

4- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.155.

5- es-Savaik-ul Muhrika, s.109.

الباب السابع

في قيام فاطمة عليها السلام بخدمة
البيت و تعليم النبي صلى الله عليه وآله وسلم لها التسبيح

١ - «صحيح البخاري في كتاب بدء الخلق» في باب مناقب علي بن
أبي طالب عليه السلام، روى بسنده عن علي عليه السلام قال:

«إِنَّ فَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا شَكَتْ مَا تَلَقَى مِنْ أَثَرِ الرَّحَى
فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ سَبِيًّا فَأَنْطَلَقَتْ فَلَمْ تَحِدْهُ
فَوَجَدَتْ عَائِشَةَ فَأَخْبَرَتْهَا.

فَلَمَّا جَاءَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ أَخْبَرَتْهُ عَائِشَةُ
بِمَجِيئِ فَاطِمَةَ، فَجَاءَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ إِلَيْنَا وَقَدْ
أَخَذْنَا مَضَاجِعَنَا فَذَهَبْتُ لِأَقُومَ.

فَقَالَ: عَلَى مَكَانِكُمْ، فَفَعَدَّ بَيْنَنَا حَتَّى وَجَدْتُ بَرْدَ قَدَمِيهِ عَلَى

صَدْرِي.

7. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A) EV İŞLERİNİ GÖRMESİ VE RESULULLAH'IN (S.A.A) ONA TESBİHİ ÖĞRETMESİ

1- Buhârî Hz. Ali'den (a.s) naklediyor ki:

Fatıma (selam'ullahi aleyha) el değirmenini çevirmekten dolayı rahatsız olmuştu. (O sıralarda) Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanına bir cariye getirmişlerdi. Hz. Fatıma, Resulullah'ı görmek için evinden çıktı, ama onu bulamadı. Aişe'yi görünce durumu ona anlattı. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) geldiğinde Aişe, Fatıma'nın geldiğini ona haber verdi. Bunun üzerine Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bizim yanımıza geldi. Biz bu sırada yatakta idik; kalkmak istedim, ama o, "Yerinizde durun!" buyurdu. Sonra gelip ikimizin arasında oturdu. Öyle ki ayaklarının soğukluğunu göğsümün üzerinde hissediyordum. Ve buyurdu ki: "İstediginizden daha hayırlı olan bir şeyi size öğretmemi istemez misiniz? Yatarken 34 defa tekbir getirin (Allah-u Ekber deyin), 33 defa Sübhanellâh ve 33 defa da Elhamdulillah söyleyin! Bu sizler için cariyeden daha iyidir."

وَقَالَ: أَلَا أَعَلَّمُكُمْ خَيْرًا مِمَّا سَأَلْتُمَنِي؟ إِذَا أَخَذْتُمَا
مَضَاجِعَكُمْ تَكْبِيرًا أَزْبَعًا وَثَلَاثِينَ، وَتُسَبِّحُنَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، وَتَحْمِدُنَا
ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَادِمٍ».

(أقول): ورواه البخاري أيضاً في الخمس في باب الدليل على أن

الخمس لنواب رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم.

ورواه مسلم أيضاً في صحيحه في كتاب الذكر والدعاء في باب

التسبيح أول النهار وعند النوم.

ورواه أبو داود أيضاً في صحيحه في (ج ٣٣) في باب التسبيح عند

النوم.

٢ - «صحيح أبي داود ج. ٣٣» في باب التسبيح عند النوم، روى بسنده

عن أبي الورد بن ثمامة قال: قال علي عليه السلام لابن أعبد:

«أَلَا أَحَدُّتُكَ عَنِّي وَعَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَأَلِيهِ وَسَلَّمَ؟ وَكَأَنْتَ أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، وَكَأَنْتَ عِنْدِي، فَجَرَّتْ

بِالرَّحَى حَتَّى أَتَرَّتْ بِبَيْدِهَا، وَاسْتَمَّتْ بِالْقِرْبَةِ حَتَّى أَتَرَّتْ فِي نَحْرِهَا،

وَقَمَّتِ الْبَيْتَ حَتَّى أَغْبَرَتْ ثِيَابَهَا، وَأَوْقَدَتِ الْقِدْرَ حَتَّى دَكِنَتْ

Buhârî, bu hadisi Sahih'inin diğeri bir babında da nakletmiştir. Yine bu hadisi, Müslim ve Ebu Davud da kendi Sahih'lerinde nakletmişlerdir.

2- Ebu Davud, Ebu-l Verd ibn-i Semame'den nakletmiştir ki, H.z. Ali (aleyhi's-selam) İbn-i A'bed'e şöyle buyurdu:

“Acaba kendim ve Resulullah'ın kızı Fatıma ile ilgili sana bir şey anlatayım mı?” Sonra şöyle buyurdu: “Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) en çok sevdiği şahıs Fatıma idi. O benim evimde bulunduğu sırada el değirmenini çevirmekten elleri nasır bağlamıştı. Tulum ile su taşımaktan boynunda iz kalmıştı. Evi sürekli süpürdüğünden elbiseleri tozlanıyor ve ocağın ateşini yakmaktan elbisesi siyahlaşıyordu. O bu işler neticesinde rahatsız olmuştu. (Bu sıralarda) Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanına bir köle getirdiklerini duyduk. Fatıma'ya: “Babanın yanına gidip sana bir hizmetçi vermesini istemez misin?” (Fatıma bu iş için Peygamber'in bulunduğu yere) gitti, ama Resulullah konuşuyordu; utanıp (sözünü söylemeden) geri döndü.

Ertesi gün biz yatakta bulunduğumuz halde Resulullah (s.a.a), yanımıza geldi ve Fatıma'nın başı ucunda oturdu. Fatıma babasından utanarak başını yorganın altına soktu. Sonra Peygamber (s.a.a) buyurdu ki:

ثيابها، وأصابها من ذلك ضرٌّ فسمِعنا أنَّ رقيقاً أتى بهم النبيَّ صَلَّى
اللهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ.

فَقُلْتُ: لَوْ أَتَيْتِ أَبَاكَ فَسَأَلْتِيهِ خَادِمًا يَكْفِيكَ فَأَتَيْتُهُ فَوَجَدْتِ
حَدَانًا فَاسْتَحْيَيْتِ فَرَجَعَتْ، فَعَدَا عَلَيْنَا وَنَحْنُ فِي لِفَاعِنَا، فَجَلَسَ
عِنْدَ رَأْسِهَا فَأَدْخَلَتْ رَأْسَهَا فِي اللَّفَاعِ حَيَاءً مِنْ أَبِيهَا.

قَالَ: مَا كَانَ حَاجَتَكَ أُمِّسِ إِلَى مُحَمَّدٍ؟ فَسَكَتَتْ مَرَّتَيْنِ.

فَقُلْتُ: أَنَا وَاللَّهِ أَحَدْتُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ هَذِهِ جَرَّتْ عِنْدِي
بِالرَّحَى حَتَّى أَتَرْتُ فِي يَدِهَا، وَاسْتَقَمَّتْ بِالْقُرْبَةِ حَتَّى أَتَرْتُ فِي نَحْرِهَا،
وَكَسَحَتِ الْبَيْتَ حَتَّى اغْبَرَّتْ ثِيَابَهَا، وَأَوْقَدَتِ الْقِدْرَ حَتَّى دَكِنَتْ
ثِيَابَهَا، وَبَلَّغْنَا أَنَّهُ أَتَاكَ رَقِيقٌ أَوْ خَدَمٌ فَقُلْتُ لَهَا: سَلِيهِ خَادِمًا».

قال أبو داود: فذكر معنى حديث حكم.

أقول: ويعني بحديث حكم ما تقدم آنفاً عن البخاري ومسلم من قوله
صلى الله عليه (وآله) وسلم: ألا أعلمكما خيراً مما سألتماني ...
ورواه أبو نعيم أيضاً في حليته (ج ٢ ص ٤١) مختصراً.

٣- «حلية الأولياء لأبي نعيم ج ٢ ص ٤١» روى بسنده عن الزهري

“Âl-i Muhammed'in, dünkü isteği ne idi?”
Fatıma susup bir şey söylemedi.

Ben dedim ki: "And olsun Allah'a ben sana söyleyeceğim, ey Allah'ın Resulü! Bu (kızınız), benim evimde el değirmeni çevirmesi yüzünden eli nasır bağlamıştır; tulum ile su taşması neticesinde boynunda iz kalmıştır; evi süpürmesi elbiselerini tozlandırmıştır; ocak yakması yüzünden elbiseleri siyah olmuştur; biz senin yanına bir köle veya hizmetçi getirdiklerini öğrendik (bu yüzden) ben ona: "babandan sana bir hizmetçi vermesini iste" dedim.

Sonra Ebu Davud Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Hakem'in hadisinde yer aldığı bir şekilde ona cevap verdiğini söylemiştir.

Ebu Davud'un, Hakem'in hadisindeki mazmundan maksadı, bizim bu hadisten önce Buhârî ve Müslim'den naklen zikrettiğimiz hadiste geçen cevaptır. Yani Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) cevapta buyurdu ki:

"İstedığınızden daha hayırlı olan bir şeyi size öğretmemi istemez misiniz...?"

Bu hadisi Ebu Nuaym da "Hilyet-ül Evliyâ" adlı eserinde özetle nakletmiştir.

3- Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ kitabında Züheri'den nakletmiştir ki:

Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma o kadar el değirmeni ile

قال:

«لَقَدْ طَخَنْتُ فَاطِمَةَ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ)
وَسَلَّمْتُ حَتَّى بَجَلَّتْ يَدَهَا وَرَبَّأَ وَأَثَرَ قُطْبِ الرَّحَى فِي يَدِهَا».

٤- «مسند الإمام أحمد بن حنبل ج ٣ ص ١٥٠» روى بسنده عن أنس

ابن مالك:

«إِنَّ بِلَالاً أَبْطَأَ عَنِ صَلَاةِ الصُّبْحِ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ: مَا حَبَسَكَ؟

فَقَالَ: مَرَزْتُ بِفَاطِمَةَ عليها السلام وَهِيَ تَطْحَنُ وَالصَّيِّ يُبْكِي فَقُلْتُ هَا:
إِنْ شِئْتَ كَفَيْتُكَ الرَّحَى وَكَفَيْتَنِي الصَّيِّ، وَإِنْ شِئْتَ كَفَيْتُكَ الصَّيِّ
وَكَفَيْتَنِي الرَّحَى.

فَقَالَتْ: أَنَا أَرْفُقُ بِإِبْنِي مِنْكَ، فَذَاكَ حَبَسَنِي قَالَ: فَرَحَمْتَهَا
رَحِمَكَ اللَّهُ».

٥- «كنز العمال ج ٦ ص ٢٩٥» قال: عن جابر:

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ رَأَى عَلَى فَاطِمَةَ

buğday öğüttü ki, elleri kabarak nasır bağladı ve el değirmeninini izi onun elinde kaldı.

4- Ahmed ibn-i Hanbel, Enes ibn-i Malik'den şöyle rivayet etmiştir:

Bilal, bir gün sabah namazına geç geldi. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ona: "Neden geç kaldın?" diye sordu. O şöyle dedi: Fatıma'nın yanından geçiyordum, onun (el değirmeni ile) buğday öğütmekle meşgul olduğunu ve çocuğunun ağladığını gördüm; ona dedim ki: "Eğer istersen ben el değirmenini çevireyim, sen çocuğu susturmaya bak; veya istersen, ben çocuğu susturayım, sen değirmeni çevir."

Hz. Fatıma: "Ben çocuğuma senden daha şefkatliyim..." dedi. Bu yüzden, geç kaldım." Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Sen ona merhamet etmişsin, Allah da sana merhamet etsin".

5- Kenz-ül Ummâl'da Cabir'den şöyle rivayet edilmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'nın deve tüyünden bir abâya bürünüp buğday öğüttüğünü gördü. Resulullah (s.a.a) bu durumu görünce ağlamaya başladı ve şöyle buyurdu: "Ey Fatıma, dünyanın acılarına sabret ki, yarın ahiretin bol nimetlerine kavuşasın." (Bunun üzerine) şu ayet nazil oldu :

سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا كِسَاءٍ مِنْ أُوْبَارِ الْإِبِلِ وَهِيَ تَطْحَنُ، فَبَكَى وَقَالَ: يَا
فَاطِمَةُ إِصْبِرِي عَلَى مَرَارَةِ الدُّنْيَا لِسَعِيمِ الْآخِرَةِ غَدَاً وَنَزَلَتْ
﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾.

قال: اخبره ابن لال وابن مردويه وابن النجار والديلمي.

وذكره السيوطي أيضاً في الدر المنثور في تفسير سورة والضحي،
وقال: أخرجه العسكري في المواعظ.

"Ve elbette yakında Rabbin, öyle şeyler verecek ki sana, sonunda râzı olacaksın."

Kenz-ül Ummâl'in sahibi şöyle yazmıştır: "İbn-i La'l, İbn-i Murdeveyh, İbn-ün Neccar ve Deylemî de bu hadisi zikretmişlerdir."

Keza Suyutî "ed-Dürr-ül Mensur" adlı eserinin Duha suresinin tefsiri bölümünde bu hadisi nakletmiş ve bu hadisi, Asakirî'ninde "Mevâiz" adlı eserinde kaydettiğini bildirmiştir.

7. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Sahih-i Buhârî, Bid-ul halk Ve Humus bölümü. Sahih-i Müslim, Zikir ve Duâ bölümü. Sahih-i Ebi Dâvud, c.3, et-Tesbih-u İnde-n Nevm bölümü.

2- Sahih-i Ebi Davud, c.3, et-Tesbih-u İnde-n Nevm bölümü. Hilyet-ul Evliyâ, c.2, s.41.

3- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.41.

4- Müsned-i Ahmed, c.3, s.150.

5- Kenz-ül Ummâl, c.6, s,296. ed-Dürr-ül Mensur, Duhâ suresinin tefsiri.

الباب الثامن

في اعطاء النبي ﷺ فدكاً لفاطمة عليها السلام

١ - «السيوطي في الدر المنثور» في ذيل تفسير قوله تعالى: ﴿وَأَتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ في سورة الإسراء، قال: وأخرج البزار وأبو يعلى وابن أبي حاتم وابن مردويه عن أبي سعيد الخدري قال:

«لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ ﴿وَأَتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا فَأَعْطَاهَا فَدَكًا»

قال: وأخرج ابن مردويه عن ابن عباس قال:

«لَمَّا نَزَلَتْ ﴿وَأَتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ أَقْطَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا فَدَكًا».

٢ - «الهيثمي في مجمع ج ٧ ص ٤٩» قال عن أبي سعيد قال:

«لَمَّا نَزَلَتْ ﴿وَأَتِذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَاطِمَةَ فَأَعْطَاهَا فَدَكًا».

8. BÖLÜM

HZ. PEYGAMBER'İN (S.A.A) FEDEK'İ FATİMA'YA (A.S) VERMESİ

1- Suyutî “ed-Dürr-ül Mensûr” adlı tefsirinde “**Akrabanın hakkını ver**”² ayetinin açıklamasında yazmıştır ki:

Bezzaz ve Ebu Ye'lâ ve İbn-i Ebi Hatem ve İbn-i Murdeveyh, Ebu Said el-Hudrî'den şöyle rivayet etmişlerdir:

'Ve ati Ze'l-kurba hakkahu' (**Ve akrabalarının hakkını ver**) ayeti nazil olduğunda Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'yı çağırıldı ve Fedek (arazisin)'i ona verdi.”

Sonra Suyutî demiştir ki: İbn-i Murdeveyh İbn-i Abbas'tan şöyle rivayet etmiştir.

“**Ve akrabalarının hakkını ver**” ayeti nazil olduğunda Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fedek'i Fatıma'ya (selâm'ullahi aleyha) hediye etti.

2- Heysemî de, Mecma-üz Zevâid'de, Ebu Said'den şöyle rivayet etmiştir ki:

“**Akrabalarının hakkını ver**” ayeti nazil olduğunda Hz. Resulullah (s.a.a) Fatıma'yı (s.a) çağırıldı ve Fedek'i ona verdi.

2 - İsrâ/26.

قال: رواه الطبراني اقول: وذكره الذهبي ايضاً في «ميزان الاعتدال ج ٢ ص ٢٢٨ وصححه».

٣- «المتقي في كنز العمال ج ٢ ص ١٥٨» عن ابي سعيد قال:

«لَمَّا نَزَلَتْ ﴿وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَأَلِيهِ) وَسَلَّم يَا فَاطِمَةُ لَيْكَ فَذَكَ».

قال: اخرجہ الحاكم في تاريخه وابن النجار.

Heysemî bu hadisi Taberanî'nin de naklettiğini zikretmiştir. Aynı hadisi Zehebî de "Mizan-ül İ'tidal"da nakletmiş ve sahih olduğunu söylemiştir.

3- Muttaki Kenz-ül Ummâl'da Ebu Said'den nakletmiştir ki:

"Akrabalarının hakkını ver" ayeti indiğinde, Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu: "Ey Fatıma, Fedek senindir."

Muttaki, Hakim'in de kendi Tarih'inde, aynı şekilde İbn-i Neccar'ın da bu hadisi rivayet ettiklerini kaydetmiştir.

8. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- ed-Dürr-ül Mensur, İsrâ suresinin tefsiri, 26. âyet.
- 2- Mecma-üz Zevâid, c.7, s.49. Mizân-ül İtidâl, c.2, s.228.
- 3- Kenz-ül Ummâl, c.2, s.158.

الباب التاسع

في ان فاطمة عليها السلام سيدة النساء وأفضلهن

١ - «صحيح البخاري في كتاب بدء الخلق» في باب علامات النبوة في

الإسلام، روى بسنده عن عائشة قالت:

«أَقْبَلْتُ فَاطِمَةَ سَلامُ اللهِ عَلَيْهَا تَمَنِّي مِشِيَّتُهَا مِشِيَّةَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَرْحَبًا بِابْنَتِي ثُمَّ أَجْلَسَهَا عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ، ثُمَّ أَسَرَ إِلَيْهَا حَدِيثًا فَبَكَتُ.

فَقُلْتُ لَهَا: لِمَ تَبْكِينَ؟ ثُمَّ أَسَرَ إِلَيْهَا حَدِيثًا فَضَحِكْتُ.

فَقُلْتُ: مَا رَأَيْتُ كَالْيَوْمِ فَرَحًا أَقْرَبَ مِنْ حُزْنِي، فَسَأَلْتُهَا عَمَّا

قَالَ.

فَقَالَتْ: مَا كُنْتُ لِأَقْضِي سِرَّ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

وَسَلَّمَ حَتَّى قُبِضَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلْتُهَا.

فَقَالَتْ: أَسَرَ إِلَيَّ: أَنَّ جِبْرِيْلَ كَانَ يُعَارِضُنِي الْقُرْآنَ كُلَّ سَنَةٍ مَرَّةً

وَإِنَّهُ عَارِضُنِي الْعَامَ مَرَّتَيْنِ وَلَا أَرَاهُ إِلَّا حَضَرَ أَجْلِي وَإِنَّكَ أَوَّلُ أَهْلِ

9. BÖLÜM

HZ. FATİMA (S.A) KADINLARIN EN ÜSTÜNÜDÜR

1- Buharî Aişe'nin şöyle dediğini rivayet etmiştir:

Fatıma, (selâm'ullahi aleyha) Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yürüyüşüne benzer bir yürüyüşle geldi; Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) (onu görünce) dedi ki: "Hoş geldin, kızım Fatıma." Sonra Fatıma'yı kendi sağ veya sol yanında oturttu ve ona gizlice bir şey söyledi. Fatıma ağlamaya başladı. Ben: "*Neden ağlıyorsun.?*" diye sordum. Sonra (Resulullah yine) gizlice ona bir şey söyledi. (Bu defa) Fatıma güldü.

Ben: "*Bu güne kadar böylesine üzüntüyle iç içe olan bir sevinç görmemiştim!*" dedim ve Resulullah'ın ne söylediğini sordum.

Fatıma: "Ben Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) sırrını açıklayacak değilim." diye cevap verdi.

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefat ettikten sonra (tekrar aynı soruyu) sordum. O şöyle cevap verdi:

"Resulullah gizlice bana buyurdu ki:

"Cebrâil yılda sadece bir defa Kur'an'ı bana sunuyordu. Ama bu yıl iki defa sundu. Ben bu

بَيْتِي لِحَاقًا بِي فَبَكَيْتُ.

فَقَالَ: أَمَا تَرْضَيْنَ أَنْ تَكُونِي سَيِّدَةَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَوْ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ؟ فَضَحِكْتُ لِذَلِكَ.»

(أقول): ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٦ ص ٢٨٢) وقال: سيدة نساء هذه الأمة أو نساء المؤمنين.

ورواه ابن سعد أيضاً في طبقاته (ج ٢ ص ٤٠) وقال: سيدة نساء هذه الأمة أو نساء العالمين.

ورواه ابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٥٢٢) وقال: سيدة نساء العالمين.

ورواه النسائي أيضاً في خصائصه (ص ٣٤) وقال: سيدة نساء هذه الأمة أو نساء المؤمنين.

٢ - «صحيح البخاري في كتاب الاستئذان» في باب من ناجى بين يدي الناس، روى بسنده عن عائشة أم المؤمنين قالت:

«إِنَّا كُنَّا أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عِنْدَهُ جَمِيعاً لَمْ تُغَادِرْ مِنَّا وَاحِدَةٌ، فَأَقْبَلَتْ فَاطِمَةُ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا تَمْشِي مَا تَخْطَى مَشِيَّتَهَا مِنْ مَشِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. فَلَمَّا رَأَاهَا رَحَبَ بِهَا وَقَالَ: مَرْحَبًا بِابْنَتِي، ثُمَّ أَجْلَسَهَا عَنْ يَمِينِهِ»

olay için ecelimin yetiştiğinden başka bir sebep görmüyorum. Ve sen Ehl-i Beyt'in arasında bana kavuşacak ilk şahıssın." (Bunları duyunca ağladım.)

Sonra buyurdu ki:

"Acaba cennet hanımlarının seyyidesi (en üstünü) veya mü'minlerin hanımlarının seyyidesi olmak seni hoşnut etmez mi?" Bunu duyunca da güldüm.

Ahmed ibn-i Hanbel kendi Müsned'inde bu hadisi zikretmiştir. Ancak "*cennet hanımlarının seyyidesi (en üstünü)*" yerine "*bu ümmetin hanımlarını veya müminlerin hanımlarının seyyidesi*" tabirini rivayet etmiştir.

İbn-i Sa'd da bu hadisi "Tabakat" adlı eserinde zikretmiş ve yukarıdaki tabiri "*bu ümmetin hanımlarının veya her iki alemin (dünya ve ahiretin) hanımlarının seyyidesi (en üstünü)*" olarak rivayet etmiştir. İbn-i Esir de Usd-ul Gabe'de aynı hadisi "*her iki alemin hanımlarının seyyidesi*" tabiriyle, Nesâi ise aynı Ahmed İbn-i Hanbel'in Münsed'inde olduğu gibi rivayet etmiştir.

2- Buharî kendi Sahih'inde Aişe'den nakletmiştir ki:

Biz Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi-ve sellem) hanımları, topluca Peygamber'in (s.a.a) yanında bulunuyorduk. Fatıma (selâm'ullahi aleyha) tıpkı Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi-ve sellem) gibi yürüyerek geldi. (Resulullah) onu görünce "Hoş geldin kızım" dedi; sonra onu sağ veya sol yanına oturttu ve ona gizlice bir şey

أَوْ عَنْ شِمالِهِ ثُمَّ سَارَّهَا فَبَكَتْ بُكَاءً شَدِيداً.
 فَلَمَّا رَأَى حُزْنَها سَارَّها الثَّانِيَةَ فَإِذا هِيَ تَضْحَكُ.
 فَقُلْتُ لها: أَنَا مِنْ بَيْنِ نِساءِهِ خَصَّكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّمَ بِالسَّرِّ مِنْ بَيْنِنا ثُمَّ أَنْتِ تَبْكِينَ.
 فَلَمَّا قامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّمَ سَأَلْتُها عَمَّا
 سَارَّها.

قَالَتْ: ما كُنْتُ لأُفْشي على رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ)
 وَسَلَّمَ سِرَّهُ.

فَلَمَّا تُوفِّي قُلْتُ لها: عَزَمْتُ عَلَيْكَ لِمَا أَخْبَرْتَنِي؟ قَالَتْ: أَمَا
 الْآنَ فَنَعَمْ، فَأَخْبَرْتَنِي.

قَالَتْ: أَمَّا حينَ سارَّني في الأمرِ الأوَّلِ فَإِنَّهُ أَخْبَرَنِي أَنَّ جَبْرئيلَ
 كانَ يُعَارِضُهُ بِالقرآنِ كُلِّ سَنَةٍ مَرَّةً وَأَنَّهُ قَدْ عارَضَنِي بِه الْعامَ
 مَرَّتَيْنِ وَلا أرى الأجلَ إلا قَدْ اقْتَرَبَ فَاتَّقِ اللَّهَ وَاصْبِرِي فَإِنِّي
 نِعَمَ السَّلَفُ أَنَا لِكَ قَالَتْ: فَبَكَيتُ بُكايِ الَّذِي رَأَيْتِ.

فَلَمَّا رَأَى جَزَعِي سارَّني الثَّانِيَةَ قالَ: يا فاطمةُ الأترُصينَ
 أَنْ تَكُونِي سَيِّدَةَ نِساءِ المُؤمِنينَ أَوْ سَيِّدَةَ نِساءِ هُذِهِ
 الأُمَّةِ؟».

(أقول): ورواه مسلم أيضاً في صحيحه في كتاب فضائل

söyledi; Fatıma şiddetle ağlamaya başladı. Resulullah, Fatıma'nın üzüntüsünü görünce ona tekrar gizlice bir şey söyledi. Bu defa Fatıma güldü. Ben Fatıma'ya dedim ki: *"Ben peygamber'in hanımlarının içinde bulunuyorum. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bizlerden hiçbirine söylemediği sırrını sana söyledi; sen ise (sevineceğine) ağladım."* Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ordan kalkıp gidince ben, Peygamber'in onun kulağına ne söylediğini sordum. Fatıma: *"Ben Resulullah'ın sırrını açıklayacak değilim."* dedi. Resulullah vefat ettikten sonra Fatıma'dan Allah aşkına o sözü bana söylemesini rica ettim.

Fatıma: *"Şimdi söylerim"* dedi ve şöyle devam etti: *"Birinci defa kulağıma, Cebrail'in her yıl bir defa ama bu yıl iki defa Kur'an'ı kendisine sunduğunu ve bunun da ancak ecelinin yakınlaştığı için olacağına inandığını söyledi ve dedi ki: "Allah'tan kork ve sabırlı ol, ben senin için iyi bir selefim."* Bunun üzerine gördüğün gibi ağladım. Üzüntümü görünce ikinci defa kulağıma şu cümleyi söyledi: *"Ey Fatıma, acaba mü'minlerin hanımlarının veya bu ümmetin hanımlarının seyyidesi (en üstünü) olmaktan dolayı sevinmez misin?"*

Bu hadisi Müslüm, Sahih'inde, Fatıma'nın faziletleri babında rivayet etmiştir. Müslüm'in rivayetinin sonunda *ailemin içerisinde bana en çabuk kavuşacak olan sensin"* cumlesi de bulunmaktadır. Aynı hadisi, Müslim kitabının

الصحابة في باب فضائل فاطمة عليها السلام، وزاد: إنك أول أهلي لحوقاً بي.

ورواه ثانياً في الباب المذكور بطريق آخر بغير زيادة.
ورواه ابن ماجة أيضاً في صحيحه في باب ما جاء في ذكر مرض رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم، وذكر الزيادة.
ورواه أبو داود الطيالسي أيضاً في مسنده (ج ٦) في أحاديث النساء وقال: سيدة نساء العالمين أو سيدة نساء هذه الأمة.

ورواه أبو نعيم أيضاً في حليته (ج ٢ ص ٢٩) وقال أيضاً: سيدة نساء العالمين أو نساء هذه الأمة، ثم ذكر طرقاً آخر عديدة لهذا الحديث.

ورواه الطحاوي أيضاً في مشكل الآثار (ج ١ ص ٤٨ و ٤٩) بطريقتين.

ورواه النسائي أيضاً في خصائصه (ص ٣٤) وقال: سيدة نساء هذه الأمة وسيدة نساء العالمين.

٣- «صحيح الترمذي ج ٢ ص ٣٠٦» في باب مناقب

الحسن والحسين عليهما السلام، روى بسنده عن حذيفة قال:

başka bir yerinde eksiz olarak nakletmiştir. İbn-i Mace de bu hadisi kendi Sahih'inde aynı fazlalık ile birlikte nakletmiştir. Aynı hadisi Ebu Davud Teyalisi de kendi Müsned'inde ve Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da müsnet olarak rivayet etmişlerdir:

Bu ikisinin naklindeki tabir şöyledir: "...Alemlerin hanımlarının veya bu ümmetin hanımlarının seyyidesi (en üstünü)..." Tahavi'de aynı hadisi Müşkil-ül Asar'da iki senetle rivayet etmiştir. Nesaî de bu hadisi "Hasâis" adlı eserinde rivayet etmiştir. Nesaî'nin naklindeki tabir ise şöyledir: "...Bu ümmetin hanımlarının en üstünü olmak seni sevindirmez mi?"

3- Tirmizî, Huzeyfe'den şöyle rivayet etmiştir:

Annem, benden: "Son görüşmen ne zaman oldu?" diye sordu. Ben: "Falanca günden şimdiye kadar (kendisini ziyaret etmemişim)" dedim. Maksudı Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ile görüşmemdi. Bu yüzden bana kızdı. Bunun üzerine ben: "Ben akşam Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanına gidip akşam namazını onunla kılayım ve ondan bizim için mağfîret dilemesini isteyeyim." dedim. Gidip akşam namazını Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ile kıldım; Resulullah yatsı namazını kılincaya dek namaz kılmakla meşgul oldu. Yatsıdan sonra da yine nafîle namazı kıldı. Ben de Peygamber'e (s.a.a) bakarak namaz kılmakla meşgul oldum. O benim sesimi duyunca: "Kimsin, Huzeyfe misin?" dedi. "Evet" dedim.

«سَأَلْتَنِي أُمِّي مَتَى عَهْدُكَ؟ - تَعْنِي بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ (وَأَلَيْهِ) وَسَلَّمَ - فَقُلْتُ: مَا لِي بِهِ عَهْدٌ مُنْذُ كَذَا وَكَذَا فَنَالَتْ مِنِّي فَقُلْتُ لَهَا: دَعِينِي آتَى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَسَلَّمَ فَأَصَلِي مَعَهُ الْمَغْرِبَ وَأَسْأَلُهُ أَنْ يَسْتَعْفِرَ لِي وَلَكَ، فَآتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَسَلَّمَ فَصَلَّيْتُ مَعَهُ الْمَغْرِبَ فَصَلَّى حَتَّى صَلَّى الْعِشَاءَ ثُمَّ انْفَتَلَ فَتَبِعْتُهُ فَسَمِعَ صَوْتِي فَقَالَ: مَنْ هَذَا، حُذِيقَةٌ؟ قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: مَا حَاجَتُكَ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ وَلِأُمَّكَ؟ قَالَ: إِنَّ هَذَا مَلَكٌ لَمْ يَنْزِلِ الْأَرْضَ قَطُّ قَبْلَ هَذِهِ اللَّيْلَةِ اسْتَأْذَنَ رَبَّهُ أَنْ يُسَلَّمَ عَلَيَّ وَبُيِّشِّرَنِي بِأَنَّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ».

(أقول): ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ٣ ص ١٥١) بطريقتين مختصراً واقتصر فيهما على ذكر فاطمة عليها السلام، وقال في الثاني منهما: هذا حديث صحيح الإسناد.

ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٥ ص ٣٩١) وأبو نعيم أيضاً في حليته (ج ٤ ص ١٩٠) وابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٥٧٤)، والمتقى أيضاً في كنز العمال (ج ٦ ص ٢١٧).

أخرجه الروياني وابن حبان في صحيحه عن خديفة (وفي ص ٢١٨) وقال: أخرجه ابن عساكر عن خديفة (وفي ج ٧ ص ١٠٢) وقال: أخرجه

Buyurdu ki: "İsteğin nedir?" Allah seni ve anneni bağışlasın." Sonra sözlerine devam ederek: "Bu (gördüğüm) melek, bu gecedен önce yeryüzüne asla inmemiş olan bir melektir. O, Rabbinin selamını bana ulaştırmak ve Fatıma'nın cennet hanımlarının en üstünü, Hasan ve Hüseyin'in cennet gençlerinin efendileri olduğunu müjdelemek için gelmiştir.

Bu hadisi Hakim de Müstedrek-üs Sahihayn'de muhtasar olarak iki senetle nakletmiş ve ikinci senedin sahih olduğunu sözlerine eklemiştir. Yine Ahmed ibn-i Hanbel bu hadisi Müsned'inde, Ebu Nuaym Hilyet-ül Evliyâ'da, İbn-i Esir Üsd-ül Gabe'de ve Muttaki Kenz-ül Ummâl'da nakletmiştir. Muttaki bu hadisi kitabının dört yerinde zikretmiştir. Birinci yerde Ruyani ve İbn-i Habban'ın da bu hadisi Sahihler'inde Huzeyfe tarikiyle rivayet ettiklerini kaydetmiştir. İkinci yerde bu hadisi İbn-i Asakir'in Huzeyfe'den naklettiğini, üçüncü yerde İbn-i Cerir'in Huzeyfe'den naklettiğini ve dördüncü yerde yalnız Hz. Fatıma'ya ait bölümü zikredip bu hadisi İbn-i Şeybe'nin naklettiğini kaydetmiştir.

4- Hakim Müstedrek-üs Sahihayn'de Aişe'den naklen şöyle yazıyor:

Resulullah, (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefatıyla sonuçlanan hastalığında buyurdu ki:

"Ey Fatıma! Acaba alemlerin kadınlarının en üstünü, bu ümmetin hanımlarının büyüğü ve

ابن جرير عن حذيفة (وفي ص ١١١) واقتصر فيه على ذكر فاطمة عليها السلام
وقال: أخرجه ابن أبي شيبة.

٤ - «مستدرک الصحيحین ج ٣ ص ١٥٦» روى بسنده عن عائشة:

«إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ - وَهُوَ فِي مَرَضِهِ
الَّذِي تُوفِّي فِيهِ -:

يَا فَاطِمَةُ أَلَا تَرْضَيْنَ أَنْ تَكُونِي سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَسَيِّدَةَ
نِسَاءِ هَذِهِ الْأُمَّةِ وَسَيِّدَةَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ؟».

قال: هذا إسناد صحيح.

٥ - «حلية الأولياء لأبي نعيم ج ٢ ص ٤٢» روى بسنده عن عمران بن

حصين:

«إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَلَا تَنْطَلِقُ بِنَا نَعُودُ
فَاطِمَةَ فَإِنَّهَا تَشْتَكِي؟ قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: فَأَنْطَلِقْنَا حَتَّى إِذَا أَنْتَهَيْنَا إِلَى
بَاهِهَا فَسَلِّمْ وَاسْتَأْذِنْ فَقَالَ: أَدْخُلْ أَنَا وَمَنْ مَعِيَ؟
قَالَتْ: نَعَمْ وَمَنْ مَعَكَ؟ يَا أَبَتَاهُ، فَوَاللَّهِ مَا عَلَيَّ إِلَّا عِبَاءَةٌ.
فَقَالَ لَهَا: اصْنَعِي بِهَا كَذَا وَاصْنَعِي بِهَا كَذَا فَعَلَّمَهَا كَيْفَ تَسْتَبِرُ.
فَقَالَتْ: وَاللَّهِ مَا عَلَيَّ رَأْسِي مِنْ جِمَارٍ.

mü'minlerin hanımlarının büyüğü olman seni hoşnut etmez mi?"

5- Ebu Nuaym Hilyet-ül Evliyâ'da İmran İbn-i Hasın'den naklen kaydetmiştir ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) buyurdu ki: "Fatıma rahatsızdır onun ziyaretine gelmiyor musunuz?" "Gidelim" dedim. Hareket edip Hz. Fatıma'nın (evinin) kapısına ulaştık; Resulullah selam verdi ve: "Yanımdaki ile birlikte içeri girebilir miyiz?" diyerek izin istedi.

Fatıma "Evet, ama yanınızda olan kimdir? Allah'a yemin ederim ki abâdan başka bir şey üzerimde yoktur." Resulullah (s.a.a), o abâyla kendini böyle - şöyle ört diyerek onunla kendisini nasıl örteceğini tarif etti. Sonra Fatıma "Allah'a yemin ederim ki, baş örtüm de yoktur." dedi.

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) üzerinde bulunan bir parçayı verdi ve buyurdu: "Bununla başını ört." Sonra Fatıma eve girmemize izin verdi ve biz içeri girdik. Resulullah (s.a.a) "Durumun nasıldır?" diye sorunca, Fatıma: "Bedenim rahatsızdır; üstelik yiyecek bir şey de yoktur." dedi.

Resulullah buyurdu ki: "Acaba alemlerin hanımlarının en üstünü olmak seni hoşnut etmez mi?"

Fatıma: "Peki İmran kızı Meryem nasıl?" diye sordu.

قال: فَأَخَذَ مَلَاءَةً كَانَتْ عَلَيْهِ.

فقال: اِخْتَمِرِي بِهَا، ثُمَّ أَذِنْتَ لَهَا فَدَخَلَا.

فقال: كَيْفَ تَحْدِثِينَ يَا بَنِيَّةَ؟

قالت: إِنِّي لَوَجَعَةٌ وَإِنَّهُ لَيَزِيدُنِي أَنَّهُ مَا لِي طَعَامٌ أَكُلُهُ.

قال: يَا بَنِيَّةَ أَمَا تَرْضَيْنَ أَنَّكَ سَيِّدَةٌ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ؟

قالت: يَا أَبَتِ فَأَيْنَ مَرْيَمُ ابْنَتُ عِمْرَانَ؟

قال: تِلْكَ سَيِّدَةٌ نِسَاءِ عَالَمِهَا وَأَنْتِ سَيِّدَةٌ نِسَاءِ عَالَمِكَ، أَمَا

وَاللَّهِ زَوْجَتُكَ سَيِّدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ».

(أقول): ورواه الطحاوي أيضاً في مشكل الآثار (ج ١ ص ٥٠) وزاد في

آخره: ولا يبغضه إلا منافق، وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره

(ص ٤٣) وقال: خرجه الحافظ أبو القاسم الدمشقي وذكر الزيادة.

٦- «حلية الأولياء أيضاً ج ٢ ص ٤٢» روى بسنده عن جابر بن سمرة

قال:

«جاء نبيُّ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَجَلَسَ فَقَالَ: إِنَّ

فَاطِمَةَ وَجَعَةٌ فَقَالَ الْقَوْمُ: لَوْ عُدْنَاها، فَقَامَ فَشَى حَتَّى انْتَهَى إِلَى الْبَابِ

وَالْبَابُ عَلَيْهِمْ مُصَفَّقٌ قَالَ: فَنَادَى سُدِّي عَلَيْكَ ثِيَابِكَ فَإِنَّ الْقَوْمَ

جَاؤا يَعُودُونَكَ.

Resulullah: "O kendi zamanının (döneminin) hanımlarının büyüğü ve sen de kendi döneminin kadınlarının en üstünüsün; bil ki andolsun Allah'a seni dünya ve ahirette efendi (ulu) olan birisiyle evlendirmişim.

Bu hadisi Tahavi Müşkil-ül Asar'da nakletmiştir. O bu hadisin sonunda şu cümlenin de yer aldığını kaydetmiştir: "(Hz. Ali'ye) Münafiktan başkası düşman olmaz." Bu hadisi Muhibbuddin Taberî, Zehair'de zikretmiştir ve sonundaki ilavesiyle birlikte, Hafız Ebu-l Kasım Dimeşki'nin de naklettiğini kaydetmiştir.

6- Ebu Nuaym, Cabir ibn-i Semure'den naklen şöyle zikretmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) gelip bizim yanımızda oturdu ve şöyle buyurdu: "Fatıma hastadır." Orada bulunanlar: "Ziyaretine gidelim." dediler. Kalkıp Fatıma'nın (aleyha selâm) evine doğru hareket ettiler. Fatıma'nın evinin kapısı açıktı. Peygamber, yüksek sesle "Kendini iyice ört, bir grup ziyaretime gelmiştir" buyurdu. Fatıma: "Ey Resulullah, üzerinde abâdan başka bir örtü yoktur." dedi. Bunun üzerine Resulullah abasını çıkarıp kapının arkasından Fatıma'ya doğru attı ve: "Bununla başını ört" dedi. Sonra Resulullah içeri girdi ve onun arkasından da diğerleri girdiler. Biraz oturduktan sonra kalkıp gittiler; sonra ziyarete gelen adamlar: "Allah'a andolsun, Peygamber'imizin (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızının bu

فَقَالَتْ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ مَا عَلَيَّ إِلَّا عِبَاءَةٌ، قَالَ: فَأَخَذَ رِدَاءَهُ فَرَمَى بِهِ
إِلَيْهَا مِنْ وَرَاءِ الْبَابِ فَقَالَ: سُدِّي بِهَذَا رَأْسِكَ، فَدَخَلَ وَدَخَلَ
الْقَوْمُ فَتَعَدَّ سَاعَةً فَخَرَجُوا.

فَقَالَ الْقَوْمُ: تَاللَّهِ بِنْتُ نَبِيِّنَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمْ عَلَى
هَذَا الْحَالِ، قَالَ: فَالْتَفَتَ فَقَالَ: أَمَا إِنَّهَا سَيِّدَةُ النِّسَاءِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ.»

٧- «خصائص النسائي ص ٣٤» روى بسنده عن أبي هريرة قال:

«أَبْطَأَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمْ يَوْمًا
صُبُورَ النَّهَارِ، فَلَمَّا كَانَ الْعِشْيَ قَالَ لَهُ قَائِلُنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ شَقَّ
عَلَيْنَا لَمْ نَتْرَكَ الْيَوْمَ.

قَالَ: إِنَّ مَلَكًا مِنَ السَّمَاءِ لَمْ يَكُنْ زَارَنِي فَاسْتَأْذَنَ اللَّهُ فِي
زِيَارَتِي فَأَخْبَرَنِي وَبَشَّرَنِي أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتِي سَيِّدَةُ نِسَاءِ أُمَّتِي وَأَنَّ حَسَنًا
وَحُسَيْنًا سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ.»

(أقول): وذكره المتقي أيضاً في كنز العمال (ج ٦ ص ٢٢١) وقال:

أخرجه الطبراني وابن النجار عن أبي هريرة.

durumu (bu kadar fakir olması) hayret verici!" dediler.

Resulullah (s.a.a) (bunu duyunca) şöyle buyurdu: "O kıyamet günü bütün hanımlardan daha üstün makama sahiptir.

7- Nesaî Hasais'de kendi senediyle Ebu Hüreyre'den şöyle nakletmiştir:

(Yazın) Uzun günlerinden birinde Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bizim yanımıza geç geldi. Akşam bizlerden biri: "*Ya Resulullah, bu gün seni görmememiz bize ağır geldi*" dedi. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu: "Şimdiye kadar beni ziyaret etmemiş olan bir melek Allah'tan izin alıp (bugün) benim yanıma geldi. O bana kızım Fatıma'nın ümmetimin kadınlarının en üstünü ve Hasan ile Hüseyin'in cennet gençlerinin efendileri olduklarını müjdeledi."

Muttaki de bu hadisi Kenz-ül Ummâl'da zikretmiş ve Taberanî ve İbn-i Neccar'ın bu hadisi Ebu Hüreyre'den naklettiklerini kaydetmiştir.

8- Muttaki Kenz-ül Ummâl'dan Aişe'den şöyle rivayet etmiştir.

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefatıyla sonuçlanan hastalığı (ölüm hastalığı) sırasında: "Kızım Fatıma yanıma gel." diye buyurdu... Resulullah bir süre onunla gizlice

٨- «كنز العمال ج ٧ ص ١١١» قال:

«عَنْ عَائِشَةَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ - فِي مَرَضِهِ الَّذِي قُبِضَ فِيهِ - قَالَ: يَا فاطِمَةُ يَا بِنْتِي أَخْنِي عَلَيَّ فَأَخْنَتْ عَلَيْهِ فَنَاجَاهَا سَاعَةً ثُمَّ انْكَشَفَتْ عَنْهُ تَبْكِي وَعَائِشَةُ حَاضِرَةٌ. ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بَعْدَ ذَلِكَ سَاعَةً أَخْنِي عَلَيَّ فَأَخْنَتْ عَلَيْهِ فَنَاجَاهَا سَاعَةً ثُمَّ انْكَشَفَتْ عَنْهُ تَضْحَكُ.

فَقَالَتْ عَائِشَةُ: يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ أَخْبِرِينِي بِمَاذَا نَاجَاكَ أَبُوكَ؟
قَالَتْ: أَوْشَكْتِ رَأَيْتِي نَاجَانِي عَلَى حَالٍ سِرٌّ ثُمَّ ظَنَنْتِ أَنِّي أَخْبِرُ بِسِرِّهِ وَهُوَ حَيٌّ، فَشَقَّ ذَلِكَ عَلَى عَائِشَةَ أَنْ يَكُونَ سِرٌّ دُونَهَا.
فَلَمَّا قَبِضَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ قَالَتْ عَائِشَةُ لِفَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا:
أَلَا تُخْبِرِينِي ذَلِكَ الْخَبْرَ؟ قَالَتْ: أَمَا الْآنَ فَتَنَعَم.

نَاجَانِي فِي الْمَرَّةِ الْأُولَى فَأَخْبَرَنِي أَنَّ جِبْرِيْلَ كَانَ يُعَارِضُهُ الْقُرْآنَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً وَأَنَّهُ عَارِضُهُ الْقُرْآنَ الْعَامَ مَرَّتَيْنِ وَأَنَّهُ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيًّا بَعْدَ نَبِيِّي إِلَّا عَاشَ نِصْفَ عُمُرِ الَّذِي كَانَ قَبْلَهُ وَأَنَّهُ أَخْبَرَنِي أَنَّ عَيْسَى عَاشَ عِشْرِينَ وَمِائَةَ سَنَةٍ وَلَا أَرَانِي إِلَّا ذَاهِبًا عَلَى رَأْسِ السَّتِينِ، فَأَبْكَانِي ذَلِكَ.

وَقَالَ: يَا بِنْتِي إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ أَكْبَرُ رِزِيَّةً مِنْكَ

konuştu. Fatıma ondan ayrıldığında ağlıyordu; ben de orada idim.

Sonra tekrar Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'ya: "Yanıma gel." dedi. Fatıma da onun yanına yaklaştı ve Resulullah tekrar ona gizlice bir şey söyledi. Bu defa Fatıma ayrıldığında gülüyordu.

(Aişe diyor ki:) Ben ona "Ey Allah'ın Resulü'nün kızı, baban sana gizli olarak ne söyledi?" diye sordum. Fatıma: "Resulullah'ın bana gizlice söylediği sırrını o hayatta iken sana açacağımı mı zannettin!" dedi. Bu durum, yani Resulullah'ın sırrını Aişe'den gizlemesi Aişe'ye çok ağır geldi.

Resulullah (s.a.a) vefat ettiğinde Aişe: "Mevzuyu bana bildirir misin?" diyerek Fatıma'dan (selam'ullahi aleyha) Resulullah'ın ona gizlice buyurduğu sözü sordu.

Fatıma: "Şimdi olur." diyerek şöyle devam etti: Peygamber ilk önce buyurdu ki: "Cebrail her yıl Kur'an'ı bana bir defa sunuyordu. Ama bu yıl iki defa sundu ve bana bildirdi ki her peygamber ancak bir önceki peygamberin ömrünün yarısı kadar yaşar. Hz. İsa (a.s) yüz yirmi yıl yaşamıştır ve ben altmış yaşımı geçtiğimi biliyorum."

Resulullah bunları söyleyince ben ağladım. Yine buyurdu ki: "Kızım, mü'minlerin kadınlardan hiçbirinin musibeti seninki gibi büyük olmayacaktır; bu yüzden senin sabrın hiçbir kimseden az olmamalıdır."

فَلَا تَكُونِي أَدْنَى مِنْ إِمْرِي فِي صَبْرًا.
 ثُمَّ نَاجَانِي فِي الْمَرَّةِ الْأُخْرَى فَأَخْبَرَنِي أَنِّي أَوَّلُ أَهْلِهِ لِحُوقًا بِهِ،
 وَقَالَ: إِنَّكَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ».

قال: أخرجه ابن عساكر.

٩ - «مستدرک الصحيحین ج ٣ ص ١٨٥» روى بسنده عن عائشة
 قالت لفاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«أَلَا أُبَشِّرُكَ أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ)
 وَسَلَّمَ يَقُولُ: سَيِّدَاتُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَرْبَعُ:
 مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ وَأَسِيَّةُ».

١٠ - «كنز العمال ج ٧ ص ١١١» قال: عن علي عليه السلام:

«إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ قَالَ لِفَاطِمَةَ سَلَامَ اللَّهُ
 عَلَيْهَا: أَلَا تَرْضَيْنَ أَنْ تَكُونِي سَيِّدَةَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَبْنَتِكَ سَيِّدَا
 شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟».

قال: أخرجه البزار.

İkinci defa ise bana gizlice Ehl-i Beyt'ten ona kavuşacak ilk şahsın ben olduğumu bildirdi ve buyurdu ki: "Sen cennet hanımlarının en üstünüsün."

Kenz-ül Ummâl'in sahibi bu hadisi, İbn-i Asakir'in naklettiğini kaydetmiştir.

9- Hakim Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle Aişe'den, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'ya şöyle dediğini nakletmiştir:

Sana müjde veriyorum ki ben, Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle duydum: "Cennet hanımlarının üstünleri şu dört hanımdır: İmran kızı Meryem, Resulullah'ın (Salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma, Huveylid kızı Hatice ve Asiye."

10- Muttaki Kenz-ül Ummâl'da Hz. Ali'den (a.s) şöyle rivayet etmiştir:

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'ya (selam'ullahi aleyha): "Cennet hanımlarının en üstünü olman ve iki çocuğunun da cennet gençlerinin efendisi olması seni hoşnut etmez mi?" dedi.

Muttaki, bu hadisi, Bezzaz'ın da rivayet ettiğini kaydediyor.

11- Muttaki, kitabının başka bir yerinde ise yukarıdaki hadisi şöyle naklediyor:

١١ - «كنز العمال أيضاً ج ٦ ص ١٥٣» ولفظه:

«أما تَرْضَيْنَ أَنِّي زَوَّجْتُكَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ إِسْلَامًا، وَأَعْلَمَهُمْ
عِلْمًا فَإِنَّكَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أُمَّتِي كَمَا سَادَتْ مَرْيَمُ قَوْمَهَا، أَمَا تَرْضَيْنَ يَا
فَاطِمَةُ أَنَّ اللَّهَ أَطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَأَخْتَارَ مِنْهُمْ رَجُلَيْنِ فَجَعَلَ
أَحَدَهُمَا أَبَاكَ وَالْآخَرَ بَعْلَكَ؟».

قال: أخرجه الحاكم والطبراني والخطيب.

١٢ - «ذخائر العقبى ص ٤٤» قال: وعن ابن عباس عن النبي صَلَّى اللهُ

عليه (وآله) وسلم قال:

«أَرْبَعُ نِسْوَةٍ سَيِّدَاتُ سَادَاتِ عَالَمِيْنَ، مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ،
وَأَسِيَّةُ بِنْتُ مَرْجَمٍ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ، وَأَفْضَلُهُنَّ عِلْمًا فَاطِمَةُ سَلَامُ اللهِ
عَلَيْهَا».

قال: خرجه الحافظ الثقفى الاصبهاني.

(أقول): وذكره السيوطي أيضاً في الدر المنثور في ذيل تفسير قوله

تعالى: ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى
نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾ في سورة آل عمران. وقال: أخرجه ابن عساكر من طريق
مقاتل عن الضحاک عن ابن عباس عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ (وآله) وسلم.

Ey Fatıma, herkesten önce İslam'ı kabul eden ve bütün müslümanların en bilgini olan birisiyle evlendirmem seni hoşnut etmez. mi? Gerçekten sen benim ümmetimin kadınlarının en üstünüsün, nasıl ki Meryem kendi kavminde üstünlük kazandı. Ey Fatıma, Allah yeryüzü halkına nazar eyledi ve onlardan iki kişiyi seçti. Bunlardan birinin senin baban ve diğèrinin de senin kocan olmasına sevinmiyor musun?

Muttaki, bu hadisi Hakim, Taberanî ve Hatib'inde rivayet ettiklerini kaydetmiştir.

12- Zehair-ül Ukbâ kitabının sahibi, İbn-i Abbas'tan Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir.

Dört kadın kendi dönemlerinin hanımlarının en üstünleridir. İmran kızı Meryem, Mezahim kızı Asiye, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma. Ve onların en bilgisi Fatıma (selâm'ullahi aleyha)dır.

Ebu Nuaym, bu hadisi Hafız Sakafi el-İsfahanî'nin rivayet ettiğini kaydetmiştir.

Bu hadisi Suyutî de ed-Dürr-ül Mensur'da; “**Ve iz kalet-il melaiketu ya Meryem-u innellahe-stafaki ve tahhereki ve's-tafaki ala nisa-il alemin.**”³ ayetinin tefsirinde zikretmiştir.

١٣ - «مستدرك الصحيحين ج ٢ ص ٤٩٧» روى بسنده عن ابن عباس

قال:

«خَطَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ أَرْبَعَةَ خُطُوطٍ،
ثُمَّ قَالَ: أَتَدْرُونَ مَا هَذَا؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ.
قَالَ: إِنَّ أَفْضَلَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ
بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ، وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ
وَأَسِيَّةُ بِنْتُ مَزَاحِمٍ...».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد.

«أقول» ورواه في مواضع أخر أيضاً من مستدركه بطرق أخر صحيحة

عن ابن عباس.

ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ١ ص ٢٩٣ و ص ٣١٦

و ص ٣٢٢) بطرق عديدة عن ابن عباس.

ورواه ابن عبدالبر أيضاً في استيعابه (ج ٢ ص ٧٢٠) بطريقتين.

وذكره السيوطي أيضاً في الدر المنثور في ذيل تفسير قوله تعالى:

﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةٌ فِزَعُونَ﴾ في سورة التحريم، وقال:

أخرجه الطبراني.

ورواه ابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٤٣٧).

وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٤٢) وقال: خرجته أحمد

Bu hadisi İbn-i Asakir'in Mukatil'den, onun da Dahhak'tan ve onun da İbn-i Abbas'tan naklettiğini kaydetmiştir.

13- Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle İbn-i Abbas'tan naklediyor ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bir defasında dört çizgi çizerek (ashabından): "Bunların ne olduğunu biliyor musunuz?" diye sorudu. Ashab: "Allah ve Resulü daha iyi bilir." diye cevap verdiler. Hz. Peygamber (s.a.a) buyurdu ki:

"Cennet kadınlarının en faziletleri olan Huveylid kızı Hatice, Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma, İmran kızı Meryem ve Mezahim kızı Asiyedirler...."

Hakim bu hadisin senedinin sahih olduğunu kaydetmiştir.

Yine bu hadisi kitabının diğer yerlerinde de sahih senetlerle İbn-i Abbas'tan nakletmiştir.

Ayrıca bu hadisi Ahmed İbn-i Hanbel de kendi Müsned'inde çeşitli senetlerle İbn-i Abbas'tan rivayet etmiştir. Yine İbn-i Abdulberr aynı hadisi "el-İstiâb" adlı kitabında iki senetle zikretmiştir. Yine bu hadisi Suyutî "ed-Dürr-ül Mensur" adlı tefsirinde; "Ve zarebellah-u meselen lillezîne amenu-mercete Fir'avn'e"⁴ ayetiyle ilgili olarak zikretmiştir. Suyutî bu hadisi Taberanî'nin de rivayet ettiğini kaydetmiştir. Keza aynı hadisi İbn-i Esir, Üsd-ül Gabe'de

4- Tahrim/11.

وأبو حاتم.

وذكره ابن حجر أيضاً في إصابته (ج ٨ ص ١٥٨) وذكر في هذه الصفحة حديثاً عن عائشة:

«مَا رَأَيْتُ قَطُّ أَحَدًا أَفْضَلَ مِنْ فَاطِمَةَ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا غَيْرَ أَبِيهَا».

وقال أخرجه الطبراني، (انتهى). ورواه أبو عمرو أيضاً في استيعابه (ج ٢ ص ٧٥٠).

وذكره الهيثمي أيضاً في مجمعهم (ج ٩ ص ٢٢٣) وقال: رواه أحمد وأبو يعلى والطبراني ورجالهم رجال الصحيح.

ورواه الطحاوي أيضاً في مشكل الآثار (ج ١ ص ٥٠).

(وذكره العسقلاني) أيضاً في فتح الباري (ج ٧ ص ٢٥٨) وقال: أخرجه

ابن حبان واحمد وأبو يعلى والطبراني وأبو داود في كتاب الزهد والحاكم

قال: وله شاهد من حديث أبي هريرة في الاوسط للطبراني ولاحمد في

حديث أبي سعيد وقال في (ص ٢٨٢) ما لفظه: وعند النسائي باسناد

صحيح عن ابن عباس:

«أَفْضَلُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَدِيجَةُ وَفَاطِمَةُ وَمَرْيَمُ وَآسِيَةُ».

zikretmiştir ve keza Muhibbuddin Taberî de Zehair'de naklederek, Ahmed ve Ebu Hatim'in de bu hadisi zikrettiklerini kaydetmişlerdir. Yine aynı hadisi İbn-i Hacer el-İsabe'de zikretmiş ve aynı sayfada Aişe'den şöyle bir hadis de rivayet etmiştir.

Ben babasından (Hz. Muhammed'den -s.a.a-) başka Fatıma'dan (selam'ullahi aleyha) daha faziletli olan birisini görmedim.

Yine aynı hadisi Ebu Amr el-İstiâb'ında ve Heysemî de, Mecma'inde zikretmişlerdir. Heysemî söz konusu hadisi, Ahmed, Ebu Ye'lâ ve Taberanî'nin de naklettiklerini kaydederek onun senedinin sahih olduğunu söylemiştir. Bu hadisi Tahavi de Müşkil-ül Asar'da rivayet etmiştir. Yine mezkur hadisi, Askalanî Feth-ül Bârî'de nakletmiş ve şöyle demiştir: "Bu hadis, Taberanî'nin el-Evsat'ında Ebu Hüreyre yoluyla naklettiği bir hadisle ve keza Ahmed'in Ebu Said vasıtasıyla naklettiği başka bir hadisle de desteklenmektedir". Ayrıca kitabının 282. sayfasında da kaydetmiştir ki: "Nesaî sahih senetle İbn-i Abbas'tan: *"Cennet hanımlarının en faziletlieleri Hatice, Fatıma, Meryem ve Asiye'dir."* diye bir hadis nakletmiştir."

14- İbn-i Abdülbirr, iki senetle Ebu Hüreyre'den rivayet etmiştir ki: Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Alemlerin kadınlarının en iyileri dört kadındır: İmran kızı Meryem, Mezahim kızı Asiye, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma.

١٤ - «الاستيعاب لابن عبدالبر، ج ٢ ص ٧٢٠ وص ٧٥٠» روى بطريقتين عن أبي هريرة - واللفظ يطابق الموضوع الأخير - قال:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: خَيْرُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ أَرْبَعٌ: مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَأَسِيَّةُ بِنْتُ مَزَاحِمٍ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ».

(أقول) وذكره الهيثمي أيضاً في مجمعه (ج ٩ ص ٢٢٣) والثعلبي أيضاً في قصص الأنبياء (ص ٥١١) وقالوا:

«حَسْبُكَ مِنْ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ...».

١٥ - «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٧» ولفظه:

«خَيْرُ رِجَالِكُمْ عَلِيٌّ وَخَيْرُ شَبَابِكُمْ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَخَيْرُ نِسَائِكُمْ فَاطِمَةُ».

قال: أخرجه ابن عساكر عن ابن مسعود.

(أقول): ورواه الخطيب البغدادي أيضاً في تاريخه (ج ٤ ص ٣٩١).

١٦ - «فيض القدير للمناوي ج ٣ ص ٤٣٢» في المتن:

«خَدِيجَةُ خَيْرُ نِسَاءِ عَالِمِهَا، وَمَرْيَمُ خَيْرُ نِسَاءِ عَالِمِهَا، وَفَاطِمَةُ خَيْرُ نِسَاءِ عَالِمِهَا».

Bu hadisi Heysemî de Mecma-üz Zevâid'de ve Sa'lebi, Kasas-ul Enbiya'da zikretmişlerdir. Bu ikisinin nakillerinde tabir yönünden az bir farklılık vardır, ama mana aynıdır.

15- Muttaki, Kenz-ül Ümmal'da Resulullah'tan (s.a.a) şöyle rivayet etmiştir:

Sizin erkekleriniz arasında en üstün olan Ali, gençleriniz arasında en üstün olan Hasan ile Hüseyin ve kadınlarınız arasında en üstün olan Fatıma'dır.

Hatib-i Bağdadî de bu hadisi rivayet etmiştir.

16- Menavi, Feyz-ül Kadir'de Haris ibn-i Ebi Üsame yoluyla Urve b. Zübeyr'den rivayet ediyor ki:

Hatice kendi döneminin (aleminin) hanımlarının en iyisi idi. Meryem de kendi döneminin (aleminin) kadınlarının en iyisi idi ve Fatıma da kendi döneminin (aleminin) kadınlarının en iyisidir.

17- İbn-i Cerir kendi tefsirinde Enes ibn-i Malik'den naklediyor ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Alemlerin kadınlarının en iyileri (ve faziletlieleri) dört kişidir: İmran kızı Meryem, Mezahim kızı ve Firavun'un hanımı Asiye, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma.

قال: أخرجه الحارث بن أبي أسامة في مسنده عن عروة بن الزبير.

١٧ - «تفسير ابن جرير ج ٣ ص ١٨٠» روى بسنده عن ثابت البناني يحدث عن أنس بن مالك:

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ: خَيْرُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ أَرْبَعٌ: مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَآسِيَةُ بِنْتُ مِزَاحِمٍ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ».

١٨ - «صحيح الترمذي ج ٢ ص ٣١» في فضل خديجة، روى بسنده عن أنس إن النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال:

«حَسْبُكَ مِنْ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مَرْيَمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَآسِيَةُ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ».

«أقول»: ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ٣ ص ١٥٧) بطريقتين، قال في ثانيهما: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين، وأحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٣ ص ١٣٥)، وأبو نعيم أيضاً في حليته (ج ٢ ص ٣٤٤)، والطحاوي أيضاً في مشكل الآثار (ج ١ ص ٥٠).

18- Tirmizî, Enes'ten naklen rivayet etmiştir ki Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Bütün insanlar içerisinde fazilet hususunda şu dört kadını bilmen yeter: İmran kızı Meryem, Huveylid kızı Hatice, Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma ve Firavun'un hanımı Asiye.

Bu hadisi Hakim Müstedrek-üs Sahihayn'de iki senetle rivayet etmiştir ve ikinci senetten sonra "Bu hadis Şeyheyn'in (Buhârî ve Müslim'in) şartına göre sahihtir." demiştir.

Yine Ahmed İbn-i Hanbel, kendi Müsned'inde ve Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da ve Tahavî, Müskil-ül Asar'da bu hadisi nakletmişlerdir. Hatib Bağdadî de kendi Tarih'inde iki senetle bu hadisi zikretmiştir. Bu iki rivayette hadis şöyledir: "*Alemlerin hanımlarının en hayırlısı dört şahıstır...*" İbn-i Esir de hadisi bu şekilde zikretmiştir. İbn-i Hacer de bu hadisi Tehzib-üt Tehzib'de Şa'bi yoluyla Cabir'den merfu' olarak nakletmiştir. İbn-i Abdülbirr de bu hadisi el-İstiâb'ında iki yolla rivayet etmiştir, onların birinde şu tabir yer almıştır: "*Alemdeki kadınların en hayırlısı...*"

Yine aynı hadisi Muttaki, Kenz-ül Ümmal'da zikretmiştir ve İbn-i Habban'ın da bu hadisi rivayet ettiğini kaydetmiştir. Yine bu hadisi Fahr-i Razî de kendi tefsirinde; "*Ve iz kalet-il melaiket-ü ya Meryem-u...*"⁵ ayetinden sonra zikretmiştir. Yine aynı hadisi Suyutî ed-Dürr-ül Mensru'da; *Ve iz kalet'il melaiket-ü...* ayetinin tefsiri

5 - Al-i İmran/42.

ورواه الخطيب البغدادي أيضاً في تاريخه (ج ٧ ص ١٨٤ وج ٩ ص ٤٠٤) بطريقتين وقال فيهما: خير نساء العالمين أربع (إلى آخره)، وابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٤٣٧) وقال أيضاً: خير نساء العالمين (إلى آخره).

وذكره ابن حجر أيضاً في تهذيب التهذيب (ج ١٢ ص ٤٤١) عن الشعبي عن جابر مرفوعاً، وابن عبد البر أيضاً في استيعابه (ج ٢ ص ٧٢٠) بطريقتين قال في أحدهما: خير نساء العالمين.

وذكره المتقي أيضاً في كنز العمال (ج ٦ ص ٢٢٧) وقال: أخرجه ابن حبان عن أنس.

وذكره الفخر الرازي أيضاً في تفسيره الكبير في ذيل تفسير قوله تعالى: ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾ في سورة آل عمران ذكره بتقديم وتأخير.

وذكره السيوطي أيضاً في الدر المنثور في تفسير قوله تعالى: ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ﴾ إلى آخره، وقال: أخرجه ابن المنذر وابن حبان.

١٩ - «تفسير ابن جرير الطبري ج ٣ ص ١٨٠» روى بسنده عن قتادة قال: ذكر لنا أن نبي الله كان يقول:

«حسبك مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَامْرَأَةُ فِرْعَوْنَ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ،

bölümünde nakletmiştir. Suyutî bu hadisi İbn-i Habban'ın da naklettiğini kaydediyor.

19- İbn-i Cerir Taberî, kendi Tefsir'inde kendi senediyle Katade'den naklediyor ki:

Allah'ın Peygamberi'nin şöyle söylediği bize rivayet edilmiştir.

Alemlerin kadınları arasında örnek olarak: İmran kızı Meryem, Firavun'un hanımı Asiye, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'yı sayman yeter.

20- Yine Taberî kendi Tefsir'inde kendi senediyle Ebu Musa Eş'arî'den nakletmiştir ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Erkeklerden birçokları kamil oldular. (İnsanlığın en yüksek mertebesine ulaştılar) Ama kadınlardan Meryem, Firavun'un hanımı Asiye, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'dan başkası kamil olmamıştır.

Bu hadisi Zemahşeri, Keşşaf'da, Tahrim suresinde yer alan "...elletî ahsenet ferceha" ayetinin tefsiri bölümünde rivayet etmiştir. Yine aynı hadisi Askalanî, Feth-ul Bari'de zikretmiştir. Askalanî, ayrıca bu hadisi Taberani'nin ve Sa'lebi'nin de (kendi Tefsir'inde) naklettiklerini kaydediyor.

وَفَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مِنْ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ».

٢٠- «تفسير ابن جرير أيضاً ج ٣ ص ١٨٠» روى بسنده عن أبي

موسى الأشعري قال: قال رسول الله صَلَّى الله عليه وآله وسلم:

«كَمُلَ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَرْيَمُ،
وَآسِيَةُ امْرَأَةِ فِرْعَوْنَ، وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ».

(أقول): وذكره الزمخشري أيضاً في الكشاف في تفسير قوله تعالى:

﴿وَمَرْيَمَ ابْنَةَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا﴾ في سورة التحريم.

وذكره العسقلاني أيضاً في فتح الباري (ج ٧ ص ٢٥٨) وقال أخرجه

الطبراني وأخرجه الثعلبي في تفسيره.

٢١- «السيوطي في الدر المنثور» في ذيل تفسير قوله تعالى: ﴿وَإِذْ قَالَتِ

الْمَلَأِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾ في

سورة آل عمران قال: وأخرج ابن مردويه عن أنس قال: قال رسول الله

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

«إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ أَرْبَعَةً: آسِيَةَ بِنْتُ مَرْجَمٍ،

21- Suyutî, ed-Dürr-ül Mensur'da Al-i İmran suresinde yer alan, *"Ve iz kalet'il melaiket-ü ya Meryem-ü.."*⁶ ayetinin tefsiri bölümünün devamında İbn-i Murdeveyh'in Enes'ten şu hadisi naklettiğini zikrediyor:

Enes, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu söylemiş:

Allah Teala dört kadını, alemlerin kadınlarının hepsinden seçkin kıldı: (Bunlar) Mezahim kızı Asiye, İmran kızı Meryem, Huveylid kızı Hatice ve Muhammed (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'dır.

9. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Sahih-i Buhâri, Bed-ül Halk bölümü. Müsned-i Ahmed, c.6, s. 282. Tabakat-ı İbn-i Sa'd, c.2, s.40. Üsd-ül Gâbe, c.5, s.512. Hasais-ün Nesâi, s.34.

2- Sahih-i Buhârî, İstizân bölümü. Sahih-i Müslim, Fezâil-üs Sahabe kitabı, Fezâil-i Fatıma bölümü. Müsned-i Ebi Dâvud, c.6, Ahadis-ün Nisâ bölümü. Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.29. Müşkil-ül Asâr, c.1, s.48-49. Hasâis-ün Nesâi, s.34.

3- Sahih-i Tirmizî, c.2, s.306. Müstedrek-üs Sahihyan, c.3, s.151. Müsned-i Ahmed, c.5, s.391. Hilyet-ül Evliyâ, c.4, s.190. Üsd-ül Gâbe, c.5, s.574. Kenz-ül Ümmâl, c.6, s.217.

4- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.156.

5- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.42. Müşkil-ül Asâr, c.1, s.50. Zehâir-ül Ukbâ, s.43.

6- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.42.

7- Hasâis-ün Nesâi, s.34. Kenz-ül Ümmâl, c.6, s.221.

8- Kenz-ül Ümmâl, c.7, s.111.

6 - Al-i İmran/42.

وَمَرْيَمَ بِنْتِ عِمْرَانَ، وَحَدِيجَةَ بِنْتِ خُوَيْلِدٍ، وَفَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ».

- 9- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.185.
- 10- Kenz-ül Ümmâl, c.7, s.111.
- 11- Kenz-ül Ümmâl, c.6, s.113.
- 12- Zehâir-ül Ukbâ, s.44. ed-Dürr-ül Mensur, Al-i İmrân suresinin tefsiri, 42. âyet.
- 13- Müstedrek-üs Sahihayn, c.2, s.497. Müsned-i Ahmed, c.1, s.293, 316, 322. el-İstiâb, c.2, s.720. ed-Dürr-ül Mensur, Tahrir suresinin tefsiri, 11. âyet. Üsd-ül Gâbe, c.5, s.437. Zehâir-ül Ukbâ, s.42. el-İsabe, c.8, s.158. el-İstiâb, c.2, s.570. Mecma-üz Zevâid, c.9, s.223. Müşkil-ül Asâr, c.1, s.50. Feth-ul Bâri, c.7, s.258.
- 14- el-İstiâb, c.2, s.720 ve 750. Mecme-üz Zevâid, c.9, s.223. Kasas-ul Enbiyâ, s.511.
- 15- Kenz-ül Ümmâl, c.6, s.217. Tarih-i Bağdâdi, c.4, s.391.
- 16- Feyz-ül Kadir, c.3, s.432.
- 17- Taberî Tefsiri, c.3, s.180.
- 18- Sahih-i Tirmizî, c.2, s.31. Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.157. Müsned-i Ahmed, c.3, s.135. Hulyet-ül Evliyâ, c.2, s.344. Müşkil-ül Asâr, c.1, s.50. Tarih-i Bağdâdi, c.7, s.184 ve c.9, s.404. Üsd-ül Gâbe, c.5, s.437. Tehzib-üt Tehzib, c.12, s.441. el-İstiâb, c.2, s.720. Kenz-ül Ummâl c.6, s.227. Tefsir-ül Kebir, Al-i İmrân suresinn tefsiri, 42. âyet.
- 19- Taberî Tefsiri, c.3, s.180.
- 20- Taberî Tefsiri, c.3, s.180. Tefsir-i Keşşaf, Tahrir suresinin tefsiri, 12. âyet. Feth-ul Bâri, c.7, s.258.
- 21- ed-Dürr-ül Mensur, Al-i İmrân suresi 42. âyet

الباب العاشر

في بعض كرامات فاطمة عليها السلام

«الثعلبي في قصص الأنبياء ص ٥١٣» والزمخشري في الكشاف في تفسير قوله تعالى: ﴿كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا﴾ في سورة آل عمران، والسيوطي في الدر المنثور في ذيل تفسير الآية المذكورة نقلاً عن أبي يعلى أنه أخرج عن جابر واللفظ للثعلبي قال: أخبرنا عبد الله بن حامد باسناده عن جابر بن عبد الله:

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَسَلَّمَ أَقَامَ أَيَّاماً لَمْ يَطْعَمْ طَعَاماً حَتَّى شَقَّ ذَلِكَ عَلَيْهِ فُطَافَ فِي مَنَازِلِ أَزْوَاجِهِ فَلَمْ يُصَبِّ فِي بَيْتِ أَحَدٍ مِنْهُنَّ شَيْئاً فَأَتَى فَاطِمَةَ سَلَامَ اللَّهِ عَلَيْهَا. فَقَالَ: يَا بِنْتَةَ هَلْ عِنْدَكَ شَيْءٌ أَكَلُ فَإِنِّي جَائِعٌ؟ فَقَالَتْ: لَا وَاللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي.»

فَلَمَّا خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَسَلَّمَ مِنْ عِنْدِهَا بَعَثَتْ إِلَيْهَا جَارَةً لَهَا بِرَغِيفَيْنِ وَبِضَعَةِ لَحْمٍ فَأَخَذَتْهُ مِنْهَا وَوَضَعَتْهُ فِي جُفْنَةٍ وَعَطَّتْ عَلَيْهِ وَقَالَتْ: لِأَوْثَرَنَ بِهَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

10. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A) BAZI KERAMETLERİ

Sa'lebî, Kasas-ul Enbiya'da, Zemahşerî, Keşşaf'da "Kullema dehalet aleyha Zekeriyya..." ayetinin tefsirinde ve Suyutî, ed-Dürr-ül Mensur'da mezkur ayetin tefsirinde Ebu Ye'la vasıtasıyla Cabir'den şu rivayeti nakletmişlerdir. Sa'leb'inin nakline göre rivayetin metni şöyledir:

Abdullah İbn-i Hamit, Cabir İbn-i Abdullah'tan rivayet etmiştir ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) birkaç gün yemek yemeden geçirdi. Bu durumdan meşakkete düşen Resulullah (s.a.a) (bir şey bulmak için) hanımlarının evlerinde yiyecek bir şey aradı, ama bir şey bulamadı. Bunun üzerine Fatıma'nın (selam'ullahi aleyha) yanına gelip: "Kızım, yiyecek bir şeyin varsa getir yiyelim; ben acım." dedi. Fatıma: "Hayır, Allah'a andolsun (ki bir şey yoktur)..." diye cevap verdi. Hz. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) oradan ayrıldığıında, Hz. Fatıma'nın komşusu iki tane ekme ve biraz da et Hz. Fatıma'ya gönderdi. O da onları alıp bir kabın içerisine bırakıp üzerini örttü. Kendisi ve çocukları bir vâde yemeğe

عَلَيْهِ (وَالِيهِ) وَسَلَّم عَلَى نَفْسِي وَمَنْ عِنْدِي وَكَانُوا جَمِيعاً مُحْتَاجِينَ
إِلَى شَبْعَةٍ مِنْ طَعَامٍ.

فَبَعَثَتْ حَسَنًا وَحُسَيْنًا إِلَى جَدِّهِمَا رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَالِيهِ) وَسَلَّم فَرَجَعَ إِلَيْهَا.

فَقَالَتْ: يَا أَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ آتَانَا اللَّهُ بِشَيْءٍ فَخَبَّأْتُهُ
لَكَ قَالَ: فَهَلُمِّي بِهِ فَأَتِي بِهِ فَكَشَفَتْ عَنِ الْجُمَّتِ فَإِذَا هِيَ مَمْلُوءَةٌ
خُبْزًا وَلَحْمًا فَلَمَّا نَظَرَتْ إِلَيْهِ بُهِتَتْ وَعَرَفَتْ أَنَّهَا بَرَكَتٌ مِنَ اللَّهِ
فَحَمِدَتِ اللَّهَ تَعَالَى وَصَلَّتْ عَلَى نَبِيِّهِ.

فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِيهِ) وَسَلَّم: مِنْ أَيْنَ لَكَ هَذَا يَا بَنِيَّةٌ؟
قَالَتْ: هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ.
فَحَمِدَ اللَّهُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِيهِ) وَسَلَّم وَقَالَ:
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَكَ شَبِيهَةً بِسَيِّدَةِ نِسَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَإِنَّهَا
كَانَتْ إِذَا رَزَقَهَا اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا فَسُئِلَتْ عَنْهُ قَالَتْ: (هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ).

فَبَعَثَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِيهِ) وَسَلَّم إِلَى عَلِيٍّ عليه السلام
فَأَتَى فَأَكَلَ الرَّسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِيهِ) وَسَلَّم وَعَلِيٌّ وَفَاطِمَةُ
وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ عليهم السلام وَجَمِيعُ أَزْوَاجِ النَّسِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَالِيهِ) وَسَلَّم حَتَّى شَبِعُوا وَبَقِيَتِ الْجُمَّتُ كَمَا هِيَ.

muhtaç olmasına rağmen: "Resulullah'ı (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kendim ve yanımdakilere tercih edeceğim." dedi.

Sonra, Hasan ve Hüseyin'i cedleri Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) peşi sıra gönderdi ve Resulullah geri döndü.

Fatıma: "Çocuklarım sana feda olsun, Allah bize bir şey verdi ve ben onu senin için ayırdım." dedi. Peygamber de (s.a.a): "Getir." diye buyurdu. Onu getirip üzerini açtığıında kabın (ekmek ve et ile) dolu olduğunu gördü. Gördüğüne şaşırdı ve bunun Allah'ın bereketi olduğunu anladı. Bunun için Allah'a hamdedip Peygamber'e salavat getirdi.

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) "Bunu nereden elde ettin?" diye sorunca Fatıma: "Bunu Allah'ın indinden (gelen) bir nimettir, Allah dilediğine hesapsız rızık verir." dedi. Resulullah da (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Allah'a hamdederek şöyle buyurdu: "Hamd olsun Allah'a ki, seni, Beni İsrail'in kadınlarının en üstünü olana benzetmiştir. Ona da Allah güzel bir rızık verince eğer o rızıktan sorulsaydı; **Bu Allah'ın indindedir; gerçekten Allah dilediğine hesapsız rızık verir.**" derdi. Sonra Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Ali'yi (aleyhi's-selâm) çağırdı. O da geldi. Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin ve Peygamber'in bütün

قَالَتْ فَاطِمَةُ عليها السلام: وَأَوْسَعَتْ مِنْهَا عَلَيَّ جَمِيعَ جِيرَانِي وَجَعَلَ
 اللَّهُ فِيهَا بَرَكَتَةً وَخَيْرًا طَوِيلًا، وَكَانَ أَصْلُ الْجَفْنَةِ رَغِيفَيْنِ وَبَضْعَةً
 لَحْمٍ وَالْبَاقِي بَرَكَتٌ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى».

أقول: وقد ورد نظير هذا الحديث بل هو أبسط من هذا في فضائل
 علي عليه السلام في باب بعض كرامات علي عليه السلام وفيه قول النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 (وآله) وسلم لعلي وفاطمة عليهما السلام:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا لَمْ يُخْرِجْكُمْ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يُجْرِيَكِ يَا عَلِيُّ فِي
 الْمَجْرَى الَّذِي أُجْرِي فِيهِ زَكَرِيَّا، وَيُجْرِيَكِ يَا فَاطِمَةُ فِي الْمَجْرَى
 الَّذِي أُجْرِي فِيهِ مَرْيَمَ» كَلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ
 عِنْدَهَا رِزْقًا» ...

hanımları o yemekten doyuncaya kadar yediler. Ama kap yine olduğu gibi dolu kalmıştı.

Fatıma (aleyha selam) demiştir ki: Ben o yemekten bütün komşularıma da verdim. Allah ona bereket ve kalıcı bir hayır vermişti. Kaptaki yemeğin aslı, iki tane ekmek ve bir parça etten ibaretti, geri kalanı ise Allah'ın verdiği bereket idi.

10. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Kasas-ul Enbiyâ, s.513, Kaşşâf Tefsiri, Al-i İmrân suresinin tefsiri, 37 âyet, ed-Dürr-ül Mensur, Al-i İmrân suresinin tefsiri, 37. âyet.

الباب الحادي عشر

في أن فاطمة عليها السلام صديقة وهي خيرة الله

١ - «الرياض النضرة ج ٢ ص ٢٠٢» قال: روى أبو سعيد في شرف

النبوة:

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيِّ عليه السلام:
أُوتِيَتْ ثَلَاثًا لَمْ يُؤْتَهُنَّ أَحَدٌ وَلَا أَنَا.
أُوتِيَتْ صِهْرًا مِثْلِي وَلَمْ أُوتَ أَنَا مِثْلِي.
وَأُوتِيَتْ زَوْجَةً صَدِيقَةً مِثْلَ ابْنَتِي وَلَمْ أُوتَ مِثْلَهَا زَوْجَةً.
وَأُوتِيَتْ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ مِنْ صُلْبِكَ وَلَمْ أُوتَ مِنْ صُلْبِي
مِثْلَهُمَا، وَلَكِنَّكُمْ مِنِّي وَأَنَا مِنْكُمْ».

٢ - «تاريخ بغداد للخطيب البغدادي ج ١ ص ٢٥٩» روى بسنده عن

ابن عباس قال:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: لَيْلَةٌ عُرِجَ بِي
إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ مَكْتُوبًا:

11. BÖLÜM

FATIMA (A.S) ALLAH'IN SEÇKİN KILDIĞI BİR KADIN

1- er-Riyaz-un Nazıra kitabının sahibi, Ebu Said'in "Şeref-ün Nübüvve" adlı kitabında şu hadisi naklettiğini zikretmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Ali'ye (aleyhi's-selâm) şöyle buyurdu:

Sana verilmiş olan üç özellik vardır ki onlar, (senden başka) hiç kimseye, hatta bana bile verilmemiştir: Sen benim gibi bir kayınpedere sahipsin; benim böyle bir kayınpederim yoktur; Fatıma gibi bir eşin var; benim eşim (fazilet yönünden) onun gibi değildir ve senin sulbünden Hasan ve Hüseyin gibi çocuklar vücuda gelmiştir; benim böyle çocuklarım yoktur, ama siz benden-siniz ve ben de sizdenim.

2- Hatib-i Bağdadi, İbn-i Abbas yoluyla Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Ben, mi'rac gecesi cennetin kapısına şöyle yazılmış olduğunu gördüm:

La ilahe illellah, Muhammed'un Resulullah, Aliyyun Habibullah (yani Ali Allah'ın mahbubudur) **el-Hasan-u ve-l Hüseyin-u Safvetullah** (yani

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَالِيٌّ حُبُّ اللَّهِ وَالْحَسَنُ
وَالْحُسَيْنُ صَفْوَةُ اللَّهِ فَاطِمَةُ خَيْرَةُ اللَّهِ عَلَىٰ بَاغِضِيهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ.

Hasan ve Hüseyin Allah'ın seçkin kıldığı kimselerdir) **Fatmet-u Hiyeretullah** (yani Fatıma Allah'ın beğendiği bir şahıstır) **Ala bağizihim la'netullah** (yani onlarla düşmanlık yapana Allah'ın la'neti olsun).

11. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- er-Riyaz-un Nazıra. c.2, s.202.
- 2- Tarih-i Bağdâdi, c.1, s.259

الباب الثاني عشر

في أن فاطمة عليها السلام أصدق الناس لهجة

١- «مستدرک الصحيحین ج ٣ ص ١٦٠» روى بسنده عن عائشة أنها كانت إذا ذكرت فاطمة سلام الله عليها بنت النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم قالت:

«ما رأيتُ أحداً كانَ أصدقَ لهجةً منها إلا أن يكونَ الذي وُلدَها».

قال: هذا حديث صحيح على شرط مسلم، (أقول): ورواه ابن عبد البر أيضاً في استيعابه (ج ٢ ص ٧٥١).

٢- «حلية الأولياء ج ٢ ص ٤١» روى بسنده عن عمرو بن دينار قال: قالت عائشة:

«ما رأيتُ أحداً قطُّ أصدقَ من فاطمة سلام الله عليها غيرَ أبيها...».

12. BÖLÜM

FATİMA (S.A) İNSANLARIN EN DOĞRU KONUŞANI

1- Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de şöyle nakletmiştir:
Resulullah'ın kızı Fatıma'dan ne zaman söz
açılsaydı Aişe: "Ben babası hariç, onun gibi doğru
ve sarih konuşan birisini görmedim." derdi.

Hakim, bu hadisi Müslim'in sahih bildiğini kaydediyor.
Yine bu hadisi İbn-i Abdülbirr, el-İstiâb kitabında zikret-
miştir.

2- Ebu Nuaym da Aişe'nin şöyle dediğini rivayet
etmiştir:

Babası (Hz. Muhammed) hariç, Fatıma
(selam'ullahi aleyha) gibi doğru konuşan birisini
görmedim...

12. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3,s.160. el-İstiâb, c.2, s.751.
- 2- Hilvet-ül Evliyâ, c.2. s.41.

الباب الثالث عشر

في قول النبي ﷺ :
إن وُلد فاطمة أنا أبوهم وعصبتهم

١- «مستدرک الصحیحین ج ٣ ص ١٦٤» روى بسنده عن جابر قال:
قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:
«لِكُلِّ بَنِي أُمَّ عَصَبَةٌ يَنْتَمُونَ إِلَيْهِمْ إِلَّا ابْنِي فَاطِمَةَ فَأَنَا وَلِيُّهَا
وَعَصَبَتُهَا».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد.

٢- «تاريخ بغداد للخطيب البغدادي ج ١١ ص ٢٨٥» روى بطريقتين
عن فاطمة بنت الحسين عليها السلام عن فاطمة عليها السلام - يعني بنت النبي صلى الله
عليه (وآله) وسلم - قالت:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ: كُلُّ بَنِي آدَمَ
يَنْتَمُونَ إِلَى عَصَبَتِهِمْ إِلَّا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَإِنِّي أَنَا أَبُوهُمْ وَأَنَا عَصَبَتُهُمْ».

13. BÖLÜM

PEYGAMBER (S.A.A), "FATİMA'NIN (A.S) ÇOCUKLARININ BABASI BENİM..." DİYE BUYURURDU

1 - Hakim Müstedrek-üs Sahihayn'de, Cabir'den naklen Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu yazıyor:

Her annenin çocukları, çocukların babasına nisbet edilir; ancak Fatıma'nın iki oğlu (Hasan ve Hüseyin) hariç. Çünkü ben onların velisi ve nisbet edilmeleri gereken babasıyım.

Hakim, bu hadisin senedinin sahih olduğunu söylemiştir.

2 - Hatib-i Bağdadi, Tarih-i Bağdad'da iki senetle Hz. Hüseyin'in kızı Fatıma vasıtasıyla Resulullah'ın (s.a.a) kızı Hz. Fatıma'dan Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu naklediyor:

Adem oğullarının hepsi, baba tarafından olan akrabalarına nisbet edilir; ancak Fatıma'nın evlatları hariç. Çünkü onların babası ve nisbet edilmeleri gereken akrabaları benim.

3 - Muttakî Kenz-ül Ummâl'da bu konuyla ilgili olarak üç hadis zikretmiştir. Bunlardan birincisi şöyledir:

٣- «كنز العمال ج ٦ ص ٢٢٠» ذكر أحاديث ثلاثة:

أحدها:

«لِكُلِّ بَنِي أُتَيْ عَصَبَةٌ يَنْتَمُونَ إِلَيْهِ إِلَّا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَأَنَا وَلِيَّهُمْ
وَعَصَبَتُهُمْ».

قال: أخرجه الطبراني عن فاطمة الزهراء.

ثانيها:

«كُلُّ بَنِي أُمِّ يَنْتَمُونَ إِلَى عَصَبَةِ إِلَّا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَأَنَا وَلِيَّهُمْ وَأَنَا
عَصَبَتُهُمْ».

قال أيضاً: أخرجه الطبراني عن فاطمة الزهراء.

ثالثها:

«كُلُّ بَنِي أُتَيْ فَإِنَّ عَصَبَتَهُمْ لِأَبِيهِمْ مَا خَلَا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَإِنِّي أَنَا
عَصَبَتُهُمْ وَأَنَا أَبُوهُمْ».

قال: أخرجه الطبراني عن عمر.

٤- «كنز العمال أيضاً ج ٦ ص ٢١٦» ولفظه:

«إِنَّ لِكُلِّ بَنِي أَبِي عَصَبَةً يَنْتَمُونَ إِلَيْهَا إِلَّا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَأَنَا وَلِيَّهُمْ
وَأَنَا عَصَبَتُهُمْ، وَهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَتِي وَبِلِّ لِلْمُكَذِّبِينَ بِفَضْلِهِمْ، مَنْ

Her kadının çocukları ancak baba tarafından olan yakınlarına ve ecdadına intisap eder; sadece Fatıma'nın evlatları hariç; çünkü ben onların velisi ve nisbet edilmeleri gereken yakınıyım.

İkinci Hadis:

Her annenin çocukları, babalarına ve baba tarafından olan ecdadına intisab eder; ancak Fatıma'nın evlatları hariç. Çünkü onların velisi ve nisbet edilmeleri gereken yakınları benim.

Muttaki bu iki hadisi Taberanî'nin Hz. Fatıma'dan rivayet ettiğini zikretmiştir.

Üçüncü Hadis:

Her kadının çocuklarının nisbet edildiği yakınları, baba tarafıdır; sadece Fatıma'nın çocukları hariç. Çünkü onların nisbet edilmeleri gereken yakınları ve onların babaları benim.

Bu hadisi Taberanî, Ömer'den nakletmiştir.

4 - Yine Kenz-ül Ummâl'da, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

Her babanın evlatları, baba tarafına intisap eder; Fatımanın çocukları hariç. Çünkü onların velisi ve babası benim; onlar benim toprağım ile yoğrulmuşlardır. Vay olsun, onların faziletlerini inkâr edenlere. Kim onları severse, Allah onu sever ve kim onlara buğzederse (onlara düşman olursa) Allah da ona buğzeder.

Muttaki, bu hadisi İbn-i Asakir'den, o da Cabir'den o da Peygamber'den (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) nakletmiştir.

أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللَّهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمُ أَبْغَضَهُ اللَّهُ».

قال: أخرجه ابن عساكر عن جابر - يعني عن النبي صلى الله عليه
(وآله) وسلم - .

٥ - «الهيثمي في مجمعه ج ٩ ص ١٧٢» قال: وعن فاطمة الكبرى
قالت: قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«كُلُّ بَنِي أُمَّ يَنْتَمُونَ إِلَى عَصْبَةِ إِلَّا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَأَنَا وَلِيَّهُمْ وَأَنَا
عَصَبَتُهُمْ».

قال: رواه الطبراني وأبو يعلى.

٦ - «ذخائر العقبى ص ١٢١» قال: عن عمر قال: قال رسول الله صلى
الله عليه (وآله) وسلم:

«كُلُّ وُلْدٍ أَبِي فَإِنَّ عَصَبَتَهُمْ لِأَبِيهِمْ مَا خَلَا وُلْدَ فَاطِمَةَ فَإِنِّي أَنَا
أَبُوهُمْ وَعَصَبَتُهُمْ».

قال: أخرجه أحمد في المناقب.

5 - Heysemî, Mecma-üz Zevâid'de Fatımet-ul Kubra'dan rivayet etmiştir ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Her annenin çocukları, baba tarafına intisap eder; sadece Fatıma'nın çocukları hariç. Çünkü onların velisi benim ve intisap etmeleri gereken yakını, benim.

Heysemî bu hadisi, Taberani ve Ebu Ye'lânın rivayet ettiğini kaydetmiştir.

6- Zehair-ül Ukbâ'da Ömer'den, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

Her babanın çocukları, baba tarafına intisap eder; sadece Fatıma'nın çocukları hariç. Çünkü onların babası ve intisap etmeleri gereken büyükleri benim.

Müellif, bu hadisi Ahmed ibn-i Hanbell'in de Menakıb'ında rivayet ettiğini kaydetmiştir.

13. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.164. 2- Tarih-i Bağdâdi, c.11, s.285

3- Kenz-ül Ummâl, c.6, s.220.

4- Kenz-ül Ummâl, c.6, s.216.

5- Mecma-üz Zevâid, c.9, s.172.

6- Zehâir-ül Ukbâ, s.121.

الباب الرابع عشر

في ان المهدي الموعود عليه السلام
من ولد فاطمة (سلام الله عليها)

١ - «في التاريخ الكبير، للحافظ البخاري، ج ٢، قسم ١، ص ٣١٦ ط. حيدرآباد الدكن» روى بسنده عن أم سلمة زوجة النبي صلى الله عليه وآله وسلم عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم، قال:

«الْمَهْدِيُّ حَقٌّ وَهُوَ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ عليها السلام».

أقول: رواه الحاكم في «مستدرك الصحيحين ج ٤ ص ٥٥٧ ط. حيدرآباد الدكن» والقشيري الحراني في «تاريخ الرقة ص ٧٠ ط. القاهرة»، وفيه:

«الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ».

وابن ماجة في «سيرة المصطفى ج ٢ ص ٥١٩، ط. التازي بمصر» عدة أخرى من اعلام القوم.

٢ - «سنن ابي داود، ج ٤ ص ١٥١، ط. السعادة بمصر» روى بسنده عن أم سلمة، قالت: سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم يقول:

14. BÖLÜM

HZ. MEHDİ (A.F) HZ. FATİMA'NIN (S.A) SOYUNDANDIR

1- Buhârî, Tarih-i Kebir'de kendi senediyle Peygamber'in (s.a.a) zevcesi Ümmü Seleme vasıtasıyla, Peygamber'den (s.a.a) şöyle rivayet etmiştir:

Mehdi haktır ve Fatıma'nın evlatlarındandır
(Fatıma'nın evlatlarının soyundandır).

Bu hadisi Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de; Kuşeyri el-Harranî, Tarih-ür Rıkkâ'da ve İbn-i Mace, Siret-ül Mustafa'da rivayet etmiştir.

2- Ebu Davud, Sünen'inde kendi senediyle Ümmü Seleme'den rivayet etmiştir ki o şöyle diyordu:

Ben Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum:

Mehdi, Fatıma'nın evlatlarından olan benim
itretimdendir (soyumdandır).

Bu hadisi, İbn-i Sabbâğ-i Maliki, el-Füsul-ül Muhimme'de ve İbn-i Hacer, es-Savaik-ul Muhrika'da Müslim, Nesaî, İbn-i Mace, Beyhaki ve diğerlerinden rivayet etmişlerdir. Yine bu hadisi Hafız Genci, el-Beyan Fi Ahbar-ı Ahir'iz Zaman'da rivayet etmiştir. Hafız Genci bu hadisin hasen ve sahih olduğunu kaydetmiştir.

«الْمَهْدِيُّ مِنْ عِزَّتِي مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ».

اقول: رواه ابن الصباغ المالكي في «الفصول المهمة» ص ٢٧٦، ط. الغري».

وروى ابن حجر في «الصواعق المحرقة» ص ٩٧، ط. مصر» عن طريق مسلم والنسائي وابن ماجه والبيهقي وآخرين.

ورواه الحافظ الكنجي في «البيان في اخبار آخر الزمان» ص ٣١١ ط. الغري» وقال في آخره: هذا حديث حسن صحيح اخرجه الحافظ أبو داود، وعدة اخرى من اعلام القوم.

٣ - «الأربعون حديثاً في ذكر المهدي، للحافظ أبي نعيم، الحديث الرابع» روى بسنده عن علي بن الحسين عن ابيه، ان رسول الله ﷺ قال لفاطمة عليها السلام:

«الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِكَ».

اقول: ورواه المحب الطبري في «ذخائر العقبى» ص ١٣٦، ط. مكتبة القدسى بمصر» والمتقي في «كنز العمال» ج ٧ ص ٢٥٩، ط. حيدرآباد» ومولوي حسن الزمان في «الفقه الكبير» ج ٢ ص ٧٠، ط. حيدرآباد» والمناوي في «كنوز الحقائق» ص ٣، ط بولاق بمصر» والسيوطي في «الحاوي للفتاوي» ص ٦٦، ط مصر» وعدة من اعلام القوم.

3- Hafız Ebu Nuaym, "el-Erbeune Hadisen Fi Zikr-il Mehdi" adlı risalesinde dördüncü hadis olarak kendi senediyle Ali İbn-i Hüseyin'den (a.s), o da babasından şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah (s.a.a) Fatıma'ya (s.a) şöyle buyurdu:

Mehdi senin evlatlarındandır.

Bu hadisi Muhibbuddin Taberî, Zehair-ül Ukbâ kitabında, Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da, Mevlevi Hasan-üz Zeman, el-Fikh-ul Kebir'de, Menavî, Kunûz-ul Hakaik'te ve Suyutî, el-Havî Li-l Fetava'da rivayet etmişlerdir.

4- Muttaki, Müntahab-u Kenz-il Ummal'da İbn-i Asakir yoluyla, Hz. Hüseyin'den (a.s) rivayet etmiştir ki, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdu:

Müjdeler olsun sana ey Fatıma, çünkü Mehdi sendendir (senin soyundandır).

Bu hadisi Hamzavî, Meşarik-ul Envar Fi Fevz-i Ehl-il İtibar adlı eserinde, Suyutî, el-Havi Li-il Fetava'da, Kundûzî, Yenabi-ul Mevedde'de ve Menavî Kunûz-ül Hakaik'te rivayet etmişlerdir.

5- Kundûzî, Yenabi-ul Mevedde'de, Semhudi'nin Cevahir-ul Ikdeyn kitabında kendi senediyle Ebu Eyyub Ensari'den şöyle rivayet ettiğini kaydediyor:

Resulullah (s.a.a) Fatıma'ya (radiye'llahu anha) şöyle buyurdu:

Peygamberlerin en hayırlısı (en üstünü) bizden dir; o da senin babandır. Vasilerin en hayırlısı (en üstünü) bizdendir; o da senin kocandır. Şehitlerin en hayırlısı (en üstünü) bizdendir; o da senin

٤ - «منتخب كنز العمال، للمتقي، المطبوع بهامش المسند، ج ٥ ص ٩٦، ط. الميمنية بمصر» روى من طريق ابن عساكر عن الحسين عليه السلام قال:
قال: رسول الله ﷺ لفاطمة:

«أُبَشِّرِي يَا فَاطِمَةَ، فَإِنَّ الْمَهْدِيَّ مِنْكِ».

أقول: رواه الحنراوي في «مشارك الانوار في فوز اهل الاعتبار، ص ١٥٢، ط. الشرفية بمصر» والسيوطي في «الحاوي للفتاوي، ص ٦٦، ط. مصر» والقندوزي في «ينابيع المودة، ص ١٧٩، ط. استانبول» والمنادي في «كنوز الحقائق، ص ٣، ط. بولاق بمصر» وعدة اخرى.

٥ - «ينابيع المودة، ص ٤٣٤، ط. استانبول، عن السمهودي في جواهر العقدين»، روى بسنده عن ابي ايوب الانصاري قال: قال رسول الله ﷺ لفاطمة، رضي الله عنها:

«مِنَّا خَيْرُ الْأَنْبِيَاءِ وَهُوَ أَبُوكَ، وَمِنَّا خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَهُوَ بَعْلُكَ،
وَمِنَّا خَيْرُ الشُّهَدَاءِ وَهُوَ عَمُّ أَبِيكَ حَمْرَةٌ، وَمِنَّا مَنْ لَهُ جَنَاحَانِ
يَطِيرُ بِهِمَا فِي الْجَنَّةِ حَيْثُ يَشَاءُ وَهُوَ ابْنُ عَمِّ أَبِيكَ جَعْفَرٌ، وَمِنَّا
سِبْطُ هَذِهِ الْأُمَّةِ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ، وَهِيَ
ابْنَانِكَ، وَمِنَّا الْمَهْدِيُّ وَهُوَ مِنْ وُلْدِكَ».

أقول: اخرج الطبراني في الاوسط، ومع اختلاف يسير في «المعجم

babanın amcası Hamza'dır. Cennette iki kanatla istediği yere uçan bizdendir; o da senin babanın amcası oğlu Ca'fer'dir. Bu ümmetin iki torunu ve cennet gençlerinin efendileri Hasan ve Hüseyin bizdendir; onlar da senin çocuklarıdır. Ve Mehdi bizdendir; o da senin evlatlarındandır.

Bu Hadisi Taberanî, el-Evsat'ta ve az bir farklada el-Mu'cem-üs Sağır'de ve Hafız Genci, el-Beyan Fi Ahbar-i Ahir-iz Zaman'da rivayet etmiştir.

6- Hafız Genci, el Beyân Fi Ahbar-i Ahir-iz Zaman adlı eserinde naklettiği ilk hadis olarak kendi senediyle Süfyan ibn-i Uyeyne'den, o da Ali el-Hilal'dan şöyle rivayet etmiştir ki:

Ben, Resulullah'ın (s.a.a) ölümüyle sonuçlanan hastalığı sırasında Peygamber'in (s.a.a) huzuruna geldim. Fatıma da (s.a) Peygamber'in (s.a.a) başı ucunda idi. Bu sırada Fatıma, (s.a) yüksek sesle ağlamaya başladı. Resulullah (s.a.a) ona doğru bakarak: Ey habibem (dostum) Fatıma, niçin ağlıyorsun? dedi.

Fatıma: Senden sonra helak olmaktan korkuyorum. dedi.

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu: Ey habibem, bilmiyor musun, Allah Teala yeryüzüne bir defa nazar etti ve içinden senin babanı seçti ve babanı risaletiyle görevlendirdi. Sonra tekrar yeryüzüne nazar etti ve (insanlar arasında) senin eşini seçti ve seni

الصغير»، والحافظ الكنجي في «البيان في اخبار آخر الزمان، ص ٣١٠، ط. النجف».

٦ - «البيان في أخبار آخر الزمان، للحافظ الكنجي، ص ٣٠٥، ط. النجف» روى بسنده عن علي الهلالي عن ابيه قال:

«دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي شَكَاتِهِ الَّتِي قُبِضَ فِيهَا فَاذَا فاطمة عليها السلام عِنْدَ رَأْسِهِ ﷺ قَالَ: فَبَكَتْ حَتَّى اِرْتَفَعَ صَوْتُهَا فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ طَرْفَهُ إِلَيْهَا قَالَ: حَسْبِيَّتِي فاطمة ما الذي يُبْكِيكِ؟ فَقَالَتْ: أَحْشَى الضَّيْعَةَ مِنْ بَعْدِكَ.

فَقَالَ: يَا حَسْبِيَّتِي أَمَا عَلِمْتِ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اِطَّلَعَ إِلَى الْأَرْضِ اِطْلَاعَةً فَاخْتَارَ مِنْهَا أَبَاكَ فَبَعَثَهُ بِرِسَالَتِهِ. ثُمَّ اِطَّلَعَ اِطْلَاعَةً فَاخْتَارَ بَعْلَكَ، وَأَوْحَى إِلَيَّ أَنْ أَنْكِحَكَ إِيَّاهُ.

يا فاطمة! وَنَحْنُ أَهْلُ بَيْتٍ قَدْ أَعْطَانَا اللَّهُ سَبْعَ خِصَالٍ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا قَبْلَنَا وَلَا يُعْطَى أَحَدًا بَعْدَنَا:

أَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَآكَرَمُ النَّبِيِّينَ عَلَى اللَّهِ وَآحَبُّ الْمَخْلُوقِينَ إِلَى اللَّهِ وَأَنَا أَبُوكَ.

وَوَصِيِّي خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَآحَبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ بَعْلُكَ.

وَمِنَّا مَنْ لَهُ جَنَاحَانِ أَحْضَرَانِ يَطِيرُ بِهِمَا فِي الْجَنَّةِ مَعَ

onunla evlendirmemi bana vahyetti. Ey Fatıma, biz öyle bir Ehl-i Beyt'iz (bir aileyiz) ki, Allah bizlere önceki ve sonraki insanlardan hiçbirine vermediği yedi özellik vermiştir:

Ben, Allah yanında Hatem-ün Nebiyyin ve Ekrem-un Nebiyyin'im (yani peygamberlerin sonuncusu ve en üstünüyüm) ve mahlukat arasında Allah'ın en çok sevdiği (kul) benim ve ben senin babanım.

Benim vasım, vasilerin en üstünü ve Allah'ın en çok sevdiği vasidir ve o da senin eşindir.

Meleklerle birlikte cennette iki yeşil kanatla uçacak olan bizdendir; o da babanın amcasının oğlu ve kocanın kardeşidir. Bu ümmetin iki torunu da bizdendir; onlar da senin çocukların Hasan ve Hüseyin'dir; onlar cennet ehlinin gençlerinn efendileridirler. Ve beni hak üzere gönderene andolsun ki, onların babası onlardan daha üstündür.

Ey Fatıma, beni hak üzere peygamber olarak gönderene andolsun ki, bu ümmetin Mehdi'si de o ikisindedir (Hasan ve Hüseyin'in soyundandır). Öyle ki dünyayı kargaşalık sarar ve fitneler baş gösterir, yollar kesilir, insanlar birbirlerine saldırırlar, ne büyük küçüğe rahmeder ve ne de küçük büyüğe saygı gösterir; böyle bir zamanda Allah bu ikisinin soyundan sapıklık kalemlerini ve kilitli kalpleri fethedecek birini gönderir; benim dini ilk zamanda hakim kıldığım gibi o da dini ahir- ez zamanda hakim kılar ve (o gelmeden önce) dünya

الْمَلَائِكَةِ حَيْثُ يَشَاءُ وَهُوَ ابْنُ عَمِّ أَبِيكَ وَأَخُو بَعْلِكَ.
 وَمِنَّا سِبْطًا هَذِهِ الْأُمَّةِ وَهِيَ ابْنَانِكَ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَهِيَ
 سَيِّدَاتُ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَبُوهُمَا وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ خَيْرٌ مِنْهُمَا.
 يَا فَاطِمَةَ! وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ أَنَّ مِنْهَا مَهْدِيَّ هَذِهِ الْأُمَّةَ إِذَا
 صَارَتِ الدُّنْيَا هَرَجًا وَمَرْجًا وَتَظَاهَرَتِ الْفِتْنُ وَتَقَطَّعَتِ السُّبُلُ
 وَأَعَارَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ فَلَا كَبِيرَ يَوْحَمُ صَغِيرًا وَلَا صَغِيرَ يُوقَرُ
 كَبِيرًا، يَبْعَثُ اللَّهُ عِنْدَ ذَلِكَ مِنْهُمَا مَنْ يَفْتَحُ حِصُونَ الضَّلَالَةِ
 وَقُلُوبًا غُلْفًا، يَقُومُ بِالدِّينِ فِي آخِرِ الزَّمَانِ كَمَا قُمْتُ بِهِ فِي أَوَّلِ
 الزَّمَانِ وَيَمْلَأُ الدُّنْيَا عَدْلًا كَمَا مَلَأْتُ جَوْرًا.
 يَا فَاطِمَةَ لَا تَحْزَنِي وَلَا تَبْكِي فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَرْحَمُ بِكَ وَأَرْأَفُ
 عَلَيْكَ مِنِّي وَذَلِكَ لِمَكَانِكَ مِنِّي وَمَوْقِعِكَ مِنِّي وَرَوْجِكَ اللَّهُ
 رَوْجِكَ وَهُوَ أَشْرَفُ أَهْلِ بَيْتِكَ حَسَبًا وَأَكْرَمُهُمْ مَنْصَبًا
 وَأَرْحَمُهُمْ بِالرَّعِيَّةِ وَأَعَدَّهُمْ بِالسُّوِيَّةِ وَأَبْصَرُهُمْ بِالْقَضِيَّةِ.
 وَقَدْ سَأَلْتُ رَبِّي أَنْ تَكُونِي أَوَّلَ مَنْ يَلْحَقُنِي مِنْ أَهْلِ بَيْتِي.
 قَالَ عَلَيَّ عليه السلام : فَلَمَّا قُبِضَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وآله لَمْ تَبْقَ فَاطِمَةُ عليها السلام
 بَعْدَهُ إِلَّا خَمْسَةٌ وَسَبْعِينَ يَوْمًا حَتَّى أَلْحَقَهَا اللَّهُ بِهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِمَا وَسَلَّمَ».

zulümle dolduğu gibi (o dünyayı) adaletle doldurur.

Ey Fatıma, üzölme ve ağlama! Çünkü Allah'ın sana merhamet ve şefkatı benden daha çoktur. Bu da senin bana intisabın ve kalbimdeki makamından dolayıdır. Allah, ailen içerisinde soy yönünden en şerefli, makamı en yüce, halkın en çok merhametlisi olanı, Ehl-i Beyt'in en adili ve hüküm vermede en basiretli olanı sana eş olarak seçmiştir.

Ben Rabbimden istedim ki, Ehl-i Beyt'im arasında bana kavuşacak olan ilk şahıs sen olasın.

Hız. Ali (s.a) diyor ki: Peygamber (s.a.a) vefat ettikten sonra Fatıma (s.a) yetmiş beş günden fazla yaşamadı. Allah bu kısa süreden sonra onu Peygamber'e (salla'llâhu aleyhima ve sellem) kavuşturdu.

Muasır alimlerden olan Hadaik-ul Arifin kitabının sahibi merhum Fazl-i Ali, bu hadislerle ilgili olarak şöyle bir not düşmüştür: Bu hadiste geçen "*bu ümmetin Mehdi'si de o ikisindedir*" tabiri, bu mazmunda nakledilen diğer bazı hadislerde, "*bu ümmetin Mehdi'si de bizdendir*" olarak geçmektedir. Ama bu nüshaya, yani "*bu ümmetin Mehdi'si de o ikisindedir*" nüshasına göre o ikisinden maksat, Hız. Hasan ve Hüseyin (aleyhime's-selam)'dır. Çünkü İmam Muhammed Bakır'ın (aleyhi's-selâm) annesi İmam Mücteba'nın kızıdır. Buna göre İmam Muhammed Bâkır (a.s) ve sonraki imamlar (a.s) o ikisinin neslindedirler.

Bu hadisi Hafız Ebu Nuaym, el-Erbeune Hadisen Fi Zikr-il Mehdi'de, Muhibbuddin Taberî, Zehair-ül Ukbâ'da,

اقول : ورواه الحافظ ابو نعيم في « الاربعين حديثاً في ذكر المهدي ،
الحديث الخامس » ، والمحج الطبري في « ذخائر العقبى ، ص ١٣٥ ،
مكتبة القدسي بمصر » ، والسيوطي في « الحاوي للفتاوي، ص ٦٦ ، ط .
مصر » ، والقندوزي في « ينابيع المودة، ص ٤٢٦ ، ط . استانبول » ، وعدة
اخرى من اعلام القوم.

Suyutî, el Havi li-l Fetava'da ve Kunduzî, Yenabi-ul Mevedde'de rivayet etmişlerdir.

14. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Tarih-i Kebir, c.2, Birinci bölüm, s.316, Haydarabad baskısı. Müstedrek-üs Sahihayn, c.4, s.557, Haydarabad baskısı. Tarih-ü Rıkkâ, s.70, Kâhîre baskısı. Siret-ül Mustafa, c.2, s.519.

2- Sünen-i Ebi Dâvud, c.4, s.151, Dar-us Saâde Mısır baskısı. el-Füsul-ül Mühimme, s.276. es-Savâik-ul Muhrika, s.97. Mısır baskısı. el-Beyan Fi Ahbar-i Ahir-iz Zamân, s.311.

3- el-Erbaune Hadisen Fi Zikr-il Mehdi, 4. hadis. Zehâir-ul Ukbâ, s.136, Mektebet-ül Kudsî Mısır baskısı. Kenz-ül Ummâl, c.7, s.259, Haydarabaâd baskısı. el-Fıkh-ul Kebir, c.2, s.70, Haydar Abâd baskısı. Kunûz-ul Hakâik, s.3. el-Hâvi Li-l Fetâvâ, Suyutî, s.66, Mısır baskısı.

4- Müntahab-u Kenz-il Ummâl, c.5, s.96, el-Meymeniye Mısır baskısı. Meşarîk-ul Envâr Fi Fevz-i Ehl-il İtibâr, s.152, es-Şerefiyye Mısır baskısı. el-Havi Li-l Fetâvâ, Suyutî, s.66, Mısır baskısı. Yenabi-ul Mevedde, s.179, İstanbul baskısı. Kunuz-ül Hakâik, s.3, Bulak baskısı, Mısır.

5- Yenâbi-ul Mevedde, İstanbul baskısı, s.434. el-Beyân Fi Ahbâr-i Ahir-iz Zamân, s.310, Necef baskısı.

6- el-Beyân Fi Ahbâr Ahir-iz Zamân, s.305, Necef baskısı. el-Erbeune Hadisen Fi Zikr-il Mehdi (a.s), 5.hadis. Zehâir-ül Ukbâ, s.135. Mektebet-ül Kudsî Mısır baskısı. el-Hâvi Li-l Fetâvâ, s.66, Mısır baskısı. Yenâbi-ul Mevedde, İstanbul baskısı, s.426.

الباب الخامس عشر

في أن فاطمة عليها السلام احد اصحاب
الكساء عليهم السلام وحديث الكساء دليل على عصمتهم

١- «مستدرک الصحيحین للحاکم، ج ٣ ص ١٤٧-١٤٨»، روى بسنده
عن عبد الله بن جعفر بن أبي طالب أنه قال:

«لَمَّا نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِلَى الرَّحْمَةِ هَابِطَةً قَالَ: اذْعُوا لِي،
اذْعُوا لِي فَقَالَتْ صَفِيَّةُ: مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: أَهْلُ بَيْتِي عَلِيًّا
وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ فَجِيءَ بِهِمْ فَأَلْقَى عَلَيْهِمُ النَّبِيُّ ﷺ
كِسَاءَهُ ثُمَّ رَفَعَ يَدَيْهِ ثُمَّ قَالَ:

اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ آلِي فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلِ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ:

«إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا» .

قال الحاكم: هذا حديث صحيح الاسناد.

15. BÖLÜM

HZ. FATİMA (S.A) ÂL-İ ABA'DANDIR VE KİSA HADİSİ ONLARIN MASUMİYETİNE DELİLDİR

1- Hâkim, Müstedrek-üs Sahihayn'de, Abdullah ibn-i Cafer İbn-i Ebi Talib'den rivayet etmiştir ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), rahmetin indiğini gördüğünde iki defa: "Çağırın gelsinler yanıma" diye buyurdu. Safiye: "*Kimi ya Resulellah?*" Peygamber (s.a.a): "Ehl-i Beytimi; Ali'yi, Fatıma'yı, Hasan'ı ve Hüseyin'i" diye buyurdu. Bunlar geldiğinde Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) abâsını onların üzerine attı; sonra ellerini yukarıya kaldırıp şöyle dua etti:

"Ey Allah'ım, bunlar benim Ehl-i Beyt'imdir. Sen Muhammed ve Âl-i Muhammed'e selavat gönder." Allah (azze ve celle) de şu ayeti indirdi:

Gerçekten Allah siz Ehl-i Beyt'ten her türlü pisliliği gidermeği ve sizleri tertemiz kılmayı istiyor.

Hakim, bu hadisin senedinin sahih olduğunu kaydetmiştir.

2- Tirmizî, kendi Sahih'inde, Ömer ibn-i Ebi Seleme'den rivayet etmiştir ki:

٢ - «صحيح الترمذي، ج ١٢، ص ٨٥» روى بسنده عن عمر بن ابي

سلمة قال:

«نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ: ﴿إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ...﴾ فَدَعَا حَسَنًا وَحُسَيْنًا وَفَاطِمَةَ فَأَجْلَسَهُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَدَعَا عَلِيًّا فَأَجْلَسَهُ خَلْفَهُ فَتَجَلَّلَ هُوَ وَهُمْ بِالْكِسَاءِ ثُمَّ، قَالَ:

هؤلاء أهل بيتي فأذهب عنهم الرجس وطهرهم تطهيرا».

وفي رواية ابن عساكر بعده:

«قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: اجْعَلْنِي مَعَهُمْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: أَنْتِ بِمَكَانِكَ وَأَنْتِ عَلَى خَيْرٍ».

اقول: ورواه الطبري في تفسيره «ج ٢٢، ص ٧» وابن كثير ايضا في تفسيره «ج ٣، ص ٤٨٥» والطحاوي في مشكل الآثار «ج ١، ص ٣٣٥».

٣- عوالم العلوم والمعارف للشيخ عبدالله البحراني «ج ١١ ص ٦٣٥ -

٦٤٢»، روى بسنده عن جابر بن عبدالله الانصاري قال:

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: سَمِعْتُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا

سَلَامُ اللَّهِ (بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ خ ل) أَنَّهَا قَالَتْ:

Gerçekten Allah siz Ehl-i Beyt'ten her türlü pisliği gidermeği ve sizleri tertemiz kılmayı istiyor ayeti, Ümmü Seleme'nin evinde Resulullah'a (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) nazil oldu. Bunun üzerine Peygamber (s.a.a), Hasan, Hüseyin ve Fatıma'yı çağirttı ve onları kendi önünde oturttu ve Ali'yi çağirtıp arkasında oturttu; onları ve kendini bir kisâyla örttü ve sonra şöyle buyurdu:

“Allah'ım, bunlar benim Ehl-i Beyt'imdir; bunlardan her türlü pisliği gider ve bunları tertemiz kıl.”

İbn-i Asakir de bu hadisi rivayet etmiştir. İbn-i Asakir'in nakline göre hadisin sonunda şu ilave de mevcuttur:

“Ümmü Seleme *“beni de onlarla birlikte karar kıl.* dedi. Resulullah: “Sen kendi mevkinde dur, senin de akibetin hayırdır. buyurdu.

Bu hadis; Taberî ve İbn-i Kesir, kendi Tefsir'lerinde ve Tahavi de Müşkil-ül Asar'da rivayet etmiştir.

Kisâ hadis-i şerifi, muhtelif tabirlerle birçok senetle rivayet edilmiştir. Bu yüzden bu hadis senet yönünden sahih ve kesindir.

3- Şeyh Abdullah Behrani, kendi senediyle sahabenin büyüklerinden olan Cabir ibn-i Abdullah-i Ensarî'den şöyle rivayet etmiştir..

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla. Resulullah'ın (s.a.a) kızı Fatıma'nın (selam'ullahi aleyha) şöyle buyurduğunu duydum:

دَخَلَ عَلِيٌّ أَبِي رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي بَعْضِ الْأَيَّامِ فَقَالَ: السَّلَامُ
عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةُ، فَقُلْتُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَبَتَاهُ، فَقَالَ: إِنِّي لَأَجِدُ فِي
بَدَنِي ضَعْفًا، فَقُلْتُ لَهُ: أُعِيدُكَ بِاللَّهِ يَا أَبَتَاهُ مِنَ الضَّعْفِ، فَقَالَ: يَا
فَاطِمَةُ أَيَّتَنِي بِالْكِسَاءِ الْيَسَانِي وَعَطِينِي بِهِ، فَأَتَيْتُهُ وَعَطَيْتُهُ بِهِ
وَصِرْتُ أَنْظُرُ إِلَيْهِ فَإِذَا وَجْهُهُ يَتَلَأَلُ كَأَنَّهُ الْبَدْرُ فِي لَيْلَةٍ تَمَامِهِ
وَكَمَالِهِ.

فَمَا كَانَتْ إِلَّا سَاعَةً وَإِذَا بَوْلَدِي الْحَسَنِ عليه السلام قَدْ أَقْبَلَ فَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَاهُ فَقُلْتُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا قُرَّةَ عَيْنِي وَتَمَرَةَ
فُؤَادِي، فَقَالَ لِي:

يَا أُمَاهُ إِنِّي أَشَمُّ عِنْدَكَ رَائِحَةً طَيِّبَةً كَأَنَّهَا رَائِحَةُ جَدِّي رَسُولِ
اللَّهِ ﷺ، فَقُلْتُ:

نَعَمْ يَا وَلَدِي إِنَّ جَدَّكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ، فَأَقْبَلَ الْحَسَنُ عليه السلام نَحْوُ
الْكِسَاءِ وَقَالَ:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَدَّاهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَدْخُلَ مَعَكَ؟
فَقَالَ:

وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا وَلَدِي وَصَاحِبَ حَوْضِي قَدْ أُذِنْتُ لَكَ، فَدَخَلَ
مَعَهُ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

Bir gün babam Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) benim evime geldi ve: "Es-selamu aleyki ya Fatıma" (sana selam olsun ey Fatıma). dedi. Ben: "Aleyke's-selam" dedim. (Babam Resulullah): "Vücudumda bir bitkinlik hissediyorum" dedi. Ben: "Allah seni bitkinliğe karşı korusun" dedim. Sonra: "Kızım, Yemen malı olan abâyı getir ve benim üzerime ört" dedi. Ve ben o abâyı getirip üzerine çektim. Bu sırada onun yüzünün dolunay gibi parladığını gördüm.

Biraz geçmeden oğlum Hasan da geldi ve: "Es-selamu aleyki ya ümmah" (yani sana selam olsun ey annem). dedi ve ben: "Aleyke-s selam ey benim gözümün nuru ve kalbimin meyvesi" dedim. O: "Anne! Ben burada bir güzel koku hissediyorum; bu koku ceddin Resulullah'ın (s.a.a) kokusuna benziyor" dedi. "Evet, ceddin kisânın (abânın) altındadır" dedim. Hasan abâyâya doğru giderek: "Es-selamu aleyke ya ceddah. Ey Resulullah, benim de abânın altına girip senin yanında bulunma izin verir misin?" dedim. Peygamber (s.a.a): "Aleyke-s selam ey benim çocuğum ve havuzumun sahibi, evet izin veriyorum" dedi. Hasan da Peygamber (s.a.a) ile birlikte abânın altına girdi.

Az geçmeden oğlum Hüseyin içeri girdi ve: "Es-selamu aleyki ya ümmah (ey anne)." dedi. Ve ben: "Aleyke-s selam ey benim oğlum ve gözümün nuru ve gönlümün meyvesi" dedim. Hüseyin: "Anne, ben burada bir güzel koku hissediyorum; ceddin Resulullah'ın kokusuna benziyor" dedi.

فَمَا كَانَتْ إِلَّا سَاعَةً فَاذَا بِيَوَدِّي الْحُسَيْنِ عليه السلام قَدْ أَقْبَلَ وَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَاهُ، فَقُلْتُ: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا قُرَّةَ عَيْنِي وَثَمَرَةَ
فُؤَادِي، فَقَالَ لِي:

يَا أُمَاهُ إِنِّي أَشَمُّ عِنْدَكَ رَائِحَةً طَيِّبَةً كَأَنَّهَا رَائِحَةُ جَدِّي رَسُولِ
اللَّهِ ﷺ، فَقُلْتُ:

نَعَمْ يَا بُنَيَّ إِنَّ جَدَّكَ وَأَخَاكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ، فَدَنَا الْحُسَيْنُ عليه السلام
نَحْوَ الْكِسَاءِ وَقَالَ:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا جَدَّاهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اخْتَارَهُ اللَّهُ أَتَأْذُنُ
لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ تَحْتَ هَذَا الْكِسَاءِ؟ فَقَالَ:
وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا وَدَيِّ وَيَا شَافِعَ أُمَّتِي قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَدَخَلَ
مَعَهَا تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَأَقْبَلَ عِنْدَ ذَلِكَ أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَقَالَ:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فاطِمَةُ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقُلْتُ:
وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أبا الْحَسَنِ وَيَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، فَقَالَ:
يَا فاطِمَةُ إِنِّي أَشَمُّ عِنْدَكَ رَائِحَةً طَيِّبَةً كَأَنَّهَا رَائِحَةُ أَخِي وَابْنِ عَمِّي
رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقُلْتُ:

نَعَمْ، هَا هُوَ مَعَ وَلَدَيْكَ تَحْتَ الْكِسَاءِ، فَأَقْبَلَ عَلِيٌّ نَحْوَ الْكِسَاءِ

“Evet, dedim, ceddin ve kardeşin abânın altında bulunuyorlar” dedim. Hüseyin abâya doğru yaklaşarak: “Es-selamu aleyke ya ceddah, Es-selamu aleyke ya menihterahullah (sana selam olsun ey büyük babam, sana selam olsun ey Allah’ın seçkin kıldığı kimse). Benim de sizinle beraber abânın altına girmeme izin verir misiniz?” dedi. Peygamber (s.a.a): “Aleyke’s-selam ey evladım, ümmetimin şefaathçısı, evet izin verdim. diyerek karşılık verdi.” Hüseyin de kisânın altına girdi.

Bu esnada Ebu-l Hasan Ali ibn-i Ebi Talib (a.s) geldi. Ve: “Es-selamu aleyki ya binte Resulullah” dedi. (Yani, sana selam olsun ey Resulullah’ın kızı.) Ben de: “Aleyke’s-selam ya Ebe-l Hasan ve ya Emir-el Mü’minin” diye cevap verdim. Sonra: “Ben burada güzel bir koku hissediyorum; bu koku amcam oğlu ve kardeşim Resulullah’ın kokusuna benziyor” dedi. “Evet” dedim. “Peygamber, çocuklarıyla birlikte kisânın altındalar.” Ali de abâya doğru ilerleyip: “Es-selamu aleyke ya Resulullah. Benim de sizinle birlikte kisânın altına girmeme müsaade eder misiniz?” dedi. Resulullah (s.a.a): “**Ve aleyke’s-selam ya Ali ve ya vasiyyi ve halifeti ve sahib-e livâi.** (Yani, sana da selam olsun ey benim kardeşim ve ey benim vasim ve halifem ve bayraktarım.) Sana da izin verdim.” buyurdu.

وَقَالَ:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ
تَحْتَ الْكِسَاءِ؟ قَالَ لَهُ:

وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَخِي وَخَلِيفَتِي وَصَاحِبَ لِرِوَايِ فِي الْحَشْرِ، نَعَمْ
قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَدَخَلَ عَلَيَّ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

ثُمَّ أَتَيْتُ نَحْوَ الْكِسَاءِ وَقُلْتُ: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَتَاهُ يَا رَسُولَ
اللَّهِ أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَكُونَ مَعَكُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟ قَالَ لِي:

وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا بِنْتِي وَيَا بَضْعَتِي قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَدَخَلْتُ
مَعَهُمْ.

فَلَمَّا اكْتَمَلْنَا وَاجْتَمَعْنَا جَمِيعاً تَحْتَ الْكِسَاءِ فَأَخَذَ أَبِي رَسُولُ
اللَّهِ بِطَرْفِي الْكِسَاءِ وَأَوْمَى بِيَدِهِ الْيُسْنَى إِلَى السَّمَاءِ وَقَالَ:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَخَاصَّتِي وَحَامَّتِي، لِحْمِهِمْ لِحْمِي،
وَدَمُهُمْ دَمِي، يُؤَلِّمُنِي مَا يُؤَلِّمُهُمْ، وَيَحْزُنُنِي مَا يَحْزُنُهُمْ، أَنَا حَرْبٌ
لِمَنْ حَارَبَهُمْ، وَسَلْمٌ لِمَنْ سَالَمَهُمْ، وَعَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاهُمْ، وَمُحِبٌّ
لِمَنْ أَحَبَّهُمْ، وَإِنَّهُمْ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُمْ، فَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَبَرَكَاتِكَ
وَرَحْمَتَكَ وَعُفْرَانِكَ وَرِضْوَانِكَ عَلَيَّ وَعَلَيْهِمْ، وَأَذْهَبْ عَنْهُمْ
الرَّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً.

Sonra ben abâya doğru geldim ve: “Es-selamu aleyke ya ebetah, ya Resulullah (yani, sana selam olsun ey babam, ey Allah’ın Resulü), acaba benim de sizinle birlikte abânın altında olmama izin verir misiniz?” dedim. Resulullah (s.a.a): “Ve aleyki’s-selam ya bintî veya biz’atî ve ezintu leki (yani, sana da selam olsun, ey benim kızım ve ey benim vücudumun bir parçası, sana da izin verdim)” diyerek cevap verdi.

Ben de abânın altına girdim. Hepimiz abânın altına toplandığımızda babam Resulullah (s.a.a) abânın iki yanından tutup sağ eliyle göğe taraf işaret ederek dedi ki:

Ey Allah’ım bunlar benim Ehl-i Beyt’im ve benim özel yakınlarımdır. Bunların eti benim etimdendir ve kanları benim kanımdandır; bunları inciten şey, beni de incitir ve bunları üzen beni de üzer. Ben bunlarla savaşımlarla savaşıyorum ve bunlarla sulh içinde olanlarla sulh içindeyim; bunların düşmanlarına düşmanım ve bunları sevenleri severim; bunlar hakikaten bendendirler ve ben de bunlardanım; Allah’ım, kendi rahmet ve bereketini, ihsan ve bağışını bana ve bunlara indir ve bunlardan her türlü pisliği gider ve bunları tertemiz kıl.

Allah-u (azze ve celle) buyurdu ki: Ey benim meleklerim ve ey göklerde bulunanlar, bina edilmiş gökyüzünü ve döşenmiş yeryüzünü ve aydınlatan ay ve ışık saçan güneşi, dönen her feleki (gezegeni), akan denizi ve dolaşan gemiyi,

فَقَالَ عَزَّوَجَلَّ: يَا مَلَائِكَتِي وَيَا سُكَّانَ سَمَاوَاتِي إِنِّي مَا خَلَقْتُ
سَمَاءً مَبْنِيَّةً وَلَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً وَلَا قَرَأً مُنِيرًا وَلَا شَمْساً مُضِيئَةً
وَلَا فَلَكاً يَدُورُ وَلَا فُلُكاً تَسْرِي وَلَا بَحْراً يَجْرِي إِلَّا لِحَبِيبَةِ هَؤُلَاءِ
الْحَمْسَةِ الَّذِينَ هُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

فَقَالَ الْأَمِينُ جَبْرَائِيلُ يَا رَبِّ: وَمَنْ تَحْتَ الْكِسَاءِ؟

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: هُمْ أَهْلُ بَيْتِ النَّبُوءَةِ وَمَعْدِنُ الرِّسَالَةِ، وَهُمْ
فَاطِمَةُ وَأَبُوهَا وَبَعْلُهَا وَبَنُوهَا،

فَقَالَ جَبْرَائِيلُ: يَا رَبِّ، أَتَأْذَنُ لِي أَنْ أَهْبِطَ إِلَى الْأَرْضِ لِأَكُونَ
مَعَهُمْ سَادِساً؟

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: قَدْ أَذِنْتُ لَكَ، فَهَبْطِ الْأَمِينُ جَبْرَائِيلُ وَقَالَ
لِأَبِي: السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، الْعَلِيُّ الْأَعْلَى يَقْرُتُكَ السَّلَامَ
وَيَخُصُّكَ بِالتَّحِيَّةِ وَالْإِكْرَامِ، وَيَقُولُ لَكَ:

وَعِزَّتِي وَجَلَالِي: إِنِّي مَا خَلَقْتُ سَمَاءً مَبْنِيَّةً وَلَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً
وَلَا قَرَأً مُنِيرًا وَلَا شَمْساً مُضِيئَةً وَلَا فُلُكاً يَدُورُ وَلَا بَحْراً يَجْرِي
وَلَا فُلُكاً تَسْرِي إِلَّا لِأَجْلِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ.

وَقَدْ أَذِنُ لِي أَنْ أَدْخُلَ مَعَكُمْ، فَهَلْ تَأْذَنُ لِي أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟
فَقَالَ أَبِي: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَمِينَ وَحِي اللَّهِ، نَعَمْ قَدْ أَذِنْتُ لَكَ،

sadece kisânın altında olan bu beş kişinin muhabbeti için yarattım.

Cebrail-i Emin: “Ya Rabbî, abânın altında bulunanlar kimlerdir?” diye sordu.

Allah (azze ve celle): “Onlar, Peygamber’in Ehl-i Beyt’i ve risaletin madenidirler; onlar, Fatıma ve babası ve kocası ve çocuklarıdır” buyurdu.

Cebrail: “Ya Rab, yere inip onların altıncısı olmama izin verir misiniz?” dedi.

Allah (Teala): “Evet izin verdim” dedi.

Bu vakit Cebrail-i Emin de yere indi ve:

“Es-selamu aleyke ya Resulullah (selam olsun sana ey Allah’ın Resulu), yücelerin en yücesi olan Yüce Allah sana selam gönderiyor, güzel tebrik ve ikramını sana sunuyor ve sana buyuruyor ki:

“İzzet ve celalime andolsun, ben bina edilmiş gökyüzünü ve döşenmiş yeryüzünü ve aydınlatan ayı ve ışık saçan güneşi ve dönen her felek-i (gezegeni) ve akan her denizi ve dolaşan her gemiyi sadece sizin hatırladığınız, sizin muhabbetiniz için yarattım.”

Allah Teala benim de sizinle birlikte olmam için izin verdi. Ya Resulullah, sen de izin veriyor musun?” dedi.

Resulullah şöyle buyurdu: “Ve aleyke’s-selam ya emine vahyillah, innehu na’am kat ezintu lek (yani sana da selam olsun ey Allah’ın vahyinin emini, evet sana izin verdim.”

فَدَخَلَ جَبْرَائِيلُ مَعَنَا تَحْتَ الْكِسَاءِ، فَقَالَ جَبْرَائِيلُ لِأَبِي:
 إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَوْحَى إِلَيْكُمْ يَقُولُ:
 ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
 تَطْهِيرًا﴾.

فَقَالَ عَلِيُّ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي مَا لِحُلُوسِنَا تَحْتَ هَذَا
 الْكِسَاءِ مِنَ الْفَضْلِ عِنْدَ اللَّهِ؟

فَقَالَ عليه السلام: وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا، وَاصْطَفَانِي بِالرِّسَالَةِ
 نَحِيًّا، مَا ذُكِرَ خَبْرُنَا هَذَا فِي مَحْفَلٍ مِنْ مَحَافِلِ أَهْلِ الْأَرْضِ وَفِيهِ
 جَمْعٌ مِنْ شِيعَتِنَا وَمُحِبِّينَا إِلَّا وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْ
 بِهِمُ الْمَلَائِكَةُ، وَاسْتَغْفَرَتْ لَهُمْ إِلَى أَنْ يَتَفَرَّقُوا.

فَقَالَ عَلِيُّ: إِذَا وَاللَّهِ فُزْنَا وَفَارَ شِيعَتُنَا وَرَبَّ الْكَعْبَةِ.

فَقَالَ أَبِي ثَانِيًّا: يَا عَلِيُّ، وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا وَاصْطَفَانِي
 بِالرِّسَالَةِ نَحِيًّا مَا ذُكِرَ خَبْرُنَا هَذَا فِي مَحْفَلٍ مِنْ مَحَافِلِ أَهْلِ
 الْأَرْضِ وَفِيهِ جَمْعٌ مِنْ شِيعَتِنَا وَمُحِبِّينَا وَفِيهِمْ مَهْمُومٌ إِلَّا وَفَرَّجَ
 اللَّهُ هَمَّهُ، وَلَا مَعْمُومٌ إِلَّا وَكَشَفَ اللَّهُ غَمَّهُ، وَلَا طَالِبٌ حَاجَةً إِلَّا
 وَقَضَى اللَّهُ حَاجَتَهُ.

فَقَالَ عَلِيُّ: إِذَا وَاللَّهِ فُزْنَا وَسُعِدْنَا وَكَذَلِكَ شِيعَتُنَا فَارُوا
 وَسُعِدُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَرَبَّ الْكَعْبَةِ».

Bunun üzerine Cebrail de bizimle birlikte abânın altına girdi ve babama dedi ki: Allah size şöyle vahyetmiştir:

“Gerçekten Allah istiyor ki , siz Ehl-i Beyt'ten her türlü pisliği gidersin ve sizleri tertemiz kılsın.”

Bu sırada Ali: “Ya Resulellah, bizim bu abânın altında oturmamızın Allah indindeki fazileti nedir?” diye sordu.

Peygamber şöyle buyurdu: “Beni hak olarak peygamberlikle gönderen ve insanların kurtarıcısı olarak beni risaleti için seçen Allah'a andolsun ki, bizim bu haberimiz (böylece kisânın altında toplanmamızla ilgili olay), yeryüzünde içerisinde şiiilerimizden ve dostlarımızdan bir topluluğun bulunduğu herhangi bir toplantıda söylenecek olursa, onlar dağılıncaya kadar mutlaka onlara rahmet iner ve melekler onların etrafını sarar ve onlara Allah'tan bağış dilerler.”

Ali: “O halde Allah'a andolsun ki, biz saadete kavuştuk ve Kâ'be'nin Rabbine and olsun ki, bizim şiiilerimiz de mutluluğa kavuştular.”

Tekrar Peygamber: “Ey Ali, beni hak üzere peygamber olarak gönderen ve insanların kurtarıcısı olarak risaleti için beni seçen Allah'a andolsun ki, bizim bu haberimiz bizim şiiilerimizden bir topluluğun bulunduğu herhangi bir meclise söylenirse ve onların içerisinde müşkülü olan birisi olursa onun müşkülünü Allah mutlaka giderir; onların içerisinde gamlı biri olursa Allah onun gamını bertaraf eder ve onların içerisinde bir

أقول: ورواه العلامة الطريحي صاحب مجمع البحرين في كتابه «المنتخب الكبير» والعلامة الديلمي صاحب الارشاد في كتابه «الغرر والدرر» الى نصف الخبر. والشيخ الكني في كتابه «نور الآفاق ص ٤، ط. طهران، راجع احقاق الحق ج ٢ ص ٥٥٧ - ٥٥٨».

ihtiyacı olan olursa Allah onun ihtiyacını giderir” dedi.

Bunu duyunca, Ali: “O zaman Allah’a andolsun ki, biz mutluluk ve saadete kavuştuk ve Kâ’be’nin Rabbine andosun ki bizim şiilerimiz de dünya ve ahirette mutluluk ve saadete kavuştular” dedi.

Bu hadisi Allame Turayhi, Müntehab-ül Kebir kitabında, Allame Deylemî el-Gurer-ü ve-d Dürer’de, Şeyh Keni “Nûr-ul Afâk”da nakletmişlerdir. Daha fazla bilgi için “İhkak-ul Hakk” kitabında müracaat edilsin.

15. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.147-148.
- 2- Sahih-i Tirmizî, c.12, s.85. Tefsir-i Taberî, c.22, s.7. Tefsir-i İbn-i Kesir, c.3, s.485. Müşkil-ül Asar, c.1, s.335.
- 3- Evalim-ül Ulum, c.11, s.635-642. Müntahab-ül Kebir. el-Gurer-ü ve-d Dürer. Nûr-ül Afak, s.4, Tahran baskısı. İhkak-ul Hakk, c.2, s.557-558.

الباب السادس عشر

في المباهلة

١ - «صحيح مسلم ج ٧ ص ١٢٠» روى بسنده عن عامر بن سعد بن

أبي وقاص عن أبيه:

«وَمَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ﴾

دَعَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَقَالَ: اللَّهُمَّ

هُؤُلَاءِ أَهْلِي.»

أقول: ورواه الترمذي في «سننه ج ٤ ص ٢٩٣» وأحمد في «مسنده

ج ١ ص ١٨٥» وقال أحمد في آخر الحديث: اللَّهُمَّ هؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي.

ورواه الحاكم في «مستدرکه على الصحيحين ج ٣ ص ١٥٠» وبعد

نقل الحديث قال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين. وقد ادعى

الحاكم في كتابه «معرفة علوم الحديث ص ٥٠»: أَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ مِمَّا

تواترت عليه الاخبار في التفاسير عن عبدالله بن عباس وغيره.

16. BÖLÜM

HZ. FATİMA (S.A) VE MÜBAHELE OLAYI

1- Müslim, Sahih’inde kendi senediyle Sa’d ibn-i Ebi Vakkas’tan şöyle rivayet etmiştir:

“...Gelin çocuklarımızı ve çocuklarınızı, kadınlarınızı ve kadınlarımızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım ve sonra bedduâ edip yalvaralım da Allah’ım la’netini yalancılara üzerine okuyalım.”⁸ ayeti nazil olunca, Resulullah (salla’llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin’i çağırarak şöyle buyurdu: “Ey Allah’ım, bunlar benim ehlimdir (soy ve ailemdir).”

Aynı hadisi Tirmizî Sünen’inde ve Ahmed ibn-i Hanbel Müsned’inde rivayet etmiştir. Ahmed’in naklinde hadisin sonu şöyledir: “Bunlar benim Ehl-i Beyt’imdir.” Keza bu hadisi Hakim, Şeyhayn’in şartına göre sahih olduğunu kaydetmiştir.

Hakim, “Marifet-ü Ulum-il Hadis” kitabında da bu hadisin İbn-i Abbas ve diğerlerinden mütevatir olarak tefsir kitaplarında nakl olduğunu kaydetmiştir.

Yine aynı hadisi Beğavi, Mesabih-us Sünnet’de rivayet etmiştir.

⁸ - Al-i İmran/61.

ورواه ايضاً البغوي في «مصاييح السنة ج ٢ ص ٢٠٤».

٢- «التفسير الكبير للفخر الرازي ج ٨ ص ٨٥»:

«رَوِيَ أَنَّهُ عليها السلام لَمَّا أَوْرَدَ الدَّلَائِلَ عَلَى نَصَارَى مَجْرَانَ ثُمَّ إِنَّهُمْ
أَصْرُوا عَلَى جَهْلِهِمْ فَقَالَ عليها السلام: إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي إِنْ لَمْ تَقْبَلُوا الْحُجَّةَ
أَنْ أَبْهَلَكُمْ فَقَالُوا:

يَا أَبَا الْقَاسِمِ بَلْ نَرُوجِعُ فَنَنْظُرُ فِي أَمْرِنَا ثُمَّ نَأْتِيكَ فَلَمَّا رَجَعُوا
قَالُوا: - لِلغَاقِبِ وَكَانَ ذَا رَأْيِهِمْ - يَا عَبْدَ الْمَسِيحِ، مَا تَرَى؟ فَقَالَ:
وَاللَّهِ لَقَدْ عَرَفْتُمْ يَا مَعْشَرَ النَّصَارَى أَنَّ مُحَمَّدًا نَبِيُّ مُرْسَلٌ وَلَقَدْ
جَاءَكُمْ بِالْكَلامِ الْحَقِّيِّ فِي أَمْرِ صَاحِبِكُمْ...

وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَدْ اخْتَضَنَ الْحُسَيْنَ وَأَخَذَ بِيَدِ
الْحُسَيْنِ وَفَاطِمَةَ تَمْشِي خَلْفَهُ وَعَلِيٌّ خَلْفَهَا وَهُوَ يَقُولُ: إِذَا دَعَوْتُ
فَأَمْتُوا.

فَقَالَ أَسْفُفُ مَجْرَانَ: يَا مَعْشَرَ النَّصَارَى، إِنِّي لَأَرَى وُجُوهًا لَوْ
سَأَلُوا اللَّهَ أَنْ يُزِيلَ جَبَلًا مِنْ مَكَانِهِ لَأَزَالَهُ بِهَا فَلَا تُبَاهِلُوا

2- Fahr-ı Razi, Tefsir-i Kebir'inde mübahele olayını şöyle yazmıştır:

Rivayet olunmuştur ki, Resulullah (aleyhi's-selâm) Necran hiristiyanlarına delillerini açıkladı. Ama onlar kendi cehaletleri üzerinde ısrar ettiler. Bunun üzerine Resullah (aleyhi's-selam) şöyle buyurdu: "Gerçekten Allah bana emretmiştir ki sizler hücceti kabul etmediğiniz takdirde sizinle mübahele edelim."

Onlar: "*Ey Ebe-I Kasım, (müsade ver ki) biz dönüp bu mesele hakkında düşünelim, sonra senin yanına geelim.*" Onlar geri döndüklerinde görüş sahibi olarak kabul ettikleri büyüklerine: "Ey Mesih'in kulu, senin görüşün nedir?" diye sordular. O da: "Ey hiristiyanlar, Muhammed Allah tarafından gönderilen bir peygamberdir. O, Hz. isa hususundaki doğru olan şeyleri getirmiştir..." dedi.

Mübahele günü Resulullah (salla'llâhu aleyhi ve alihi- ve sellem) Hüseyin'i kucağına almış, Hasan'ın elinden tutmuştu ve Fatıma Resulullah'ın arkasından, Ali de Fatıma'nın arkasından hareket ediyorlardı. Resulullah (s.a.a) bunlara: "Ben dua ettiğimde siz "amin" deyin" buyurdu.

Bu hali gören Necran hiristiyanlarının din adamı: "*Ey hiristiyan camiası, ben öyle (nurlu) yüzler görüyorum ki, eğer Allah'tan, dağın yerinden oynamasını bile isteseler, Allah onların yüzünün suyu hürmetine o dağı yerinden oynatır; (sakın) bunlarla mübahala etmeyin, yoksa helak*

فَتَهْلِكُوا وَلَا يَبْقَىٰ عَلَىٰ وَجْهِ الْأَرْضِ نَصْرَانِيٌّ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ...

ثم قال: واعلم ان هذه الرواية كالمتفق على صحتها بين اهل التفسير والحديث».

٣ - «تذكرة الخواص ص ٨ لسبط ابن الجوزي» قال:

«وَمِنَ الْآيَاتِ الَّتِي وَرَدَتْ فِي فَضَائِلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَوْلُهُ
تَعَالَىٰ فِي سُورَةِ آلِ عِمْرَانَ: ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ...﴾.

قَالَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فِيمَا رَوَاهُ عَنْهُ أَهْلُ السَّيْرِ:
قَدِمَ وَفَدَّ تَجْرَانَ عَلَىٰ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَفِيهِمُ السَّيِّدُ وَالْعَاقِبُ وَجَمَاعَةٌ مِنَ الْأَسَاقِفَةِ فَقَالُوا: مَنْ أَبُو
مُوسَى؟ فَقَالَ: عِمْرَانُ قَالُوا: فَأَنْتَ؟ قَالَ: أَبِي عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
عَبْدِ الْمُطَّلِبِ قَالُوا: فَعَيْسَىٰ مِنْ أَبَوِهِ؟ فَسَكَتَ يَنْتَظِرُ الْوَحْيَ فَزَلَّ قَوْلُهُ
تَعَالَىٰ:

﴿إِنَّ مَثَلَ عَيْسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾

olursunuz ve kıyamet gününe kadar artık yeryüzünde bir hıristiyan bile kalmaz...”

Sonra Fahr-i Razi; “Tefsir ve hadis alimleri bu hadisin doğruluğu hususunda ittifak etmişlerdir.” diyor.

3- Sibt ibn-i Cevzi, Tezkiret-ül Havas’da şöyle rivayet etmiştir:

Hz. Ali ibn-i Ebi Talib’in faziletleriyle ilgili olarak nazil olan ayetlerden biri de, Âl-i İmran suresindeki Allah-u Teala’nın indirdiği ayettir:

“...Gelin çocuklarımızı ve çocuklarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım...”⁹

Eski tarihçiler, Cabir ibn-i Abdullah’ın şöyle dediğini rivayet etmişlerdir:

Necran’dan bir grup, elçi olarak Resulullah’ın (salla’l-lâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) huzuruna geldiler. Bunların içerisinde dini önderleri ve bir grup papaz da bulunuyordu. Onlar: “*Musa’nın babası kimdi?*” diye sordular. Peygam-ber (s.a.a): “İmran.” diye cevap verdi. Onlar: “*Senin baban kimdir?*” dediler. Resulullah (s.a.a): “Babam Abdulmut-talib’in oğlu Abdullah’tır.” diye cevap verdi. Onlar: “*İsa’nın babası kimdir?*” dediler. Peygamber (s.a.a), susarak vahyin gelmesini bekledi. Bunun üzerine bu ayet nazil oldu:

9 - Al-i İmran/61.

قالوا: لا نجدُ هذا فيما أُوحِيَ إلى أنبيائنا فقال: كَذِبْتُمْ فَزَلَّ
قَوْلُهُ تَعَالَى:

﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ...﴾

قالوا: أَنْصَفْتَ فَتَى بُهَاهِلِكَ؟ قَالَ: غَدَاً إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَأَنْصَرَفُوا
وَقَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: إِنْ خَرَجَ فِي عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَبَاهِلُوهُ لِأَنَّهُ
غَيْرُ نَبِيِّ وَإِنْ خَرَجَ فِي أَهْلِ بَيْتِهِ فَلَا تُبَاهِلُوهُ فَإِنَّهُ نَبِيٌّ صَادِقٌ وَلَنْ
بَاهِلْتُمُوهُ لَتَهْلِكُنَّ.

ثُمَّ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِلَى أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهَا
فَلَمْ تَبْقَ بِكْرٌ لَمْ تَرَهَا الشَّمْسُ (فَلَمْ تَبْقَ بِكْرٌ وَلَا
عَانِسٌ إِلَّا وَخَرَجَتْ - نسخة -) وَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَعَلِيٌّ عليه السلام
بَيْنَ يَدَيْهِ وَالْحَسَنُ عَنْ يَمِينِهِ وَالْحُسَيْنُ عَنْ شِمَالِهِ
وَفَاطِمَةُ عليها السلام خَلْفَهُ ثُمَّ قَالَ:

هَلُمُّوا فَهَؤُلَاءِ أَبْنَاؤُنَا وَأَشَارَ إِلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
وَهَذِهِ نِسَاؤُنَا يَعْنِي فَاطِمَةَ وَهَذِهِ أَنْفُسُنَا يَعْنِي نَفْسِي وَأَشَارَ إِلَى عَلِيٍّ.

“Gerçekten İsa'nın örneği Allah yanında Adem'in örneği gibidir ki, onu (Adem'i) topraktan yarattı.”¹⁰

Onlar: “Bunu, bizim peygamberlere nazil olan kitap-larda bulamıyoruz (yani böyle bir şey eski kitaplarda mevcut değildir).” dediler. Resulullah (s.a.a): “Yalan söylediniz.” dedi.

Bunun üzerine şu ayet nazil oldu:

“Sana gelen ilimden sonra onun (Hz. İsa) hakkında seninle kim tartışrsa de ki: Gelin çocuklarımızı ve çocuk-larınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım...”¹¹

Onlar bu teklifi olumlu karşılayıp “Ne zaman mübahele edelim?” dediler.

Peygamber: “İnşaallah yarın.” dedi ve onlar Peygam-ber'in yanından ayrıldılar.

Sonra kendi aralarında şöyle bir karar aldılar: “Eğer ashabından bir grubla mübahele için çıkarsa onunla mübahele edin. Çünkü onun peygamber olmadığı belli olur. Ama; kendi Ehl-i Beyt'iyile mübahele için çıkarsa, onunla mübahele etmeyin. Çünkü; bu onun sadık bir peygamber olduğunu gösterir. Bu durumda, sizler onunla mübahele edecek olsanız kesinlikle helak olursunuz.”

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Medine halkının hepsini mübaheleye seyirci olmak için çağırdı.

10 - Al-i İmran/59.

11 - Al-i İmran/61.

فَلَمَّا رَأَى الْقَوْمُ ذَلِكَ خَافُوا وَجَاءُوا إِلَى بَيْنِ يَدَيْهِ فَقَالُوا: أَقَلْنَا
أَقَالَكَ اللَّهُ.

فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ خَرَجُوا لَأَمْتَلَأَ الْوَادِي
عَلَيْهِمْ نَارًا...

وَذَكَرَ أَبُو إِسْحَقَ الثَّعَلِي فِي تَفْسِيرِهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ غَدَا
مُحْتَضِنًا الْحُسَيْنَ أَخِذًا بِيَدِ الْحَسَنِ وَفَاطِمَةَ تَمْشِي خَلْفَهُ وَعَلِيٌّ عليه السلام
خَلْفَهُمْ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِذَا دَعَوْتُ فَاْمُنُوا فَقَالَ أُسْقِفُ
فُجْرَانَ:

يَا مَعَاشِرَ النَّصَارَى إِنِّي لَأَرَى وُجُوهًا لَوْ سَأَلُوا اللَّهَ أَنْ يُزِيلَ
جَبَلًا مِنْ مَكَانِهِ لَأَزَالَهُ فَلَا تَبْتَهَلُوا فَتَهْلِكُوا وَلَا يَبْقَ عَلَى وَجْهِ
الْأَرْضِ إِلَّا مُسْلِمٌ فَرَجِعُوا إِلَى بِلَادِهِمْ وَصَالِحُوا رَسُولَ اللَّهِ عَلَى
الْفِي حُلَّةٍ».

٤ - «البداية والنهاية لابن الكثير ج ٥ ص ٥٤» قال:

«فَانْطَلَقَ الْوَفْدُ حَتَّى إِذَا كَانُوا بِالْمَدِينَةِ وَضَعُوا ثِيَابَ السَّفَرِ

(Ertesi gün) Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Ali (a.s) önünde, Hasan (a.s) sağında, Hüseyin (a.s) solunda ve Fatıma (s.a) arkasında olduğu halde çıktı. Sonra (halka) şöyle buyurdu:

“Gelin bakın, bunlar benim çocuklarımdır, bunu söylerken Hasan ve Hüseyin’e işaret etti- bu da bizden olan kadınlar -bunu derken Fatıma’ya işaret etti- ve bu da bizim kendimiziz.” Bunu dediğinde ise kendisine ve Ali’ye işaret etti.

Onlar (Necran hıristiyanları) bu durumu görünce korkuya kapıldılar ve Resulullah’ın huzuruna gelerek dediler ki: *“Bizimle bu mübahaileyi yapmaktan vazgeç ki, Allah da seni affetsin.”*

Bunun üzerine Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) buyurdu ki: “Andolsun canımı elinde bulunduran Allah’a ki, eğer onlar mübahaileye çıksalardı Allah vadiyi (mübahaile yapılacak yeri) ateşle dolduracaktı ve ateş onları saracaktı.”

Ebu-l İshak Sa’lebi, kendi tefsirinde yukarıdaki ayetin tefsirini şöyle yazmıştır:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Hüseyin kucığında ve Hasan’ın elinden tutmuş olduğu, Fatıma da onun arkasından, Ali de Fatıma’nın arkasından yürüdüğü halde evinden çıktı ve (onlara): “Ben dua ettiğimde sizler “amin” deyin.” buyurdu.

Bunu gören Necran papazı: *“Ey hıristiyan topluluğu, ben öyle yüzler görüyorum ki, eğer*

عَنهُمْ وَلَبِسُوا حُلًّا لَهُمْ يُحِبُّونَهَا مِنْ حَبْرَةٍ وَخَوَاتِيمِ الذَّهَبِ
 ثُمَّ انْطَلَقُوا حَتَّى أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ فَلَمْ يَرُدَّ
 عَلَيْهِمُ السَّلَامَ وَتَصَدَّوْا لِكَلَامِهِ نَهَارًا طَوِيلًا فَلَمْ يُكَلِّمَهُمْ
 وَعَلَيْهِمْ تِلْكَ الْحُلُّ وَالْخَوَاتِيمُ الذَّهَبُ فَاَنْطَلَقُوا يُتَبِعُونَ
 عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانٍ وَعَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ وَكَانُوا
 يَعْرِفُونَهُمَا فَوَجَدُوهُمَا فِي نَاسٍ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ فِي
 مَجْلِسٍ.

فَقَالُوا: يَا عُثْمَانُ وَيَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ إِنَّ نَبِيَّكُمْ كَتَبَ إِلَيْنَا بِكِتَابٍ
 فَأَقْبَلْنَا مُجِيبِينَ لَهُ فَاتَيْنَاهُ فَسَلَّمْنَا عَلَيْهِ فَلَمْ يَرُدَّ سَلَامَنَا وَتَصَدَّدَنَا
 لِكَلَامِهِ نَهَارًا طَوِيلًا فَأَعْيَانَا أَنْ يُكَلِّمَنَا فَمَا الرَّأْيُ مِنْكُمْ أَنْ تَرْجِعَ أَنْ
 تَرْجِعَ؟

فَقَالَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَهُوَ فِي الْقَوْمِ: مَا تَرَى يَا أبا الْحَسَنِ
 فِي هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ؟ فَقَالَ عَلِيُّ لِعُثْمَانَ وَعَلْبَدِ الرَّحْمَنِ: أَرَى أَنْ يَضَعُوا
 حُلَّهُمْ هَذِهِ وَخَوَاتِيمَهُمْ وَيَلْبِسُوا ثِيَابَ سَفَرِهِمْ ثُمَّ يَعُودُوا إِلَيْهِ
 فَفَعَلُوا فَسَلَّمُوا فَرَدَّ سَلَامَهُمْ.

Allah'tan bir dağın yerinden oynamasını isteseler (Allah dualarını kabul eder) ve dağ yerinden oynar. Asla mübahele etmeyiniz ki, hepiniz helak olursunuz ve kıyamet gününe kadar yeryüzünde müslümanlardan başka bir kimse kalmaz” dedi.

Bunun üzerine, Necran hıristiyanları kendi ülkelerine döndüler ve Resulullah'a (s.a.a) iki bin elbise vererek sulh ettiler.

4- İbn-i Kesir, “el Bidaye ve-n Nihaye” adlı kitabında şöyle yazıyor:

Bir grup, elçi olarak Medine'ye geldiler. Medine'ye ulaştıklarında yolculuk elbiselerini çıkarıp güzel elbiseler giydiler. Bu elbiseler Yemen kumaşından yapılmış idi. Ve parmaklarına altın yüzük taktılar. Böylece Resulullah'ın (aleyhi's-selâm) yanına geldiler; selam verdiler; ama Resulullah onların selamının cevabını vermedi. Gün boyunca Peygamber'le konuşmaya çalıştılar; ama Peygamber o elbiseler ve altın yüzüklerle süslenmiş olan adamlarla konuşmadı. Sonra onlar önceden tanıdıkları Osman ibn-i Affan ve Abdurrahman ibn-i Avf'ı aramaya çıktılar. Bu ikisini muhacirler ve ensardan bir grubun bir arada bulunduğu bir mecliste buldular. Sonra “*Ey Osman ve Abdurrahman, sizin Peygamberiniz bize bir mektup göndermiştir; biz de bu mektuptaki çağrıya icabet ederek ona doğru geldik.; ama ona selam verdik o bizim selamımıza cevap vermedi ve onunla uzun bir gün boyunca*

ثُمَّ قَالَ: وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ لَقَدْ أَتَوْنِي الْمُرَّةَ الْأُولَى وَأَنَّ
إِبْلِيسَ لَمَعَهُمْ ثُمَّ سَاءَ لَهُمْ وَسَاءَ لَوْهُ فَلَمْ تَزَلْ بِهِ وَبِهِمُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى
قَالُوا: مَا تَقُولُ فِي عَيْسَى فَإِنَّا نَزَّجِعُ إِلَى قَوْمِنَا وَنَحْنُ نَصَارَى لَيْسُرُنَا
إِنْ كُنْتَ نَبِيًّا أَنْ نَسْمَعَ مَا تَقُولُ فِيهِ.

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَا عِنْدِي فِيهِ شَيْءٌ يَوْمِي هَذَا فَأَقِيمُوا
حَتَّى أَخْبِرَكُمْ بِمَا يَقُولُ اللَّهُ فِي عَيْسَى.

فَأَصْبَحَ الْعَدُوُّ وَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ هَذِهِ الْآيَةَ:

﴿أَنَّ مَثَلَ عَيْسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ
ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ * الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ
مِنَ الْمُتَرَدِّينَ * فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا
وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى
الْكَاذِبِينَ﴾.

فَأَبَوْا أَنْ يُقِرُّوا بِذَلِكَ فَلَمَّا أَصْبَحَ رَسُولُ
اللَّهِ ﷺ الْعَدُوُّ بَعْدَمَا أَخْبَرَهُمُ الْخَبَرَ أَقْبَلَ مُشْتَمِلًا

konuşmaya çalıştık ama o bizi konuşturmadı; sizin bu husustaki görüşünüz nedir? Acaba geri mi dönelim?” dediler.

O ikisi mecliste bulunan Hz. Ali'ye: *“Bunların meselesi hakkında görüşün nedir?”* diye sordular.

Ali, Osman ve Abdurrahman'a: *“Bana göre onlar bu güzel elbiselerini ve bu altın yüzükleri çıkarmalı ve yolculuk elbiselerini giyerek Resulullah'ın (s.a.a) yanına dönmelidirler.”* dedi. Onlar bu işi yaptılar ve Peygamber'in huzuruna gelip selam verdiler. Peygamber, onların selamını aldı ve *“Andolsun beni hak üzere gönderene ki, birinci defa geldiklerinde İblis (Şeytan) onların yanında bulunuyordu.”* buyurdu.

Sonra Peygamber onlardan ve onlar da Peygamber'den bir şeyler sordular ve bir süre aralarında bu soru-cevap meclisi devam etti. Sonra onlar: *“İsa hakkında ne diyorsun? Biz hıristiyanız ve kavmimizin içerisine döndüğümüzde senin bu husustaki sözlerini halka duyurmak isteriz. Peygamberliğin doğru ise, onun hakkındaki sözlerinle hoşnut olalım”* dediler.

Resulullah (s.a.a): *“Hz. İsa ile ilgili olarak bugün diyeceğim bir şey yok. Medine'de ikamet eyleyin ki Allah'ın İsa hakkındaki sözlerini size bildireyim.”*

Ertesi gün Allah (Azze ve Celle) şu ayeti nazil etti:

“Gerçekten Allah yanında İsa'nın örneği Adem'in örneği gibidir. Allah onu (Adem'i)

عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ فِي خَمِيلٍ لَهُ وَفَاطِمَةَ تَمْشِي عِنْدَ ظَهْرِهِ
لِلْمَلَأَنَةِ وَلَهُ يَوْمَئِذٍ عِدَّةُ نِسْوَةٍ...».

topraktan yarattı sonra ona “ol” dedi ve oldu. Bu Allah tarafından gelen bir haktır; öyleyse şüphe edenlerden olma. Her kim sana gelen ilimden sonra onun (İsa) hakkında seninle tartışırsa de ki:

Gelin çocuklarımızı ve çocuklarınızı, kadınlarınızı ve kadınlarımızı, kendimizi ve kendilerinizi çağıralım; sonra bedduâ edip Allah'ın lanetini yalancıların üzerine atalım.”

Ama onlar buna ikrar etmediler. Ertesi gün erkenden Resulullah (s.a.a) onlara haber gönderdi ve kendisi Hasan ve Hüseyin'i yanına alarak Fatıma da arkasında yürüdüğü halde lanetleşmek için evinden çıktı. Peygamber'in (s.a.a) o sıralarda birkaç hanımı vardı, ama onlardan hiçbirini mübahele için kendisiyle birlikte götürmedi...”

16. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Sahih-i Müslim, c.7, s.120. Sahih-i Tirmizî, c.4, s.293. Müsned-i Ahmed, c.1, s.185. Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.150, Mesâbih-us Sünnet, c.2, 204.
- 2- Tefsir-i Kebir c.8, s.85.
- 3- Tezkiret-ül Havass, s.8.
- 4- el-Bidaye ve-n Nihaye, c.5, s.54.

الباب السابع عشر

في قول النبي ﷺ : فاطمة
بضعة مني فمن أغضبها أغضبني

١ - «صحيح البخاري في كتاب بدء الخلق» في باب مناقب قرابة رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم ومنقبة فاطمة سلام الله عليها، روى بسنده عن المسور بن مخرمة إن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال:

«فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي فَمَنْ أَعْضَبَهَا أَعْضَبَنِي.»

(أقول): وذكره المتقي أيضاً في كنز العمال (ج ٦ ص ٢٢٠) وقال: أخرج ابن أبي شيبة، وذكره المناوي أيضاً في فيض القدير (ج ٤ ص ٤٢١) وقال: استدل به السهيلي على أن من سبها كفر لأنه يغضبه وإنها أفضل من الشيخين (انتهى).
ورواه النسائي أيضاً في خصائصه (ص ٣٥).

٢ - «صحيح البخاري في كتاب النكاح» في باب ذب الرجل عن ابنته روى حديثاً عن المسور بن مخرمة قال فيه: إنه قال - أي النبي صلى الله

17. BÖLÜM

FATIMA, PEYGAMBER'İN (S.A.A) VÜCUDUNUN BİR PARÇASIDIR; KİM ONU GAZAPLANDIRSA PEYGAMBER'İ GAZAPLANDIRMIŞTIR

1 - Buhârî, Sahih'inde Misver ibn-i Mahreme'den naklen yazıyor ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Fatima benim vücudumun bir parçasıdır; kim onu gazaplandırırsa (öfkelenirse), beni gazaplandırmıştır.

Bu hadisi, birçok muhaddis ve alim nakletmiştir. Mesela, Muttakî, Kenz-ül Ümmal'da bu hadisi İbn-i Ebi Şeybe'den naklen zikretmiştir. Nesaî de, Hasais'inde bu hadisi nakletmiştir. Menavî ise Feyz-ül Kadir'de bu hadisi zikrettikten sonra şöyle kaydediyor: "Süheyli bu hadise dayanarak Hz. Fatıma'ya sebbedenin (sövenin) kafir olduğunu söylemiştir. Çünkü bu iş Fatıma'yı (s.a) gazaplandırır."

Yine O, Fatıma'nın Ebu Bekir ve Ömer'den üstün olduğunu söylemiştir.

2 - Buhârî, Misver ibn-i Mahreme'den naklen yazıyor ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

عليه (وآله) وسلم - :

«فَأَمَّا هِيَ فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي يُرِيْبُنِي مَا أَرَاهَا وَيُوْذِنِي مَا
آذَاهَا».

(أقول): ورواه أبو داود أيضاً في صحيحه (ج ١٢) في باب ما يكره أن
يجمع بينهن من النساء.

ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٤ ص ٣٢٨) ورواه أبو نعيم
أيضاً في حليته (ج ٢ ص ٤٠).

٣- «صحيح مسلم في كتاب فضائل الصحابة» في باب فضائل فاطمة
عليها السلام، روى بسنده عن المسور بن مخرمة قال: قال رسول الله صلى
الله عليه (وآله) وسلم:

«إِنَّمَا فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي يُوْذِنِي مَا آذَاهَا».

(أقول): وذكره الفخر الرازي أيضاً في تفسير آية المودّة في سورة
الشورى وقال:

«يُوْذِنِي مَا يُوْذِيهَا».

وذكره في سورة المعارج أيضاً في تفسير قوله تعالى: ﴿وَفَصَّلَتْهُ الَّتِي
تُوْوِيهِ﴾ ولفظه:

Fatıma benim vücudumun bir parçasıdır; onu rahatsız eden beni de rahatsız eder; ve onu inciten şey beni de incitir.

Bu hadisi, Ebu Davud Sahih'inde, Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned'inde ve Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da nakletmiştir.

3 - Sahih-i Müslim'in, Fazail-üs Sahabe bölümünün, Fazail-ü Fatıma kısmında, Müslim, kendi senediyle Misver ibn-i Mahreme'den rivayet ediyor ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Fatıma benim vücudumun bir parçasıdır; onu inciten şey beni de incitir.

Bu hadisi, Fahr-i Razi Şura suresindeki "meveddet" ayetinin tefsirinde zikretmiştir. Yine bu hadisi, Maaric suresinin 13. âyetinin tefsirinde zikretmiştir.

4 - Müslim Sahih'inde, kendi senediyle Misver ibn-i Mahreme yoluyla Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) naklettiği bir hadiste Resulullah'ın (s.a.a) şöyle buyurdu:

Gerçekten kızım (Fatıma), benim vücudumun bir parçasıdır; onu rahatsız eden şey beni de rahatsız eder; onu rencide eden şey beni de rencide eder.

Bu hadisi Tirmizî de kendi Sahih'inde, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'nın faziletleri bölümünde zikretmiştir.

«فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي».

٤ - «صحيح مسلم في الباب المتقدم» روى بسنده عن المسور بن مخرمة حديثاً عن النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم قال فيه:

«فَإِنَّمَا إِنْتِي - يَعْنِي فَاطِمَةَ عليها السلام - بَضْعَةٌ مِنِّي يُرِيدُنِي مَا رَابَهَا
وَيُؤْذِينِي مَا آذَاهَا».

أقول: ورواه الترمذي أيضاً في صحيحه (ج ٢ ص ٣١٩) في فضل فاطمة بنت محمد عليها السلام.

٥ - «صحيح الترمذي ج ٢ ص ٣١٩» روى بسنده عن عبد الله بن الزبير حديثاً عن رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم قال فيه:

«إِنَّمَا فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي يُؤْذِينِي مَا آذَاهَا وَيُنْصِبُنِي مَا أَنْصَبَهَا».

أقول: ورواه الحاكم أيضاً في مستدرك الصحيحين (ج ٣ ص ٥٩) وقال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين.

ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٤ ص ٥).

٦ - «مستدرك الصحيحين ج ٣ ص ١٥٨» روى بسنده عن عبيد الله بن

أبي رافع عن المسور:

5 - Tirmizî Sahih'inde, kendi senediyle Abdullah ibn-i Zübeyr vasıtasıyla Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) naklettiği bir hadiste, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

Gerçekten Fatıma benim vücudumdan bir parçadır; onu rencide eden beni de rencide eder ve onu rahatsız eden şey, (üzen şey) beni de mübtela eder.

Bu hadisi Hâkim de Müstedrek-üs Sahihayn'de rivayet etmiş ve bu hadisin Buhârî ve Müslim'in şartına göre sahih hadis olduğunu kaydetmiştir. Bu hadisi Ahmed ibn-i Hanbel de Müsned'inde rivayet etmiştir.

6 - Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle Ubeydullah ibn-i Ebi Rafi'den, o da Misver ibn-i Mahreme'den rivayet etmiştir ki:

İmam Hasan'ın oğlu Hasan, bana bir adamı görücü olarak göndererek kızıma talip oldu. Ona: "Akşam vakti yanıma gelsin" dedim. O (İmam Hasan'ın oğlu Hasan) da akşam vakti geldi. Allah'a hamd-u sena ettikten sonra dedim ki: "Allah'a yemin ediyorum ki, sizin akrabalık ve yakınlığınızdan daha çok sevdiğim bir akrabalık ve yakınlık yoktur. Ama Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) buyurmuştur ki:

"Fatıma benim vücudumun bir parçasıdır; onu üzen şey beni de üzer ve onu hoşnut eden beni de hoşnut eder. Ve kıyamet günü akrabalık bağları hep kopar; sadece benim soyum ve yakınlarım arasındaki bağıllık hariç."

«إِنَّهُ بَعَثَ إِلَيْهِ حَسَنَ بْنَ حَسَنِ عليه السلام يَحْطُبُ ابْنَتَهُ فَقَالَ لَهُ: قُلْ:
فَلْيَلْتَنِي فِي الْعَتَمَةِ قَالَ: فَلَقِيَهُ، فَحَمِدَ اللَّهُ الْمِسُورَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ
قَالَ:

أَمَا بَعْدَ أَيْمِ اللَّهِ مَا مِنْ نَسَبٍ وَلَا سَبَبٍ وَلَا صِهْرٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ
نَسَبِكُمْ وَسَبَبِكُمْ وَصِهْرِكُمْ وَلَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَأَلِيهِ) وَسَلَّم قَالَ:

فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي يَقْبِضُنِي مَا يَقْبِضُهَا وَيَسْطُنِي مَا يَسْطُهَا،
وَإِنَّ الْأَنْسَابَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَنْقَطِعُ غَيْرَ نَسَبِي وَسَبَبِي وَصِهْرِي
وَعِنْدَكَ ابْنَتُهَا وَلَوْ رَوَّجْتُكَ لَقَبَضَهَا لَكَ فَأَنْطَلَقَ عَاذِرًا لَهُ».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد.

(أقول): ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٤ ص ٣٢٣ وص

٣٣٢) بطريقتين مختلفتين.

ورواه البيهقي أيضاً في سننه (ج ٧ ص ٦٤) مختصراً.

ورواه أبو نعيم أيضاً مختصراً وقال: هذا حديث متفق عليه من حديث

علي بن الحسين وابن أبي مليكة عن المسور بن مخرمة.

٧- «حلية الأولياء لأبي نعيم ج ٢ ص ٤٠» روى بسنده عن أنس قال:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّم: مَا خَيْرُ

Senin yanında Fatıman'ın (s.a) soyundan bir kız vardır; eğer ben kızımı senin eşin yapacak olursam bu onu üzer.

Böylece Hasan onun özrünü kabul ederek ayrıldı.

Hâkim, bu hadisin senedinin sahih olduğunu söylemiştir. Bu hadisi Ahmed ibn-i Hanbel de kendi Müsned'inde iki muhtelif senetle rivayet etmiştir. Keza; bu hadisi Beyhakî kendi Sünen'inde ve Ebi Nuaym muhtasar olarak rivayet etmişlerdir. Ebu Nuaym bu hadisin Misver ibn-i Mahreme'den Ali ibn-i Hüseyin ve ibn-i Ebi Melike yoluyla nakledildiği hususunda ittifak olduğunu kaydediyor.

7 - Ebu Nuaym, Hilyet-ul Evliyâ'da kendi senediyle Enes'den naklediyor ki:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) "Kadınlar için en hayırlı (en iyi) olan şey nedir?" diye sordu. Bizler, ne söyleyeceğimizi bilemedik. H.z. Ali (aleyhi's-selâm) (yanımızdan ayrılıp) Fatıma'nın (selam'ullahi aleyha) yanına gitti ve Resulullah'ın (s.a.a) sorusunu ona söyledi. Fatıma; "Neden kadınlar için en hayırlı olan, onların (yabancı) erkekleri görmemeleri ve yabancı erkeklerin de onları görmemeleridir" diye cevap vermedin" dedi. Ali (a.s), dönüp bu cevabı Resulullah'a (s.a.a) söyledi. Peygamber, "Bunu sana kim öğretti?" dedi. Ali, "Fatıma" diye cevap verdi. Resulullah (s.a.a) buyurdu ki: "O benim vücudumun bir parçasıdır."

لِلنِّسَاءِ؟ فَلَمْ نَدْرِ مَا نَقُولُ، فَسَارَ عَلِيُّ عليه السلام إِلَى فَاطِمَةَ سَلَامٍ اللَّهُ
عَلَيْهَا فَأَخْبَرَهَا بِذَلِكَ فَقَالَتْ:

فَهَلَّا قُلْتَ لَهُ: خَيْرٌ هُنَّ أَنْ لَا يَرَيْنَ الرِّجَالَ وَلَا يَرَوْنَهُنَّ.
فَرَجَعَ فَأَخْبَرَهُ بِذَلِكَ فَقَالَ لَهُ: مَنْ عَلَّمَكَ هَذَا؟ قَالَ: فَاطِمَةُ،
قَالَ: إِنَّهَا بَضَعَتْ مِنِّي».

قال: رواه سعيد بن المسيب عن علي عليه السلام نحوه.
(أقول): ورواه أيضاً في (ج ٢ ص ١٧٤) عن سعيد بن المسيب عن علي
بن أبي طالب عليه السلام مثله.

٨- «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٩» قال:

«إِنَّمَا فَاطِمَةُ شَجَنَةٌ مِنِّي يَبْسُطُنِي مَا يَبْسُطُهَا وَيَقْبِضُنِي مَا
يَقْبِضُهَا».

قال: أخرجه الطبراني عن المسور.
(أقول): ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ٣ ص ١٥٤)
عن المسور بن مخرمة عن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم وقال:
هذا حديث صحيح الإسناد.

٩- «كنز العمال ج ٨ ص ٣١٥» قال: عن الحسن البصري قال: قال علي

Ebu Nuaym, bu hadisi Said ibn-i Musayyib'in de Hz. Ali'den (a.s) rivayet ettiğini kaydetmiştir. Ebu Nuaym, bu ikinci rivayeti de kitabının bir başka yerinde zikretmiştir.

8 - Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da rivayet etmiştir ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Fatıma benden ayrılan bir daldır; onu hoşnut eden şey, beni de hoşnut eder; onu rahatsız eden şey, beni de rahatsız eder.

Bu hadisi Taberanî, Misver ibn-i Mahreme'den rivayet etmiştir. Hâkim de, bu hadisi Müstedrek-üs Sahihayn'de Misver ibn-i Mahreme yoluyla Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) rivayet etmiş ve senedinin sahih olduğunu söylemiştir.

9- Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da Hasan-ı Basri'den rivayet etmiştir ki, Ali ibn-i Ebi Talib (a.s) şöyle dedi:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bir gün bize: "Kadın için en hayırlı olan şey nedir?" diye sordu. Bu hususta bizim verecek bir cevabımız yoktu. Fatıma'nın (aleyha selâm), yanına döndüğümde. ona: "Ey Muhammed'in kızı, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bizden bir soru sordu, ama biz, ne cevap vereceğimizi bilemedik dedim." O: "Ne hakkında sizden sordu." dedi. "Kadın için hayırlı şeyin ne olduğunu sordu." dedim. O: "Bu sorunun cevabını bilmiyor musunuz?" dedi. "Hayır." dedim. O: "Kadına (yabancı bir) erkeği görmemek ve (yabancı) erkeği de onu görmemesinden daha

بن أبي طالب عليه السلام:

«قال لنا رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم ذات يوم:
أَيُّ شَيْءٍ خَيْرٌ لِلْمَرْأَةِ؟ فَلَمْ يَكُنْ عِنْدَنَا لِذَلِكَ جَوَابٌ.
فَلَمَّا رَجَعْتُ إِلَى فَاطِمَةَ عليها السلام قُلْتُ: يَا بِنْتَ مُحَمَّدٍ إِنَّ رَسُولَ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سَأَلَنَا عَنْ مَسْأَلَةٍ فَلَمْ نَدْرِ
كَيْفَ نُجِيبُهُ، فَقَالَتْ: وَعَنْ أَيِّ شَيْءٍ سَأَلَكُمْ؟ فَقُلْتُ: قَالَ: أَيُّ
شَيْءٍ خَيْرٌ لِلْمَرْأَةِ؟ قَالَتْ: فَمَا تَدْرُونَ مَا الْجَوَابُ؟ قُلْتُ لَهَا: لَا
فَقَالَتْ:

لَيْسَ خَيْرٌ لِلْمَرْأَةِ مِنْ أَنْ لَا تَرَى رَجُلًا وَلَا يَرَاهَا.
فَلَمَّا كَانَ الْعِشِي جَلَسْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ فَقُلْتُ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ سَأَلْتَنَا عَنْ مَسْأَلَةٍ فَلَمْ نُجِيبَكَ
فِيهَا، لَيْسَ لِلْمَرْأَةِ شَيْءٌ خَيْرًا مِنْ أَنْ لَا تَرَى رَجُلًا وَلَا يَرَاهَا.
قَالَ: وَمَنْ قَالَ ذَلِكَ؟ قُلْتُ: فَاطِمَةُ، قَالَ: صَدَقْتَ إِنَّهَا بَضْعَةٌ
مِثِّي».

قال: رواه الدارقطني في الأفراد.

(أقول): ورواه في الصفحة المذكورة ثانياً عن علي عليه السلام وقال: أخرجه

البيزار وأبو نعيم في حليته.

hayırlı olan bir şey yoktur." dedi. Akşam olduğunda Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanında toplanıp oturduk ve ben: "Ya Resulullah, sen bizden bir soru sordun; ama biz cevabını veremedik. Kadın için bir (yabancı) erkeği görmemesinden ve yabancı erkeğin de onu görmemesinden daha hayırlı bir şey yoktur." dedim. Resulullah (s.a.a): "Bunu sana kim söyledi?" dedi. "Fatıma." dedim. Resulullah (s.a.a), "Doğru söylemiştir; gerçekten o benim vücudumun bir parçasıdır." buyurdu.

Muttaki, bu hadisi Dare-kutni'nin de "el-Efrad" adlı eserinde rivayet ettiğini kaydetmiştir.

Muttaki, aynı sayfada bu hadisi tekrar Hz. Ali'den (a.s) rivayet etmiştir ve sonunda bu hadisi Bezzaz'ın ve Hilyet-ül Evliyâ'da Ebu Nuaym'ın rivayet ettiğini kaydetmiştir.

10 - Nesaî, Misver ibn-i Mahreme'den naklen şöyle rivayet ediyor:

Ben büluğ çağına eriştikten sonra, şahit oldum ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) bu minberinin üzerine oturup konuşuyordu ve şöyle diyordu:

Gerçekten Fatıma benim vücudumun bir parçasıdır.

11 - İbn-i Hacer, "es-Savaik-ul Muhrika" adlı eserinde yazıyor ki:

"Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) torunu olan Hasan'ın oğlu Hasan-ül Müsenna, uzun saçlı ve küçük yaşlarda bir genç iken, Ömer ibn-i Abdulaziz'in

١٠ - «خصائص النسائي ص ٣٦» روى بسنده عن المسور بن مخرمة قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم يخطب على منبره هذا وأنا يومئذ محتلم فقال:

«إِنَّ فَاطِمَةَ بَضَعَتْ مِنِّي».

١١ - «الصواعق المحرقة لابن حجر ص ١٠٧» قال: ودخل عبدالله بن الحسن المثنى ابن الحسن السبط على عمر بن عبدالعزيز وهو حديث السن وله وفرة فرفع عمر مجلسه وأقبل عليه فلامه قومه. فقال: إن الثقة حدثني حتى كأنه أسمع من في رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«إِنَّمَا فَاطِمَةُ بَضَعَتْ مِنِّي يَسْرُنِي مَا يَسْرُهَا وَأَنَا أَعْلَمُ
أَنَّ فَاطِمَةَ عليها السلام لَوْ كَانَتْ حَيَّةً لَسَرَّهَا مَا فَعَلْتُ
بِأَيْنِهَا».

(أقول): وذكره في (ص ١٣٨) أيضاً باختلاف يسير، وقال: أخرجه أبو الفرج الاصبهاني.

١٢ - «الامامة والسياسة لابن قتيبة ص ١٤» - تحت عنوان كيف كانت

yanına geldi. Ömer ibn-i Abdulaziz, yerinden kalkıp onu karşıladı. Bunun üzerine etrafındakiler Ömer ibn-i Abdulaziz'i kınadılar. Ama; Ömer ibn-i Abdulaziz onlara şöyle dedi: Öyle güvenilir bir şahıs bana şu hadisi rivayet etti ki, sanki Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ağzından duymuş gibiyim (Hadis şöyledir):

Fatıma benim vücudumun bir parçasıdır; onu sevindiren beni de sevindirir.

Ömer ibn-i Abdulaziz sonra şöyle devam etti:

"Ben biliyorum ki, eğer Fatıma diri olsaydı onun torununa gösterdiğim ilgiden sevinirdi."

İbn-i Hacer, bu hadisi az bir farkla Ebu-l Ferec-i İsfahanî'den de rivayet etmiştir.

12 - İbn-i Kuteybe, el-İmame ves-Siyase'de şöyle yazıyor:

...Sonra Fatıma (aleyha selâm), Ebu Bekir ve Ömer'e hitap ederek "Acaba size Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kendinizin de bildiği bir hadisi söylersem onunla amel eder misiniz?" dedi.

"Evet." dediler. Bunun üzerine şöyle dedi: "Sizi Allah'a ant veriyorm, acaba Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) "Fatıma'nın rızası benim rızamdandır ve Fatıma'nın gazabı, benim gazabımdandır; kim benim kızım Fatıma'yı severse beni sevmiştir; kim onu razı ederse beni razı etmiş olur ve kim onu gazaplandırırsa beni gazaplandırmış olur." dediğini duymadınız mı?"

بيعة علي بن أبي طالب - قال:

«فَقَالَتْ - يَغْنِي فَاطِمَةَ عليها السلام - لِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ:
أَرَأَيْتُكُمَا إِنْ حَدَّثْتُكُمَا حَدِيثًا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّم تَعْرِفَانِيهِ وَتَفْعَلَانِ بِهِ؟
قَالَا: نَعَمْ فَقَالَتْ: نَشَدْتُكُمَا اللَّهُ أَلَمْ تَسْمَعَا رَسُولَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّم يَقُولُ:

رِضَا فَاطِمَةَ مِنْ رِضَائِي، وَسَخَطُ فَاطِمَةَ مِنْ سَخَطِي، فَمَنْ
أَحَبَّ فَاطِمَةَ ابْنَتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَمَنْ أَرْضَى فَاطِمَةَ فَقَدْ أَرْضَانِي وَمَنْ
أَسَخَطَ فَاطِمَةَ فَقَدْ أَسَخَطَنِي؟ قَالَا:

نَعَمْ سَمِعْنَاهَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ)
وَسَلَّم.

قَالَتْ: فَإِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ أَنَّكُمَا أَسَخَطْتُمَانِي وَمَا
أَرْضَيْتُمَانِي وَلَئِن لَقِيتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّم
لَأَشْكُوتُكُمَا إِلَيْهِ.

فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَنَا عَائِدٌ بِاللَّهِ تَعَالَى مِنْ سَخَطِهِ وَسَخَطِكَ يَا
فَاطِمَةُ، ثُمَّ انْتَحَبَ أَبُو بَكْرٍ يَبْكِي حَتَّى كَادَتْ نَفْسُهُ أَنْ تَرْهَقَ وَهِيَ
تَقُولُ: وَاللَّهِ لَأَدْعُونَ اللَّهَ عَلَيْكَ فِي كُلِّ صَلَاةٍ أُصَلِّيهَا.

O ikisi: "Evet, bunu Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) duymuşuz." dediler.

Fatıma: "Ben Allah ve meleklerini şahit tutuyorum ki, sizler beni gazaplandırdınız ve beni razı etmediniz. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ile mülakat ettiğimde (görüştüğümde) ikinizi ona şikayet edeceğim." dedi.

Ebu Bekir dedi ki: "Ben onun ve senin gazabından Allah'a sığınıyorum." Sonra Ebu Bekir, içini çekip şiddetle ağlamaya başladı, o kadar ağladı ki nerdeyse canı çıkacaktı. Ama Hz. Fatıma yine şöyle söylüyordu: "Her namazımdan sonra sana beddua edeceğim."

Sonra Ebu Bekir, Hz. Fatıma'nın evinden çıktı. Halk başına toplanınca onlara "Sizler eşlerinizle birlikte neşeyle geceleri sabahlıyorsunuz, ama beni bu halimle başbaşa bırakıyorsunuz. Benim sizin bey'atinize ihtiyacım yoktur; bey'atinizi benden geri alın..." dedi.

17. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1 - Sahih-i Buhâri, Bed'ül Halk bölümü. Kenz-ül Ummâl, c.6, s.220. Feyz-ül Kadir, c.4,s.421. Hasais-ün Nesâi, s.35.

2 - Sahih-i Buhâri, Nikâh bölümü. Sahih-i Ebi Dâvud, c.12, bab-u ma yekrehu en yücme beynehunne min-en nisâi. Müsned-i Ahmed, c.4, s.328. Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.40.

3 - Sahih-i Müslim, kitab-u Fazâil-is Sahabe, babu Fazâil-i Fatıma (a.s) Tefsir-i Kebir, Şurâ suresinin tefsiri, Meveddet âyeti, keza Meâric suresi tefsiri, 13. âyet.

ثُمَّ خَرَجَ - يَعْنِي أَبَا بَكْرٍ - فَاجْتَمَعَ إِلَيْهِ النَّاسُ فَقَالَ لَهُمْ: يَبِيتُ
كُلُّ رَجُلٍ مِنْكُمْ مُعَانِقًا حَلِيلَتَهُ مَسْرُورًا بِأَهْلِهِ وَتَرَكَتُمُونِي وَمَا أَنَا
فِيهِ لَا حَاجَةَ لِي فِي بَيْعَتِكُمْ أَقْبِلُونِي بَيْعَتِي (الخ)».

4 - Sahih-i Müslim, kitab-u Fazâil-is Sahâbe. Sahih-i Tirmizî, c.2, s.319.

5 - Sahih-i Tirmizî, c.2, s.319. Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.159. Müsned-i Ahmed, c.4, s.5.

6 - Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.158. Müsned-i Ahmed, c.4, s.323 ve 332. Sünen-i Beyhaki, c.7, s.64.

7 - Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.40 ve 174.

8 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219. Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.154.

9 - Kenz-ül Ummâl, c.8, s.315.

10 - Hasais-ün Nesâi, s.36. ve 138.

11- es-Savaik-ul Muhrikâ, s.707 ve 138.

12 - el-İmame ves-Siyase, s.14.

الباب الثامن عشر

في ان الله يغضب لغضب فاطمة عليها السلام ويرضى لرضاها

١ - «مستدرک الصحیحین ج ٣ ص ١٥٣» روى بسنده عن علي عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم لفاطمة:
«إِنَّ اللَّهَ يَغْضِبُ لِعُضْبِكَ وَيَرْضَى لِرِضَاكِ».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد.

(أقول): ورواه ابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٥٢٢) وابن حجر أيضاً في إصابته (ج ٨ ص ١٥٩) وفي تهذيب التهذيب (ج ١٢ ص ٤٤١).

وذكره أيضاً المتقي في كنز العمال (ج ٧ ص ١١١) وقال: أخرجه ابن النجار.

٢ - «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٩» ولفظه:

«إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَغْضِبُ لِعُضْبِ فَاطِمَةَ وَيَرْضَى لِرِضَاهَا».

قال: أخرجه الديلمي عن علي عليه السلام، وذكره ثانياً في الصفحة المذكورة

18. BÖLÜM

ALLAH-U TEALA FATİMA'NIN (A.S) GAZABI İÇİN GAZAP EDER VE ONUN RIZASI İÇİN DE RAZI OLUR

1- Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle Hz. Ali'den (aleyhi's-seŕâm) neklediyor ki:

"Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Fatıma'ya şöyle buyurdu:

Gerçekten Allah senin gazabın (hoşnutsuzluğun) için gazap eder ve senin hoşnutluğun için de hoşnut olur. (Yani seni gazaplandırmak Allah'ın gazap etmesine sebep olur ve seni hoşnut etmek Allah'ın hoşnut olmasına sebep olur.)

Hakim, bu hadisin senedinin sahih olduğunu söylemiştir.

Bu hadisi İbn-i Esir, "Üsd-ül Gâbe"de, İbn-i Hacer de, "el-İsabe" ve "Tehzib-üt Tehzib"de rivayet etmiştir. Yine bu hadisi Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da rivayet etmiş ve İbn-i Neccar'ın da bu hadisi rivayet ettiğini kaydetmiştir.

2- Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da rivayet ediyor ki:

Gerçekten Allah Fatıma'nın gazabı yüzünden gazaplanır ve onun hoşnutluğu için de hoşnut olur.

باختلاف يسير، ولفظه:

«يا فاطمة إنَّ اللهَ لَيَغْضِبُ لِعْضَبِكَ وَيَرْضَى لِرِضَاكِ».

قال: أخرجه أبو يعلى والطبراني وأبو نعيم في فضائل الصحابة.

٣- «ميزان الاعتدال للذهبي ج ٢ ص ٧٢» حكى عن الطبراني حديثاً

مسنداً عن علي عليه السلام قد اعترف بصحته قال:

قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم لفاطمة سلام الله عليها:

«إِنَّ الرَّبَّ يَغْضِبُ لِعْضَبِكَ وَيَرْضَى لِرِضَاكِ».

٤- «ذخائر العقبى ص ٣٩» قال: عن علي بن أبي طالب عليه السلام إن رسول

الله صلى الله عليه (وآله) وسلم قال:

«يا فاطمة إنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَغْضِبُ لِعْضَبِكَ وَيَرْضَى لِرِضَاكِ».

قال: أخرجه أبو سعيد في شرف النبوة وابن المثنى في

معجمه.

(اقول): ومن العجيب أن احاديث هذا الباب تصرح بأن الله

يغضب لغضب فاطمة عليها السلام وقد مر في اول الباب السابق من هذا

الجزء حديث البخاري في صحيحه عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم: ان من

اغضب فاطمة عليها السلام اغضبني.

Muttaki, bu hadisi Deylemi'nin Hz. Ali'den (a.s) rivayet ettiğini kaydetmiştir. Yine Muttaki, bu hadisi kitabının aynı sayfasında az bir farkla nakletmiştir. Bu ikinci nakli şöyledir:

Ey Fatıma, Allah senin gazabın yüzünden gazap eder ve senin hoşnutluğun için hoşnut olur.

Muttaki, bu hadisi Ebu Ye'la ve Taberani ve Ebu Nuaym'ın Fezail-üs Sahabe'de rivayet ettiğini kaydetmiştir.

3- Zehebî, Mizan-ül İ'tidal'de Taberanî'nin müsned olarak Hz. Ali'den (aleyhi's-selâm) şu hadisi rivayet ettiğini ve hadisi sahih bildiğini zikretmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) Fatıma'ya (selam'ullahi aleyha) şöyle buyurdu:

Ey Fatıma, gerçekten Rabbimiz senin gazabın için gazap eder ve senin razı olman vasıtasıyla razı olur.

4- Zehair-ül Ukbâ, kitabında Hz. Ali ibn-i Ebi Talib'den, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

Ey Fatıma, Allah senin gazabın için gazaplanır ve senin hoşnutluğunla da hoşnut olur.

Zehair-ül Ukbâ kitabının sahibi bu hadisi Ebu Said'in Şeref-ün Nübüvve'de ve İbn-i Müsenne'nin da Mu'cem'inde rivayet ettiğini kaydetmiştir.

Ben diyorum ki: Bu sahih hadisler sarıh bir şekilde, Hz. Fatıma'nın gazap ettiği şeyin batıl olduğunu, bu yüzden Allah'ın da ona gazap ettiğini ve razı olduğu şeyin hak olduğunu, bu yüzden Allah'ın da ondan razı olduğunu

ومفاد المجموع أن من اغضب فاطمة عليها السلام فقد اغضب الله ورسوله ومع ذلك قد روى البخاري بنفسه في صحيحه في الخمس :
 أن فاطمة بنت رسول الله ﷺ غضبت على أبي بكر فهجرته (قال):
 فلم تزل مهاجرته حتى توفيت.

(وروى أيضاً) في باب غزوة خيبر أن فاطمة عليها السلام وجدت على أبي بكر فهجرته فلم تكلمه حتى توفيت.

(وروى أيضاً) في كتاب الفرائض ان فاطمة عليها السلام هجرت ابا بكر فلم تكلمه حتى ماتت.

(ورواه مسلم أيضاً في صحيحه) في كتاب الجهاد (واحمد بن حنبل أيضاً في مسنده ج ١ ص ٩ في النسخة المطبوعة باليمينية)، (والبيهقي أيضاً في سننه ج ٦ ص ٣٠٠ من طبع حيدرآباد).

(وروى الترمذي في صحيحه) في باب ماجاء في تركة رسول الله ﷺ :

ان فاطمة عليها السلام قالت لابي بكر وعمر: والله لا اكلمكما ابداً فماتت لا تكلمهما.

(وقد سمعت في آخر الباب السابق من هذا الجزء) قول فاطمة عليها السلام
 لابي بكر وعمر:

bildirmektedir. Çünkü Allah Teala batıldan başka bir şeye gazap etmez ve haktan başka bir şeyden de razı olmaz.

Yine önceki bölümde Sahih-i Buhârî'den, Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi ve alih), "**Fatıma'yı gazaplandırın beni gazaplandırır.**" diye buyurduğunu ve keza hem Sahih-i Buhârî ve hem de Sahih-i Müslim'den Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi ve alih), "**Fatıma'ya eziyet eden (onu inciten) şey bana da eziyet eder (onu rencide eden beni rencide eder).**" buyurduğunu kaydedtik. Bu hadisler de açıkça gösteriyor ki, Hz. Fatıma'nın rıza ve gazabı yalnız Allah'ın rıza ve gazabına bağlıdır. Bu da onun, bütün günahlardan masum olduğunu göstermektedir.

Şaşılacak şudur ki, Ehl-i Sünnet'in en büyük hadisci olan Buhârî, bu hadisleri Sahih'inde naklettiği halde yine yanısıra kendi Sahih'inin Humus babında rivayet etmiştir ki: "Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi ve alih), kızı Fatıma, Ebu Bekir'e gazap etti ve vefat edinceye dek de onunla konuşmadı." Yine kitabının Hayber Gazvesi babında rivayet etmiştir ki: "Fatıma, Ebu Bekir'e gazap etti ve vefat edinceye kadar onunla konuşmadı."

Yine Sahih'nin "el-Feraiz" babında rivayet etmiştir ki: "Fatıma Ebu Bekir'e darıldı ve vefat edinceye kadar onunla konuşmadı."

Bu hadis Sahih-i Müslim'in Cihad kitabında da yer almıştır. Yine aynı hadisi Ahmet ibn-i Hanbel, Müsned'inde (c.1, s.9, Meymene matbaası baskısı) ve Beyhakî Sünen'inde (c.6, s.300, Haydarabad baskısı) rivayet etmişlerdir.

Tirmizî de, Sahih'inde rivayet etmiştir ki: "Fatıma, Ebu Bekir ve Ömer'e "Andolsun Allah'a, artık hiçbir zaman

فإني أشهد الله وملائكته أنكما أسخطتماني وما أَرْضَيْتُماني ولئن لقيت
النبي صلى الله عليه وآله وسلم لَأَشْكُونكما إليه (إلى أن قالت) لآبِي بكر: لَادْعُونَ اللهَ عَلَيْكَ
فِي كُلِّ صَلَاةٍ أَصَلَيْهَا.

sizinle konuşmayacağım." dedi ve ölünceye kadar o ikisiyle konuşmadı."

Bir önceki bölümün sonundaki rivayette de okuduk ki, Fatıma, Ebu Bekir ve Ömer'e hitaben: "Ben Allah'ı ve meleklerini şahit tutuyorum ki siz ikiniz, beni gazaplandırdınız ve beni razı etmediniz. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), ile mülakat ettiğimde ikinizi mutlaka ona şikayet edeceğim." demiştir. Ve yine Ebu Bekir'e hitaben: "Her kıldığım namazdan sonra mutlaka sana beddua edeceğim." demiştir.

Bu hadisler görüldüğü gibi senet yönünden sahih, mana bakımından mütevatir, ifade yönünden de açık ve sarih-tirler.

18. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.153. Üsd-ül Gabe, c.5, s.522. el-İsabe, c.8, s.159. Tehzib-üt Tehzib, c.12, s.441. Kenz-ül ummâl, c.7, s.111; Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.

2- Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.

3- Mizan-ül İ'tidâl, c.2, s.72

4- Zehâir-ül Ukbâ, s.39. Sahih-i Müslim, Cihâd bölümü, c.1, s.9. Sünen-i Beyhakî c.6, s.300. Sahih-i Tirmizî, Peygamber'in mirasıyla ilgili hadisler bölümünde.

الباب التاسع عشر

في أن فاطمة عليها السلام أسر إليها
النبي صلى الله عليه وآله وسلم عند وفاته أنها أول أهل بيته لحوقاً به

(أقول): قد تقدم في باب فاطمة عليها السلام سيدة النساء وأفضلهن حديث البخاري وجماعة آخرين من أئمة الحديث عن عائشة :
إن النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم قد أسر عند وفاته إلى فاطمة سلام الله عليها أنها أول أهل بيته لحوقاً به.
وهذه جملة أخرى مما جاء في هذا المعنى:

١ - «صحيح البخاري في كتاب بدء الخلق» في باب علامات النبوة في

الإسلام، روى بسنده عن عائشة قالت:

«دعا النبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ فَاطِمَةَ ابْنَتَهُ فِي
شَكْوَاهُ الَّذِي قُبِضَ فِيهِ فَسَارَهَا بِشَيْءٍ فَبَكَتْ، ثُمَّ دَعَاها فَسَارَهَا
فَضَحِكَتْ.»

قالت: فَسَأَلْتُهَا عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَتْ: سَارَنِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

19. BÖLÜM

HZ. FATİMA, (A.S) PEYGAMBER'İN (S.A.A) VEFATINDAN SONRA EHL-İ BEYT'TEN ONA KAVUŞAN İLK ŞAHİS

Dokuzuncu bölümde Buhârî ve diğer hadis imamlarından bu konuyla ilgili olarak naklettiğimiz bazı hadislerde Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), vefatı sırasında Fatıma'ya, gizlice Ehl-i Beyt'in içerisinde onlara (Peygamber'e) ilk kavuşacak şahsın o olduğunu söylediğini yazdık. Şimdi, bu konuyla ilgili olarak diğer bazı rivayetlere işaret edelim:

1- Buhârî, Sahih'inde kendi senediyle Aişe'den rivayet etmiştir ki:

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), vefatıyla sonuçlanan hastalık döneminde Fatıma'yı kendi yanına çağırdı ve ona gizlice bir şey söyledi. Aişe diyor ki: "*Ben, ona peygamber'in ne söylediğini sordum. Fatıma, "Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) (birinci defa) bana gizlice bu hastalığında vefat edeceğini söyledi ve ben ağladım. Sonra da, gizlice bana Ehl-i Beyt'in arasından ona kavuşacak ilk şahıs olduğumu söyledi ve ben bu defa güldüm."* dedi.

(وَالِإِهِ) وَسَلَّمَ فَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ يُقْبَضُ فِي وَجَعِهِ الَّذِي تُؤْفِي فِيهِ
فَبَكَيْتُ، ثُمَّ سَارَّنِي فَأَخْبَرَنِي أَنِّي أَوَّلُ أَهْلِ بَيْتِهِ أَتْبَعُهُ فَضَحِكْتُ».

(أقول): ورواه في باب مرض النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم بطريق

آخر وقال: إني أول أهل بيته يتبعه فضحكت.

ورواه مسلم أيضاً في صحيحه في كتاب فضائل الصحابة في باب

فضائل فاطمة وقال: فأخبرني أني أول من يتبعه من أهله فضحكت.

٢ - «صحيح الترمذي ج ٢ ص ٣١٩» في فضل فاطمة بنت محمد،

روى بسنده عن عائشة أم المؤمنين قالت:

«مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَشْبَهَ سَمْنًا وَدَلًّا وَهَدِيًّا بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ (وَالِإِهِ) وَسَلَّمَ فِي قِيَامِهَا وَقُعُودِهَا مِنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ

اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِإِهِ) وَسَلَّمَ.

قَالَتْ: وَكَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِإِهِ)

وَسَلَّمَ قَامَ إِلَيْهَا فَجَبَّلَهَا وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ، وَكَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ (وَالِإِهِ) وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ عَلَيْهَا قَامَتْ مِنْ مَجْلِسِهَا فَجَبَّلَتْهُ

وَأَجْلَسَتْهُ فِي مَجْلِسِهَا.

فَلَمَّا مَرَضَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَالِإِهِ) وَسَلَّمَ دَخَلَتْ

فَاطِمَةُ عليها السلام فَأَكَبَتْ عَلَيْهِ فَجَبَّلَتْهُ ثُمَّ رَفَعَتْ رَأْسَهَا فَبَكَتْ، ثُمَّ أَكَبَتْ

Buhârî, bu hadisi kitabının bir başka yerinde az farkla ve başka bir senetle de rivayet etmiştir. Yine bu mazmunda bir hadisi Müslim de Sahih'inde rivayet etmiştir.

2 - Tirmizî, Sahih'inde Aişe'den şöyle naklediyor:

Ben, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma kadar oturup kalkmasında, davranış, tutum ve vekarında Resulullah'a benzeyen birisini görmedim.

Ve demiştir ki:

Fatıma, Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) yanına geldiğinde, Peygamber, yerinden kalkıp ona doğru gider ve onu öpüp kendi yerinde oturturdu. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) de onun yanına geldiğinde Fatıma, yerinden kalkar onu öper ve kendi yerinde oturturdu. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), hastalandığında Fatıma, geldi ve kendisini babasının üzerine attı ve onu öptü; sonra başını kaldırıp ağladı; tekrar Peygamber'in üzerine kapandı; bu defa başını kaldırdığında güldü. Kendi kendime dedim ki: "Ben Fatıma'yı kadınların en akıllılarından sanıyordum, oysaki o da diğer kadınlar gibiymiş.

Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefat ettikten sonra ondan sordum ki: "*Neden ilk defa Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) üzerine kendini attığında başını kaldırıp ağladın? Ama tekrar kendini onun*

عَلَيْهِ ثُمَّ رَفَعَتْ رَأْسَهَا فَضَحِكَتْ.

فَقُلْتُ: إِنْ كُنْتُ لَأَطُنُّ أَنْ هَذِهِ مِنْ أَعْقَلِ نِسَائِنَا فَإِذَا هِيَ مِنْ

النِّسَاءِ.

فَلَمَّا تَوَفَّى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قُلْتُ لَهَا: أَرَأَيْتُ

حِينَ أَكْبَبْتِ عَلَيَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَرَفَعْتَ رَأْسَكَ

فَبَكَيْتِ ثُمَّ أَكْبَبْتِ عَلَيَّ فَرَفَعْتَ رَأْسَكَ فَضَحِكَتِ، مَا حَمَلَكِ عَلَيَّ

ذَلِكَ؟ قَالَتْ: أَخْبَرَنِي أَنَّهُ مَيِّتٌ مِنْ وَجَعِهِ هَذَا فَبَكَيْتُ، ثُمَّ أَخْبَرَنِي

أَنِّي أَسْرَعُ أَهْلِهِ لِحُوقَابِهِ فَذَاكَ حِينَ ضَحِكَتُ».

قال: وقد روي هذا الحديث من غير وجه عن عائشة.

(أقول): ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ٤ ص ٢٧٢)

وقال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين (انتهى).

ورواه البخاري أيضاً في الأدب المفرد في باب قيام الرجل لأخيه،

وقال في آخره: إنك أول أهلي بي لحوقاً فسررت بذلك وأعجبني.

٣- «حلية الأولياء لأبي نعيم ج ٢ ص ٤٠»، روى بسنده عن ابن عباس

قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لفاطمة سلام الله عليها:

«أَنْتِ أَوَّلُ أَهْلِي لِحُوقَابِي».

*üzerine kapadığımda başımı kaldırıp güldün?
Bunun sebebi neydi?"*

Fatıma (s.a) dedi ki: "O, bana ilk defasında bu hastalığı neticesinde vefat edeceğini söyledi ve ben ağladım. Sonra bana ailesi içersinden kendisine ilk olarak benim kavuşacağımı söyledi ve ben o vakit güldüm."

Tirmizî, bu hadisin başka senetlerle Aişe'den rivayet edildiğini kaydetmiştir.

Ayrıca, Hakim bu hadisi Müstedrek-üs Sahiheyn'de nakletmiş ve sahih olduğunu kaydetmiştir.

Yine bu hadisi Buhârî, el-Edeb-ul Müfred'de rivayet etmiştir. Buhârî'nin nakline göre hadisin son cümlesi şöyledir:

Sen, ailem içersinden bana kavuşacak ilk şahıssın. Ve ben bu söze sevindim.

3- Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da kendi senediyle İbn-i Abbas'tan rivayet etmiştir ki, Resulullah (salla'llâhu aleyhi - ve alihi- ve sellem), Fatıma'ya şöyle buyurdu:

Sen ailemden bana kavuşacak ilk şahıssın.

19. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1- Sahih-i Buhârî, Bed'ül Halk ve Peygamber'in hastalığıyla ilgili hadisler bölümü.

2- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.40.

الباب العشرون

في ندبة فاطمة عليها السلام أباهما وشدة حزنها عليه

١- «صحيح البخاري في كتاب بدء الخلق» في باب مرض النبي صلى الله عليه وآله وسلم، روى بسنده عن أنس قال:

«لَمَّا ثَقَلُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جَعَلَ يَتَغَشَّاهُ الْكَرْبُ، فَقَالَتْ فَاطِمَةُ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا: وَكَرَبَ أَبَتَاهُ، فَقَالَ لَهَا: لَيْسَ عَلَيَّ أَيْبُكَ كَرَبٌ بَعْدَ الْيَوْمِ، فَلَمَّا مَاتَ قَالَتْ:

يَا أَبَتَاهُ أَجَابَ رَبًّا دَعَاهُ

يَا أَبَتَاهُ مِنْ جَنَّةِ الْفِرْدَوْسِ مَاوَاهُ

يَا أَبَتَاهُ إِلَى جِبْرِيلَ نَعَاهُ

فَلَمَّا دُفِنَ قَالَتْ فَاطِمَةُ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا: يَا أَنَسُ أَطَابَتْ أَنْفُسُكُمْ أَنْ تَحْثُوا عَلَيَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ التُّرَابَ؟».

(أقول): ورواه النسائي أيضاً في صحيحه (ج ١ ص ٢٦١) في البكاء على الميت باختصار، ولفظه:

20. BÖLÜM

BABASININ MUSİBETİNDE, HZ. FATİMA'NIN ÜZÜNTÜ VE AĞITI

1- Buhârî, Sahih'inde kendi senediyle Enes'ten şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), hastalığı ağırlaşmış, ağrısı çoğalmıştı. Fatıma (selâm'ullahi aleyha), (Peygamber'in bu halini görünce): "Eyvahlar olsun bana, babamın ağrı ve meşakkatı ne ağırdır!" dedi. Resulullah (s.a.a): "Bu günden sonra babanın meşakkat ve ağrısı olmaz." dedi.

Peygamber (s.a.a), vefat ettikten sonra da Hz. Fatıma (s.a) şöyle diyordu:

"Eyvah babacığım, Rabbinin davetine icabet eden baba!

Eyvah babacığım, yeri Firdevs cennetinde olan baba!

Eyvah babacığım, vefat haberini Cebrail'e verdiğimiz baba!"

Ve Resulullah (s.a.a), defnolanduktan sonra şöyle dedi: "Ey Enes, Resulullah'ın (salla'llâhu

«إِنَّ فَاطِمَةَ عليها السلام بَكَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ حِينَ مَاتَ فَقَالَتْ:

يَا أَبَتَاهُ مِنْ رَبِّي مَا أَذْنَاهُ
يَا أَبَتَاهُ إِلَى جِبْرِيلَ نَشْعَاهُ
يَا أَبَتَاهُ جَنَّةُ الْفِرْدَوْسِ مَأْوَاهُ»

ورواه الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحین (ج ٣ ص ٥٩) ولفظه

كلفظ النسائي وقال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين.

ورواه أحمد بن حنبل أيضاً في مسنده (ج ٣ ص ١٩٧) ولفظه أيضاً

كلفظ النسائي.

ورواه ابن سعد أيضاً في طبقاته (ج ٢ ص ٨٣) ولفظه كلفظ البخاري.

ورواه الخطيب البغدادي أيضاً في تاريخ بغداد (ج ٦ ص ٢٦٢) ولفظه

أيضاً كلفظ البخاري وزاد فقال: جعل يتغشاها الكرب فأسندته فاطمة سلام

اللَّهِ عَلَيْهَا إِلَى صَدْرِهَا قَالَتْ: يَا كَرِبَ أَبَتَاهُ (الخ).

٢ - «صحيح ابن ماجة» في أبواب ما جاء في الجنائز في باب ذكر

وفاته ودفنه، روى بسنده عن حماد بن زيد عن ثابت عن أنس:

«إِنَّ فَاطِمَةَ سَلَامَ اللَّهِ عَلَيْهَا قَالَتْ - حِينَ قُبِضَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ -:

aleyhi -ve alihi- ve sellem) üzerine toprak dökme-ye gönlünüz nasıl razı oldu?"

Bu hadisi Nesâî de muhtasar bir şekilde rivayet etmiştir. Nesaî'nin ibaresi şöyledir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi ve alih), vefat ettiğinde Fatıma, ona ağlayarak şöyle dedi:

"Eyvah babacığım, Rabbine ne kadar da yakındın baba!

Eyvah babacığım, vefat haberini Cebrail'e verdiğimiz baba!

Eyvah babacığım, yeri Firdevs cenneti olan baba!"

Bu hadisi Nesaî'nin naklettiği ibareyle Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de ve Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned'inde rivayet etmişlerdir. Ayrıca Hakim, bu hadisin Şeyhayn'in şartına göre sahih olduğunu da kaydetmiştir.

Yine bu hadisi Buhârî'nin, naklettiği şekliyle, İbn-i Sa'd, Tabakat'ında ve Hatib-i Bağdadî Tarih-i Bağdad'da; rivayet etmişlerdir.

2- İbn-i Mace, Sahih'inde kendi senediyle Hammad ibn-i Zeyd'den, o da Sabit'den, o da Enes'ten şöyle rivayet etmişlerdir:

H.z. Fatıma (selamullahi aleyha), Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefat ettiğinde, şöyle diyordu:

"Eyvah babacığım, ölüm haberini Cebrail'e verdiğimiz baba!

Eyvah babacığım, Rabbine ne de yakındın baba!

وَ أَبْتَاهُ إِلَى جِبْرِيلَ نَسَعَاهُ
 وَ أَبْتَاهُ مِنْ رَبِّهِ مَا أَدْنَاهُ
 وَ أَبْتَاهُ جَنَّةُ الْفِرْدَوْسِ مَأْوَاهُ
 وَ أَبْتَاهُ أَجَابَ رَبًّا دَعَاهُ

قَالَ حَمَادٌ: فَرَأَيْتُ ثَابِتًا حِينَ حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ بَكَى حَتَّى رَأَيْتُ أَضْلَاعَهُ تَحْتَلِفُ».

وروى أيضاً في الباب المذكور عن أنس بن مالك قال: قالت لي فاطمة سلام الله عليها:

«يَا أَنَسُ كَيْفَ سَخَّتْ أَنْفُسُكُمْ أَنْ تَحْتَوُوا التُّرَابَ عَلَى رَسُولِ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّمَ؟».

(أقول): ورواهما الحاكم أيضاً في مستدرک الصحيحين (ج ١ ص ٣٨١) بسند واحد وقال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين.

٣- «مسند الإمام أحمد بن حنبل ج ٣ ص ٢٠٤» روى بسنده عن أنس قال:

«فَلَمَّا دَفَنَّا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّمَ وَرَجَعْنَا
 قَالَتْ فَاطِمَةُ:

يَا أَنَسُ أَطَابَتْ أَنْفُسُكُمْ أَنْ دَفَنْتُمْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

Eyvah babacığım, yeri Firdevs cenneti olan baba!

Eyvah babacığım, Rabbinin davetine icabet eden baba!"

Bu rivayeti nakleden Hammad; "Sabit'in bu hadisi naklettiğinde şiddetle ağladığını, ağlamaktan omuzlarının oynadığını gördüm." demiştir.

Yine İbn-i Mace, aynı babda Enes ibn-i Malik'ten şöyle rivayet etmiştir:

Fatıma bana, "Ey Enes, nasıl Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) üzerine toprak dökmeğe gönlünüz razı oldu!" dedi

Bu hadisleri Hakim de Müstedrek-üs Sahihayn'de başka bir senetle rivayet etmiştir ve bu hadisin Şeyhayn'in şartına göre sahih olduğunu kaydetmiştir.

3- Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned'inde kendi senediyle Enes'ten şöyle rivayet eder:

Biz Resulullah'ı (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) defnedip döndüğümüzde Fatıma şöyle dedi:

"Ey Enes, nasıl gönlünüz Resulullah'ı (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) toproğa gömüp dönmeye razı oldu?!"

4- Beyhaki, Sünen'inde kendi senediyle Enes'ten şöyle rivayet eder:

Allah'ın Resulü'nün (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) ölüm hastalığı sırasında, Hz. Fatıma, (selam'ullahi aleyha) onu kendi göğsüne yasladı

(وَآلِهِ) وَسَلَّمَ فِي التُّرَابِ وَرَجَعْتُمْ؟».

٤ - «سنن البيهقي ج ٣ ص ٤٠٩» روى بسنده عن أنس قال:

«لَمَّا مَرِضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مَرَضَهُ
الَّذِي قُبِضَ فِيهِ، أَسْتَدَّتْهُ فَاطِمَةُ سَلَامٌ اللَّهُ عَلَيْهَا إِلَى صَدْرِهَا
فَجَعَلَ يَتَغَشَّاهُ الْكَرْبُ. فَقَالَتْ: وَكَرَبَ أَبْتَاهُ فَقَالَ: إِنَّهُ لَيْسَ عَلَيَّ
أَبِيكَ كَرَبٌ بَعْدَ الْيَوْمِ.

فَلَمَّا قُبِضَ وَدُفِنَ قَالَتْ لِي فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ:
يَا أَنَسُ أَطَابَتْ أَنْفُسُكُمْ أَنْ تَحْتُوا عَلَيَّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ التُّرَابَ؟».

٥ - «حلية الأولياء لأبي نعيم أيضاً ج ٢ ص ٤٣» روى بسنده عن أبي

جعفر عليه السلام قال:

«مَا رُئِيَتْ فَاطِمَةُ سَلَامٌ اللَّهُ عَلَيْهَا ضَاحِكَةً بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِلَّا يَوْمًا أَفْتَرَتْ بِطَرْفِ نَاهِيهَا، قَالَ:
وَمَكَثَتْ بَعْدَهُ سِتَّةَ أَشْهُرٍ».

(أقول): ورواه ابن سعد أيضاً في طبقاته (ج ٢ ص ٤٠) وقال:

«مَا رُئِيَتْ فَاطِمَةُ سَلَامٌ اللَّهُ عَلَيْهَا ضَاحِكَةً بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ

ve Resulullah'ın rahatsızlığı çok şiddetliydi. Fatıma: "Ah, babamın rahatsızlığı ne şiddetlidir!" dedi. Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), "Artık bu günden sonra babanın bir rahatsızlığı kalmayacak." dedi.

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), defnolduktan sonra da Fatıma, bana hitaben "Ey Enes, nasıl Resulullah'ın üzerine toprak dökmeye gönlünüz razı oldu?" dedi.

5- Ebu Nuaym de, Hilyet-ül Evliyâ'da kendi senediyle İmam Muhammed Bakır'dan (aleyhi's-selâm) şöyle rivayet etmiştir:

Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), vefatından sonra Hz. Fatıma'nın (selamullahi aleyha), güldüğü görülmedi...

Ve yine buyurdu ki: "Hz. Fatıma (selam'ullahi aleyha), Peygamber'den (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) sonra altı ay yaşamıştır."

Bu hadisi İbn-i Sa'd da, kendi Tabakat'ında rivayet etmiştir.

6- Askalani, Feth-ul Bâri'de, Taberani'nin, Aişe'den şöyle bir rivayet nakledildiğini kaydetmiştir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem), Fatıma'ya şöyle dedi: "Cebrail, müslümanların kadınları arasında hiçbirinin senin kadar musibete düşer olmayacağını bana bildirmiştir. Öyleyse senin sabrın, onların hiçbirinden az olmamalıdır."

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَسَلَّم إِلَّا أَنَّهُا قَدْ تَمُودِي فِي طَرْفِ فِيهَا».

٦- «العسقلاني في فتح الباري ج ٩ ص ٢٠١» ذكر عن الطبري انه روى عن عائشة ان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال لفاطمة:

«إِنَّ جِبْرِيْلَ أَخْبَرَنِي أَنَّهُ لَيْسَ إِمْرَأَةٌ مِنْ نِسَاءِ الْمُسْلِمِينَ أَعْظَمَ رِزْيَةً مِنْكَ فَلَا تَكُونِي أَدْنَى إِمْرَأَةٍ مِنْهُنَّ صَبْرًا».

20. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1- Sahih-i Buhârî, Bed'ül Halk bölümü, Sünen-i Nesâî, c.1, s.261. Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.59. Müsned-i İbn-i Hanbel, c.3, s.197. Tabakat-ı İbn-i Sa'd, c.2, s.83. Tarih-i Bağdâdi, c.6, s.262.
- 2- Sahih-i İbn-i Mace, Cenazelerle ilgili hadislerin Peygamber'in vefatı bölümü. Müstedrek-üs Sahihayn, c.1, s.381.
- 3- Müsned-i Ahmed, c.3, s.204.
- 4- Sünen-i Beyhaki, c.3, s.409.
- 5- Hilyet-ül Evliyâ, c.2, s.43. Tabakat-ı İbn-i Sa'd c.2, s.40.
- 6- Feth-ul Ba'ri, c.9, S.201.

الباب الحادي والعشرون

في أنّ فاطمة عليها السلام أمرت
أسماء بنت عميس أن تصنع لها نعشاً

«ذخائر العقبى ص ٥٣» قال: عن أم أبي جعفر:

«إِنَّ فَاطِمَةَ سَلَامَ اللَّهِ عَلَيْهَا قَالَتْ لِأَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ: يَا
أَسْمَاءُ إِنِّي قَدْ اسْتَقْبَحْتُ مَا يُصْنَعُ بِالنِّسَاءِ إِنَّهُ يُطْرَحُ عَلَى الْمَرْأَةِ
التُّؤَبُ فَيَصِفُهَا.

وَقَالَتْ أَسْمَاءُ: يَا ابْنَةَ رَسُولِ اللَّهِ أَلَا أُرِيكَ شَيْئاً رَأَيْتُهُ بِأَرْضِ
الْحُبَشَةِ؟ فَدَعَتُ بِجَرَائِدَ رَطْبِيَّةٍ فَحَنَنَهَا ثُمَّ طَرَحَتْ عَلَيْهَا تُوْباً.
فَقَالَتْ فَاطِمَةُ سَلَامَ اللَّهِ عَلَيْهَا: مَا أَحْسَنَ هَذَا وَأَجْمَلَ تَعْرِفُ
بِهِ الْمَرْأَةُ مِنَ الرَّجُلِ، فَإِذَا أَنَا مِثُّ فَاعْسِلِينِي أَنْتِ وَعَلِيٌّ عليه السلام وَلَا
يَدْخُلُ عَلَيَّ أَحَدٌ.

فَلَمَّا تُوْفِيَتْ جَاءَتْ عَائِشَةُ تَدْخُلُ فَقَالَتْ أَسْمَاءُ: لَا تَدْخُلِي
فَشَكَّتْ إِلَى أَبِي بَكْرٍ.

قَالَتْ: إِنَّ هَذِهِ الْمُخْتَعِمِيَّةَ تَحُولُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ

21. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A), ESMA'YI BİR TABUT HAZIRLAMAKLA GÖREVLENDİRMESİ

Muhibbuddin Taberî şöyle rivayet etmiştir:

İmam Muhammed Bâkır'ın (a.s), annesinden rivayet ediyor ki: "Hz. Fatıma (selâm'ullahi aleyha), Umeys kızı Esmâ'ya: "Ey Esmâ, ben bir kadın öldüğünde üzerine bir örtü örtülmesinden hoşlanmıyorum." dedi

Esmâ: "*Ey Resulullah'ın kızı, mücade ederse-
niz Habeş'de gördüğüm bir şeyi size göstereyim.*" dedi. Sonra birkaç yaş ağaç getirdi ve onları eğdi ve üzerine bir parça attı. Hz. Fatıma (selâm'ullahi aleyha), "Bu ne güzeldir. Böylece kadının ve erkeğin cenazesi birbirinden ayırt edilir. Ben, öldüğümde sen ve Ali (a.s), bana gusül verin. Başka hiçbir kimse bulunmasın."

Hiz. Fatıma, vefat ettiğinde Aişe gelip içeri girmek istedi. Esmâ, "Girme." dedi. Aişe, Ebu Bekir'in yanına gelip bu durumdan şikayet ederek şöyle dedi: "Bu has'amiye (bu kötü kadın), benim de Fatıma'nın yıkanmasında bulunmama engel oluyor. O, Fatıma'ya gelinlerin tahtirevanı gibi bir de tahtirevan yapmıştır!"

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ) وَسَلَّمَ وَقَدْ جَعَلَتْ لَهَا مِثْلَ هُوْدَجِ
 الْعُرُوسِ، فَجَاءَ أَبُو بَكْرٍ فَوَقَّفَ عَلَى الْبَابِ فَقَالَ:
 يَا أَشْمَاءُ مَا حَمَلَكَ عَلَى أَنْ مَنَعْتِ أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 (وآلِهِ) وَسَلَّمَ يَدْخُلْنَ عَلَى بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآلِهِ)
 وَسَلَّمَ وَجَعَلْتِ لَهَا مِثْلَ هُوْدَجِ الْعُرُوسِ؟
 فَقَالَتْ: أَمَرْتَنِي أَنْ لَا يَدْخُلَ عَلَيْهَا أَحَدٌ وَأَرَيْتُهَا هَذَا الَّذِي
 صَنَعْتُ وَهِيَ حَيَّةٌ فَأَمَرْتَنِي أَنْ أَصْنَعَ ذَلِكَ لَهَا.
 قَالَ أَبُو بَكْرٍ: إِضْنَعِي مَا أَمَرْتِكِ ثُمَّ انْصَرَفَ وَعَسَلَهَا عَلَيَّ عليها السلام
 وَأَشْمَاءُ».

قال: خرج أبو عمرو وخرج الدولابي معناه مختصراً وذكر أنها لما
 أرتها النعش تبسمت وما رُئيت متبسمه - يعني بعد النبي صلى الله عليه
 (وآله) وسلم - إلا يومئذ.

(أقول): ورواه البيهقي أيضاً في سننه (ج ٤ ص ٣٤).

Bunun üzerine Ebu Bekir geldi ve kapıda durup: "Ey Esmâ," dedi, "neden Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) hanımlarının onun kızının cenazesinin yanına gelmesine engel olmuşsun ve onun için gelin tahtirevanı gibi bir tahtirevan hazırlamışsın."

Esmâ, Fatıma'nın, kimseyi onun cenazesinin yanına gelmemesini vasiyet ettiğini söyleyerek, yaptığı tabutun nümunesini Fatıma'nın sağlığında ona gösterdiğini ve onun da böyle bir şeyi yapmasını kendisinden istediğini anlattı.

Ebu Bekir: "Fatıma'nın verdiği emre uy." dedi ve böylece Ali (a.s) ve Esmâ Fatıma'yı yıkadılar.

Muhibbuddin Taberî, bu hadisi Ebu Amr'ın rivayet ettiğini kaydetmiştir ve Dulabî de, bu hadisi muhtasar bir şekilde rivayet etmiştir. Dulabî'nin naklinde şu cümle yer almıştır:

Fatıma, Esmâ'nın yaptığı tabutu görünce gülümsedi. Halbuki onun Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) vefatından sonra o güne kadar gülümsediği görülmemiştir.

21. BÖLÜMÜN KAYNAĞI

Zehâir-ül Ukbâ, s.53. Sünen-i Beyhaki, c.4, s.34.

الباب الثاني والعشرون

في أن فاطمة عليها السلام
أخبرت عند وفاتها أنها مقبوضة

«مسند الإمام أحمد بن حنبل ج ٦ ص ٤٦١» روى بسنده عن أم سلمى

قالت:

«اشتكك فاطمة سلام الله عليها شكاها التي قبضت فيه
فكنت أمرضها فأصبحت يوماً كاملاً ما رأيتها في شكاها تلك
قالت - وخرج علي عليه السلام ليغض حاجته - .

فقالت: يا أمة إسكي لي غسلاً فسكبت لها غسلاً فأغتسلت
كأحسن ما رأيتها تغتسل.

ثم قالت: يا أمة إعطيني ثيابي الجدد فأعطيتها فلبستها.
ثم قالت: يا أمة قدمي لي فراشي وسط البيت ففعلت
واضطجعت واستقبلت القبلة وجعلت يدها تحت خدها.
ثم قالت: يا أمة إنني مقبوضة الآن وقد تطهرت فلا يكشفني
أحد، فقبضت مكانها.

22. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (A.S) KENDİ VEFATINI BİLDİRMESİ

Ahmed ibn-i Hanbel, Ümmü Selma'dan şöyle rivayet eder:

Hz. Fatıma'nın (selam'ullahi aleyha) vefatıyla sonuçlanan hastalığı döneminde ben, onun bakımını üstlenmişim. Bir gün onun durumu diğer günlere nispet iyi idi. Hz. Ali (aleyhi's-selâm) da işlerinden dolayı evden ayrılmıştı.

Bana şöyle dedi: "Yıkamam için su hazırla." Ben su hazırladım ve döktüm; o da güzel bir şekilde kendisini yıkadı. Sonra: "Benim yeni elbiselerimi getir." dedi ve ben getirdim. Sonra: "Benim yatağımı evin ortasına ser." dedi ve ben söylediğini yaptım. Ve o elini yüzünün altına koyup kibleye yönelerek yatağa uzandı. Sonra da: "Ey cariye, ben şimdi vefat edeceğim; ve ben yıkanmışım (kendimi pâk etmişim); kimse benim üzerimi açmasın." (Bunu söyledikten) Sonra dünyadan göçtü. Sonra Hz. Ali (aleyhi's-selâm) geldi ve ben ona olayı anlattım."

Bu hadisi Muhibbuddin Taberî de, Zehair-ül Ukbâ kitabında Ümmü Seleme'den rivayet etmiştir. Hakeza bu hadisi Ahmed (Menakıb'ında) ve Dulabî de rivayet

قَالَتْ: فَجَاءَ عَلِيٌّ عليه السلام فَأَخْبَرْتُهُ».

(أقول): وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٥٣) وقال في أوله: عن أم سلمة، وقال في آخره: خرج أحمد في المناقب والدولابي (انتهى).

ورواه ابن الأثير أيضاً عن أم سلمى في أسد الغابة (ج ٥ ص ٥٩٠).

etmişlerdir. Yine bu hadisi İbn-i Esir de, Üsd-ül Gabe'de Ümmü Selma'dan rivayet etmiştir.

22. BÖLÜMÜN KAYNAĞI

Müsned-i Ahmed, c.6, s.461. Zehâir-ül Ukbâ, S.53. Üsd-ül Gabe, c.5, s.590.

الباب الثالث والعشرون

في بعث فاطمة عليها السلام يوم القيامة ومرورها على الصراط

١ - «مستدرك الصحيحين ج ٣ ص ١٥٢» روى بسنده عن أبي هريرة قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

«تُبْعَثُ الْأَنْبِيَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى الدَّوَابِّ لِيُؤَافُوا بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ قَوْمِهِمُ الْمُخْشَرِ، وَيُبْعَثُ ضَالِحٌ عَلَى نَاقَتِهِ وَأُبْعَثُ عَلَى الْبُرَاقِ خَطُوهَا عِنْدَ أَقْصَى طَرَفِهَا وَتُبْعَثُ فَاطِمَةُ أَمَامِي».

قال: هذا حديث صحيح على شرط مسلم.

٢ - «كنز العمال ج ٦ ص ١٩٣» ولفظه:

«يُبْعَثُ اللَّهُ الْأَنْبِيَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى الدَّوَابِّ، وَيُبْعَثُ ضَالِحاً عَلَى نَاقَتِهِ كَمَا يُؤَافِي بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَصْحَابِهِ الْمُخْشَرَ وَتُبْعَثُ فَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ عليهما السلام عَلَى نَاقَتَيْنِ مِنْ نُوقِ الْجَنَّةِ وَعَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ عليه السلام عَلَى نَاقَتِي وَأَنَا عَلَى الْبُرَاقِ، وَيُبْعَثُ بِلَالاً عَلَى

23. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A) KIYAMET GÜNÜ HAŞROLUP SIRATTAN GEÇMESİ

1- Hakim, Müstedrek-üs Sahihayn'de kendi senediyle Ebu Hüreyre'den naklèn Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

Kıyamet günü, peygamberler kendi kavimlerinden olan mü'minlerle mülakat edebilmek için at üzerinde mahşere gelirler. Hz. Salih, kendi devesine binerek mahşere gelir ve ben, Burak'ın üzerinde mahşere gelirim. Burak her bir adımıyla gözün görebildiği en son noktaya kadar yol alır ve Fatıma, benim önümde hareket eder.

2- Kenz-ül Ummâl'da nakledilen hadis ise şöyledir:

Kıyamet günü, peygamberler at üzerinde mahşere gelirler. Salih Peygamber, kendi ashabından olan mü'minlerle görüşebilmek için devesi üzerinde mahşere gelir. Fatıma, Hasan ve Hüseyin (aleyhi'mus-selam) cennet develerinden iki devenin üzerine binerek mahşere gelirler ve Ali ibn-i Ebi Talib (aleyhis-selam) da benim deveme binerek mahşere gelir. Ben ise, Burak'a binerek

نَاقَتِهِ فَيُنَادِي بِالْأَذَانِ...».

قال: أخرجه الطبراني وأبو الشيخ وابن عساكر عن أبي هريرة - يعني عن النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم - .

٣- «مستدرک الصحيحین ج ٣ ص ١٥٣» روى بسنده عن علي عليه السلام قال: سمعت النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم يقول:

«إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ وَرَاءِ الْحِجَابِ: يَا أَهْلَ الْجَمْعِ غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِهِ) وَسَلَّمَ حَتَّى تَمُرَّ».

قال: هذا حديث صحيح على شرط الشيخين.

(أقول): ورواه بطريق آخر أيضاً في (ج ٣ ص ١٦١) وزاد فيه فقال:

«فَتَمُرُّ وَعَلَيْهَا رِبْطَانِ خَضْرَاوَانِ».

وقال: هذا حديث صحيح الإسناد (انتهى).

(أقول): ورواه ابن الأثير أيضاً في أسد الغابة (ج ٥ ص ٥٢٣).

وذكره الهيثمي أيضاً في مجمع (ج ٩ ص ٢١٢) مع الزيادة المذكورة

وقال: رواه الطبراني في الكبير (انتهى).

وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٤٨) وقال: أخرجه تمام

عن علي عليه السلام.

maşşere gelirim ve Bilal de kendi devesine binerek maşşere gelir ve ezan okur...

Muttaki, bu hadisi Taberani, Ebu-s Sahy ve İbn-i Asakir'in, Ebu Hüreyre'den naklettiğini bildirmiştir.

3- Hakim, "Müstedrek-üs Sahihayn" adlı eserinde, Hz. Ali'den (a.s), Peygamber'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

Kıyamet günü olduğunda perde arkasından bir münadi: "Ey maşşer halkı, gözlerinizi Muhammed'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma maşşerden geçinceye dek kapayın."

Hakim, bu hadisin Buhârî ve Müslim'in şartına göre sahih olduğunu kaydeder. Bu hadisi, Hakim başka bir senetle de zikreder. İkinci naklin sonunda şu ibare de mevcuttur:

Sonra Fatıma üzerindeki iki yeşil parçayla maşşerden geçer.

Hakim, bu hadisin senedini sahih biliyor. Aynı hadisi İbn-i Esir, Üsd-ül Gabe'de ve Heysemî, Mecma-üz Zevâid'de yukarıdaki ilaveyle nakleder. Yine o, bu hadisi Taberani'nin, el-Kebir'de rivayet ettiğini kaydeder. Bu hadisi Muhibbuddin Taberî de rivayet etmiştir. O, bu hadisi Hz. Ali'den (a.s) rivayet ettiğini bildirmiştir.

4- Bağdadî, Tarih-i Bağdad'da iki senetle Aiş'e'den, Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet eder:

٤- «تاريخ بغداد للخطيب البغدادي ج ٨ ص ١٤١» روى بطريقتين عن عائشة قالت: قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:

«إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ: يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ طَاطَبُوا رُؤُوسَكُمْ حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ».

(أقول): وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٤٨) وقال: خرجه ابن بشران عن عائشة.

٥- «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٨» ولفظه:

«إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ مِنْ بَطْنِ الْعَرِشِ: يَا أَهْلَ الْجَمْعِ نَكْسُوا رُؤُوسَكُمْ وَعُضُّوا أَبْصَارَكُمْ حَتَّى تَمُرَّ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَأَلِيهِ) وَسَلَّمَ عَلَى الصِّرَاطِ، فَتَمُرُّ مَعَ سَبْعِينَ أَلْفَ جَارِيَةٍ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ كَمَرِّ الْبَرْقِ».

قال: أخرجه أبو بكر في الغيلانيات عن أبي أيوب.
(أقول): ورواه بطريقتين آخرين أيضاً عن أبي بكر في الغيلانيات عن أبي أيوب باختلاف يسير.

وذكره ابن حجر أيضاً في صواعقه (ص ١١٣) وقال: أخرج أبو بكر في الغيلانيات عن أبي أيوب إن النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم قال: إذا

Kıyamet günü olduğunda bir münadı nida eder ki: Ey halk, başlarınızı eğin ki, Muhammed'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı geçsin.

Bu hadisi Muhibbuddin Taberî de İbn-i Beşran'dan naklen zikretmiştir.

5- Muttaki, Kenz-ül Ummâl kitabında rivayet ediyor ki: Peygamber (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Kıyamet günü, bir münadı arştan şöyle nida eder: Ey mahşer halkı, başlarınızı aşağıya salın (eğin) ve gözlerinizi yumun ki, Muhammed'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma, sırttan geçsin; Fatıma, yıldırım gibi hurilerden olan yetmiş bin cariye'nin eşliğinde sırttan geçer.

Muttaki, bu hadisi Ebu Bekr'in, "el-Ceylaniyat" adlı kitabında Ebu Eyyub'dan rivayet ettiğini kaydeder. Yine iki ayrı senetle ve az bir farkla Ebu Bekir'den rivayet etmiştir. Bu hadisi İbn-i Hacer de, es-Savaik-ul Muhrika'da nakletmiştir.

Yine Muhibbuddin Taberî de, Ebu Sa'd Muhammed ibn-i Ali ibn-i Ömer en-Nekkaş'ın "Fevoid-ül Arakeyn" kitabından naklen bu hadisi zikretmiştir. Taberî'nin nakli şöyledir:

Fatıma, parlak bir yıldırım gibi hurilerden yetmiş bin cariye'nin eşliğinde sırttan geçer.

كان يوم القيامة (وذكر الحديث) كما تقدم.
وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٤٨) وقال: كالبرق اللامع،
ثم قال: خرج أبو سعد محمد بن علي بن عمر النقاش في فوائد العراقيين.

23. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1 - Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.152.
- 2 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.193.
- 3 - Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.153 ve c.3, s.161. Üsd-ül Gâbe, c.5, s.523. Mecma-üz Zevâid, c.9, s.212. Zehâir-ül Ukbâ, s.48.
- 4 - Tarih-i Bağdâdi, c.8, s.141. Zehâir-ül Ukbâ, s.48.
- 5 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.218. es-Sevâik-ul Muhrika, s.123. Zehâir-ül Ukbâ, s.48.

الباب الرابع والعشرون

في أن فاطمة عليها السلام حرّم الله ذريتها على النار

١- «مستدرک الصحيحین ج ٣ ص ١٥٢» روى بسنده عن عبد الله بن مسعود قال: قال رسول الله صلى الله عليه (وآله) وسلم:
«إِنَّ فَاطِمَةَ عليها السلام أَحْصَنْتْ فَرْجَهَا فَحَرَّمَ اللَّهُ ذُرِّيَّتَهَا عَلَى النَّارِ».

قال: هذا حديث صحيح الإسناد.

(أقول): ورواه أبو نعيم أيضاً في حليته (ج ٤ ص ١٨٨).

وذكره المتقي أيضاً في كنز العمال (ج ٦ ص ٢١٩) وقال: أخرجه البزار وأبو يعلى والطبراني عن ابن مسعود (انتهى).

وذكره المحب الطبري أيضاً في ذخائره (ص ٤٨) وقال: أخرجه أبو تمام في فوائده عن عبد الله عن النبي صلى الله عليه (وآله) وسلم.

٢- «كنز العمال أيضاً ج ٦ ص ٢١٩» ولفظه:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى غَيْرُ مُعَذِّبِكَ وَلَا وَلَدِكَ، قَالَهُ لِفَاطِمَةَ سَلَامٌ اللَّهُ

عَلَيْهَا».

24. BÖLÜM

ALLAH TEALA HZ. FATİMA'NIN SOYUNA ATEŞİ HARAM ETMİŞTİR

1 - Hakim, sahih senetle Abdullah ibn-i Mes'ud'dan rivayet etmiştir ki: Allah'ın Resulü şöyle buyurdu:

Fatıma, iffetini kamil olarak korudu. Bu yüzden Allah onun soyuna ateşi haram kılmıştır.

Hakim, "Bu hadisin senedi sahihtir." demiştir. Bu hadisi Ebu Nuaym, Hilyet-ül Evliyâ'da, Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da, Bezzaz ve Ebu Ya'la'dan naklen rivayet etmişlerdir. Yine bu hadisi Muhibbuddin Taberî, Ebu Temam'dan naklen rivayet etmiştir.

2 - Muttaki, Kenz-ül Ummâl kitabında Taberani vasıtasıyla İbn-i Abbas'tan rivayet etmiştir ki: Allah'ın Peygamber'i, Fatıma'ya (selam'ullahi aleyha) şöyle buyurdu:

Allah sana ve evlatlarına azap etmez.

3 - Yine Muttaki, Taberî tarikiyle İbn-i Mes'ud'dan rivayet ediyor ki:

Gerçekten Fatıma, kamil olarak iffetini korudu ve bu yüzden Allah onu ve evlatlarını, cennete dahil eder.

قال: أخرجه الطبراني عن ابن عباس - يعني عن النبي صلى الله عليه
(وآله) وسلم - .

٣- «كنز العمال أيضاً ج ٦ ص ٢١٩» ولفظه:

«إِنَّ فَاطِمَةَ حَصَّنَتْ فَرْجَهَا وَإِنَّ اللَّهَ أَدْخَلَهَا بِأَحْصَانِ فَرْجِهَا
وَذُرِّيَّتَهَا الْجَنَّةَ».

قال: أخرجه الطبراني عن ابن مسعود .

(أقول): وقد تقدم أيضاً في باب انعقاد نطفة فاطمة عليها السلام وفي باب وجه
تسميتها بفاطمة حديث: إن الله فطمها ومحبيها عن النار، أو إن الله
عز وجل قد فطمها وذريتها عن النار يوم القيامة، أو إن الله عز وجل فطم
ابنتي فاطمة وولدها ومن أحبهم من النار (فتذكر).

Bu kitabın birinci ve üçüncü bölümlerinde "Allah Teala'nın Fatıma'yı (aleyha selam), onun soyunu ve dostlarını ateşden kesmiş, ayırmış" olduğunu bildiren hadisler geçti.

24. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

1 - Müstedrek-üs Sahihayn, c.3, s.152. Hilyet-ül Evliyâ, c.4, s.188. Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219. Zehâir-ül Ukbâ, s.48.

2 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.

3 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.

الباب الخامس والعشرون

في زفاف فاطمة عليها السلام الى الجنة

«ذخائر العقبى ص ٤٨» قال: عن علي عليه السلام قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

«تُحْشَرُ ابْنَتِي فَاطِمَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا حُلَّةُ الْكِرَامَةِ قَدْ
عُجِنَتْ بِمَاءِ الْحَيَوَانِ فَتَنْظُرُ إِلَيْهَا الْخَلَائِقُ فَيَتَعَجَّبُونَ مِنْهَا.
ثُمَّ تُكْسَى حُلَّةً مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ عَلَى أَلْفِ حُلَّةٍ مَكْتُوبٌ بِحِطِّ
أَخْضَرٍ:

أَدْخِلُوا ابْنَةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى
أَحْسَنِ صُورَةٍ وَأَكْمَلِ هَيْبَةٍ وَأَتَمِّ كِرَامَةٍ وَأَوْفَرَ حِطِّ، فَتَرَفُّ إِلَى
الْجَنَّةِ كَالْعُرْوِسِ حَوْلَهَا سَبْعُونَ أَلْفَ جَارِيَةٍ».

25. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A) CENNETE UĞURLANIŞI

Muhibbuddin Taberî, Zehair-ül Ukbâ'da Hz. Ali'den (aleyhi's-selâm) Resulullah'ın (salla'llâhu aleyhi -ve alihi-ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

Benim kızım Fatıma, kıyamet günü mahşere gelir ve onun üzerinde hayat suyuyla yoğrulmuş bir kerâmet elbisesi olur; mahlukat ona bakarak şaşkına uğrarlar. Sonra ona cennetin elbiselerinden bir elbise giydirilir ve bu elbisenin üzerine yeşil yazıyla yazılır ki:

"Hz. Muhammed'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi-ve sellem), kızı Fatıma'yı en güzel surette ve en kamil heybet ile ve tam bir kerametle ve yeterli pay ile cennete dahil eyleyin." Böylece bir gelin gibi etrafında yetmiş bin cariye ile cennete uğurlanır.

25. BÖLÜMÜN KAYNAĞI

Zehâir-ül Ukbâ, s.48.

الباب السادس والعشرون

في أن فاطمة عليها السلام أول من يدخل الجنة

١- «كنز العمال ج ٦ ص ٢١٩» ولفظه:

«إِنَّ أَوَّلَ شَخْصٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَتَمَثَّلَهَا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ مَثَلُ مَرْيَمَ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ.»

قال: أخرجه أبو الحسن أحمد بن ميمون في كتاب فضائل علي عليه السلام، والرافعي عن بدل بن المحبر عن عبد السلام بن عجلان عن أبي يزيد المدني - يعني عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم - .

٢- «ميزان الاعتدال للذهبي ج ٢ ص ١٣١» ذكر حديثاً مسنداً قد اعترف بصحته عن أبي هريرة قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم:

26. BÖLÜM

HZ. FATİMA (S.A) CENNETE GİRECEK OLAN İLK ŞAHİSTİR

1 - Muttaki, Kenz-ül Ummâl'da rivayet etmiştir ki:

Cennete girecek olan ilk şahıs Muhammed'in (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) kızı Fatıma'dır. Fatıma'nın, bu ümmetteki yeri Beni İsrail'deki Meryem'in yeri gibidir.

Muttaki, bu hadisi Ebu-l Hasan Ahmed ibn-i Meymun'un Fazail-i Ali'de (aleyhi's-selâm) rivayet ettiğini ve Rafi'in, Bedl ibn-i Mihbir'den, o da Abdusselam ibn-i Aclan'dan, o da Ebu Yezid el Medenî'den, o da Resulullah'tan (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) rivayet ettiğini kaydetmiştir.

2 - Zehebî, Mizan-ül İ'tidal'de senediyle birlikte Ebu Hüreyre'den bir hadis nakletmiş ve o hadisin sahih olduğunu da kaydetmiştir: Hadis şöyledir:

Resulullah (salla'llâhu aleyhi -ve alihi- ve sellem) şöyle buyurdu:

Cennete girecek olan ilk şahıs Fatıma'dır.

Zehebî, bu hadisi Ebu Salah el-Müezzîn'in "Menakıb-ı Fatıma"da (selam'ullahi aleyha) rivayet ettiğini kaydetmiştir.

«أَوَّلُ شَخْصٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَاطِمَةُ سَلَامٌ اللَّهُ عَلَيْهَا».

قال: اخرجه أبو صالح المؤذن في مناقب فاطمة سلام الله عليها.

26. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

- 1 - Kenz-ül Ummâl, c.6, s.219.
- 2 - Mizan-ül İ'tidâl, c.2, s.131.

الباب السابع والعشرون

في خطبتها المعروفة عليها السلام

«بلاغات النساء، ص ١٢» روى بسنده عن عبدالله بن الحسن عن آبائه، أنه لما أجمع ابوبكر على منع فاطمة فدكاً وبلغها ذلك:

«لَأَتَّ جَارَهَا عَلَى رَأْسِهَا، وَاسْتَمَلَتْ مِجْلِبَاهِهَا، وَأَقْبَلَتْ فِي لَمَّةٍ مِنْ حَفَدَتَيْهَا وَنَسَاءِ قَوْمِهَا تَطَأُ ذُيُوهَا.

مَا تَحْرُمُ مِشِيَّتَهَا مِشِيَّةَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ حَتَّى دَخَلَتْ عَلَى أَبِي بَكْرٍ. وَهُوَ فِي حَشْدٍ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَغَيْرِهِمْ فَنَيْطَتْ دُونَهَا مِلاَةً فَجَلَسَتْ ثُمَّ أَنْتَ أَنْتَ أَجْهَشَ الْقَوْمَ بِالْبُكَاءِ فَارْتَجَّ الْمَجْلِسُ.

ثُمَّ أَمْهَلَتْ هُنَيْئَةً، حَتَّى إِذَا سَكَنَ نَشِيجَ الْقَوْمِ وَهَدَأَتْ قَوْرَتَهُمْ، افْتَتَحَتْ الْكَلَامَ بِحَمْدِ اللَّهِ وَالثَّنَاءِ عَلَيْهِ، وَالصَّلَاةِ عَلَى رَسُولِهِ، فَعَادَ الْقَوْمُ فِي بُكَائِهِمْ.

فَلَمَّا أَمْسَكُوا عَادَتْ فِي كَلَامِهَا، فَقَالَتْ عليها السلام:

27. BÖLÜM

HZ. FATİMA'NIN (S.A) MEŞHUR HUTBESİ

İbn-i Tayfur diye meşhur olan Allame Ahmed ibn-i Ebi Tahir, "Belâğat-ün Nisâ" kitabında Abdullah ibn-i Hasan'dan, o da kendi senediyle babalarından (s.a) şöyle rivayet etmiştir:

Ebu Bekir, Fedek arazisini Fatıma'dan almayı kararlaştırdığında bu haber Hz. Fatıma'ya ulaştı. Başörtüsünü başına örtüp cilbabını¹² giyindi ve yakınlarının hanımlarından ve kendi hizmetçilerinden oluşan bir grup hanımın eşliğinde hareket etti. Yürürken etekleri yere çekilen uzun bir elbise giyinmişti ve yürüyüşü Hz. Resulullah'ın (s.a.a) yürüyüşünden farksızdı. Gelip Ebu Bekir'in bulunduğu yere ulaştı. Ebu Bekir, muhacirler ve ensardan oluşan bir kalabalığın içerisinde bulunuyordu. Hz. Fatıma'yla halk arasına bir perde asıldıktan sonra (Resulullah'ın mezarının başında) oturdu ve hıçkırarak ağlamaya başladı. Ordakiler de onun ağlamasıyla ağlamaya başladılar. Meclisi büyük bir hüznü kapladı. Sonra Hz. Fatıma (s.a), ağlamayı kesip biraz öylece sessiz durdu. Halkın fiğanı dinip galeyanı yatışınca, Allah'a hamd ve

12 - Cilbab: kadının her tarafını kaplayan geniş bir elbise.

«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَىٰ مَا أُنْعَمَ وَلَهُ الشُّكْرُ عَلَىٰ مَا أُلْهِمَ وَالْتِنَاءُ بِمَا
قَدَّمَ مِنْ عُمومٍ نَعِمٍ ابْتَدَأَهَا وَسُبُوغِ آلاءِ أَسْدَاهَا وَتَمَامِ مِثْنِ
والاها.

جَمَّ عَنِ الْإِخْصَاءِ عَدُّهَا وَنَأَىٰ عَنِ الْجَزَاءِ أَمَدُهَا وَتَفَاوَتْ
عَنِ الْإِدْرَاكِ أَبْدُهَا، وَنَدَبَهُمْ لِاسْتِرَادَتِهَا بِالشُّكْرِ لِاتِّصَالِهَا
وَاسْتَحْمَدَ إِلَى الْخَلَائِقِ بِإِجْزَالِهَا، وَتَنَسَّى بِالنَّدْبِ إِلَى أَمْثَالِهَا.
وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، كَلِمَةٌ جَعَلَ
الْإِخْلَاصَ تَأْوِيلَهَا، وَضَمَّنَ الْقُلُوبَ مَوْصُولَهَا وَأَنَارَ فِي التَّفَكُّرِ
مَعْقُولَهَا، الْمُمْتَنِعَ مِنَ الْإِبْصَارِ رُؤْيَيْتَهُ وَمِنَ الْأَلْسِنِ صِفَتَهُ وَمِنَ
الْأَوْهَامِ كَيْفِيَّتَهُ.

ابْتَدَعَ الْأَشْيَاءَ لَا مِنْ شَيْءٍ كَانَ قَبْلَهَا وَأَنْشَأَهَا بِلا اِخْتِذاءٍ أَمِثَلَةٍ
أُمْتَثَلَهَا. كَوَّنَهَا بِقُدْرَتِهِ، وَذَرَأَهَا بِمِشِيئِهِ مِنْ غَيْرِ حَاجَةٍ مِنْهُ إِلَى
تَكْوِينِهَا وَلَا فَايِدَةٍ لَهُ فِي تَصْوِيرِهَا إِلَّا تَثْبِيثًا لِحِكْمَتِهِ وَتَثْبِيثًا عَلَى
طَاعَتِهِ وَإِظْهَارًا لِقُدْرَتِهِ، وَتَعَبُّدًا لِبَرِيَّتِهِ، وَإِعْزَازًا لِدَعْوَتِهِ.
ثُمَّ جَعَلَ الثَّوَابَ عَلَى طَاعَتِهِ، وَوَضَعَ الْعِقَابَ عَلَى مَعْصِيَتِهِ،

sena edip ve Resulüne salat göndererek söze başladı.

Halk tekrar ağlamaya başladılar; durduklarında konuşmasını sürdürerek şöyle buyurdu:

"Allah'a hamd olsun verdiği nimetleri için ve ona şükürler olsun ilham ettiği hidayetlerden ötürü ve ona senalar olsun, sunmuş olduğu eşsiz ve benzersiz yaygın ihsanları ve verdiği bol ve kamil bağışları ve lütfettiği tüm nimetleri için. Nimetleri sayılmaz ve nimetlerinin sürekliliğinin şükürü eda edilmez ve ebedi oluşları idrak olunabilmelerini imkansız kılar. O, nimetlerini daha da artırmak için kullarını şükretmeye çağırılmış ve nimetini bollaştırarak da mahlukatından ona hamd etmelerini istemiş ve (kıyamette) benzerlerine davet ederek ihsanını (salih insanlara) iki kat kılmıştır.

Şehadet ederim ki, Allah'tan başka bir ilah yoktur; tektir; ortağı yoktur; o Allah ki, Tevhit kelimesinin te'vilini (esas ve özünü) ihlas kılmıştır ve kalplere ona bağlılığı yerleştirmiştir ve aklın kavrayabilmesi için tevhid düşüncesini aşikâr etmiştir. O Allah ki, gözlerin onu görmesi ve dillerin onun sıfatlarını beyan etmesi ve kavrayışların onun keyfiyetini anlaması imkansızdır. O Allah ki, önceden olan bir şeye dayanmadan ve bir eş ve benzere öykünmeden, yaratıkları yaratmaya muhtaç değilken ve yaratmada kendine bir yararı yokken, kendi güç ve meşiyetiyle her şeyi var etti. Sadece hikmetinin sağlamlığını bildirmek ve itaati

ذِيادَةً لِعِبَادِهِ مِنْ نِقْمَتِهِ وَحِيَاشَةً لَهُمْ إِلَى جَنَّتِهِ.

وَأَشْهَدُ أَنَّ أَبِي (مُحَمَّدًا) عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اخْتَارَهُ وَانْتَجَبَهُ قَبْلَ

أَنْ أُرْسَلَهُ وَاجْتَبَاهُ قَبْلَ أَنْ اجْتَبَلَهُ وَسَمَاهُ قَبْلَ أَنْ ابْتَعَثَهُ.

إِذِ الْخَلَائِقُ بِالْغَيْبِ مَكْنُونَةٌ، وَبِسِرِّ الْأَهْوَالِ مَصُونَةٌ،

وَبِنَهَايَةِ الْعَدَمِ مَقْرُونَةٌ، عِلْمًا مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بِمَائِلِ الْأُمُورِ،

وَإِحَاطَةً بِمَحَادِثِ الدُّهُورِ، وَمَعْرِفَةً بِمَوَاقِعِ الْمُقَدُّورِ.

ابْتَعَثَهُ اللَّهُ إِيْمَانًا لِأَمْرِهِ، وَعَزِيمَةً عَلَى امْتِضَاءِ حُكْمِهِ، وَإِنْفَاذًا

لِمَقَادِيرِ حُكْمِهِ.

فَرَأَى الْأَمَمَ فَرَقًا فِي أَدْيَانِهَا، عُكْفًا عَلَى نِيرَانِهَا، وَعَابِدَةً

لَأَوْثَانِهَا، مُنْكَرَةً لِلَّهِ مَعَ عِزِّهَا، فَأَنَارَ اللَّهُ بِمُحَمَّدٍ ﷺ ظُلْمَهَا

وَكَشَفَ عَنِ الْقُلُوبِ بُهْمَهَا وَجَلَّى عَنِ الْأَبْصَارِ غُمَمَهَا وَقَامَ فِي

النَّاسِ بِالْهُدَايَةِ، وَأَنْقَذَهُمْ مِنَ الْغَوَايَةِ، وَبَصَّرَهُمْ مِنَ الْعَسَايَةِ،

وَهَدَاهُمْ إِلَى الدِّينِ الْقَوِيمِ وَدَعَاهُمْ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ.

ثُمَّ قَبِضَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ قَبْضَ رَافَةِ وَاحْتِيَارٍ، وَرَغَبَةٍ وَإِثَارٍ.

فَحَمَّدُ ﷺ فِي رَاحَةٍ مِنْ تَعَبِ هَذِهِ الدَّارِ، قَدْ حُفَّ

hususunda uyarmak ve kudretini aşikâr etmek ve mahlukatını kulluğa çağırarak ve çağrısını güçlü kılmak için onları vücuda getirdi. Sonra da kullarını kendi gazabından korumak ve onları cennetine sevk etmek için itaatı karşısında mükâfatı ve isyanı karşısında da azabı vaad etti.

Ve şهادet ederim ki, babam Muhammed, O'nun kulu ve resulüdür. Allah, onu peygamber olarak göndermeden önce beğenmiş ve yaratmadan önce seçmiştir ve meb'us kılmadan önce -hatta mahluklar gayb aleminde korkunç perdeler altında saklıyken ve yokluk sınırının eşiğinde bulunurken- onu Ahmed (yani beğenilmiş) olarak isimlendirmiştir. Çünkü Allah, işlerin nihayetini ve hadiselerin akışını bilir ve takdir ettiği şeylerin yerlerine vakıftır. Allah emrini tamamlamak ve kendi hükmünü geçerli ve kesin kılmak, kesin kıldığı kaderlerini icra etmek için onu peygamber olarak gönderdi.

(Resulullah (s.a.a) meb'us olduğunda), İnsanlar çeşitli dinlere bölünmüş, her grup kendi ateşinin çevresinde toplanmış bulunuyorlardı, putlara tapıyor, ama Allah'ı tanımalarına rağmen (bilerekten) onu inkâr ediyorlardı. (Böyle bir dönemde) Allah Teala, Muhammed'in (s.a.a) nuruyla onların, üzerine çökmüş karanlıkları aydınlığa çevirdi. Kalplerdeki (küfrün) düğümlerini çözdü; gözlerden şaşkınlık perdelerini giderdi. Böylece Peygamber (s.a.a), insanlar arasında hidayet işini üstlendi ve sonunda onları sapıklıklardan kurtardı

بِالْمَلَأَيْكَةِ الْأَبْرَارِ، وَرِضْوَانِ الرَّبِّ الْعَفَّارِ، وَمُجَاوِرَةِ الْمَلِكِ
الْجَبَّارِ.

صَلَّى اللَّهُ عَلَى أَبِي، نَبِيِّهِ، وَأَمِينِهِ عَلَى الْوَحْيِ، وَصَفِيَّتِهِ وَخَيْرَتِهِ مِنْ
الْخَلْقِ وَرَضِيَّتِهِ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.
ثُمَّ التَّقَّتْ إِلَى أَهْلِ الْمَجْلِسِ وَقَالَتْ:

أَنْتُمْ - عِبَادُ اللَّهِ - نَصَبُ أَمْرِهِ وَنَهْيِهِ، وَحَمَلَةُ دِينِهِ وَوَحْيِهِ،
وَأَمَنَاءُ اللَّهِ عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَبُلْغَاؤُهُ إِلَى الْأُمَّمِ.

رَعِيمٌ حَقٌّ لَهُ فِيكُمْ وَعَهْدٌ قَدَّمَهُ إِلَيْكُمْ، وَبَقِيَّةٌ اسْتَخْلَفَهَا
عَلَيْكُمْ، كِتَابُ اللَّهِ التَّاطِقُ، وَالْقُرْآنُ الصَّادِقُ، وَالتَّوْرُ السَّاطِعُ
وَالضِّيَاءُ اللَّامِعُ.

بَيِّنَةٌ بِصَائِرِهِ، مُنْكَشِفَةٌ سَرَائِرَهُ مُتَجَلِّيَةٌ ظَوَاهِرَهُ مُعْتَبَطٌ بِهِ
أَشْيَاعُهُ.

قَانِدٌ إِلَى الرِّضْوَانِ إِتْبَاعُهُ، مُؤَدٍّ إِلَى التَّجَاةِ اسْتِيعَاؤُهُ.
بِهِ تُنَالُ حُجَجُ اللَّهِ الْمُنَوَّرَةُ، وَعَزَائِمُهُ الْمُفَسَّرَةُ وَمَحَارِمُهُ
الْمَحْدَرَةُ، وَيَبْنَأَتُهُ الْجَالِيَّةُ وَبَرَاهِينُهُ الْكَافِيَّةُ، وَقَضَائِلُهُ الْمُنْدُوبَةُ

ve kör olan gözleri açtı. Sağlam dine doğru onları hidayet eyledi ve doğru yola onları davet etti.

Bunlardan sonra Allah, Peygamber'inin kendi istek ve rağbetiyle onu, bu dünyadan alıp kendisine doğru götürdü. Böylece Hz. Muhammed (s.a.a), bu dünyanın zorluklarından kurtulup yüksek meleklerin eşliğinde Rabb'inin rızasıyla kuşatıldı ve yüce mülk sahibi Allah'ın civarına erişti. Allah'ın salata, selamı, rahmet ve bereketleri, kendi peygamberi ve vahyinin emini ve kulları arasında seçtiği ve beğendiği ve razı olduğu babama olsun.

Sonra mecliste bulunanlara bakarak şöyle dedi:

"Ey Allah'ın kulları, sizler onun emir ve nehiyelerinin muhatabı, dinin ve vahyin taşıyıcıları ve Allah'ın kendi nefislerine emin kıldığı kimseler ve ümmetlere dinin tebliğcilerisiniz. Allah tarafından hak bir önder (olan Kur'an) sizin aranızdadır. O, Allah'ın size sunmuş olduğu bir ahittir ve halef olarak bıraktığı bir emanettir. O, Allah'ın nâlık kitabı, sâdık Kur'ân'ı, yüce nuru, parlak ışıdır. Basiretleri (hidayetleri) aşikârdır. Sırları münkeşef, açıktır. Zahirleri aydındır. Ona uyanlara gıpta olunur. Kur'an kendisine uyanı, Allah'ın rızasına götürür, ona kulak vereni kurtuluşa erdirir.

وَرِخْصُهُ الْمُؤَهَّبِيَّةُ، وَشَرَائِعُهُ الْمُكْتُوبَةُ.

فَجَعَلَ اللَّهُ الْإِيمَانَ تَطْهِيراً لَكُمْ مِنَ الشِّرْكِ، وَالصَّلَاةَ تَنْزِيهاً
لَكُمْ عَنِ الْكِبْرِ، وَالزَّكَاةَ تَزْكِيَةً لِلنَّفْسِ وَنَمَاءً فِي الرِّزْقِ، وَالصِّيَامَ
تَثْبِيثاً لِلْإِخْلَاصِ، وَالْحَجَّ تَشْيِيداً لِلدِّينِ، وَالْعَدْلَ تَنْسِيْقاً لِلْقُلُوبِ،
وَطَاعَتَنَا نِظَاماً لِلْمِلَّةِ، وَإِمَامَتَنَا أَمَاناً مِنَ الْفُرْقَةِ، وَالْجِهَادَ عِزّاً
لِلْإِسْلَامِ، وَالصَّبْرَ مَعُونَةً عَلَى اسْتِجَابِ الْأَجْرِ، وَالْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ
مُصْلِحَةً لِلْعَامَّةِ، وَبِرِّ الْوَالِدَيْنِ وَقَايَةً مِنَ السَّخَطِ، وَصِلَةَ
الْأَرْحَامِ مُنْهَاءً لِلْعَدَدِ، وَالْقِصَاصَ حَقْنًا لِلدَّمَاءِ، وَالْوَفَاءَ بِالنَّذْرِ
تَعْرِيزاً لِلْمَغْفِرَةِ، وَتَوْفِيَةَ الْمَكَايِلِ وَالْمَوَازِينِ تَغْيِيراً
لِلْبَخْسِ، وَالتَّهْيِيَّ عَنِ شَرْبِ الْخَمْرِ تَنْزِيهاً عَنِ الرَّجْسِ،
وَاجْتِنَابَ الْقَذْفِ حِجَاباً عَنِ اللَّعْنَةِ، وَتَرْكَ السَّرْقَةِ
إِجَاباً لِلْعَقَّةِ.

وَحَرَّمَ الشِّرْكَ إِخْلَاصاً لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ.

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ، وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ فِيمَا أَمَرَكُمْ بِهِ وَتَهَاكُمُ عَنْهُ فَإِنَّهُ ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ

O Kur'an vasıtasıyla Allah'ın aydın hüccetleri, açıklanmış azimetlerine (farzlarına), sakındırılmış haramlarına, belli nişanlerine, yeterli burhanlarına, yapılması istenmiş faziletlerine ve kullara hibe edilen ruhsatlarına ve yazılı şeriatlarına ulaşılır.

(Sonra Hz. Fatıma, Kur'an-ı Kerim'de yer alan şeriatı açıklayarak şöyle buyurdu).

Allah, imanı sizler için şirkten temizlenme vesilesi kıldı. Ve namazı, kibirden uzaklaşmanız ve zekâtı, nefsin yücelmesi ve rızkın çoğalması ve orucu, ihlası şâbitleştirmek ve haccı, dinin temellerini sağlamlaştırmak ve adaleti, kalpleri birleştirmek ve bize itaati, dinin düzelmesi ve nizamı için farz kıldı. Ve imametimizi tefrikadan kurtulmak, cihadı İslam'a izzet kazandırmak, sabrı, mükâfatı hakketmek, emr-i bil mârufu tüm halkın maslahatını korumak ve vâlideyne (baba ve anneye) iyiliği, Allah'ın gazabından kurtulmak için farz kıldı. Ve sıla-ı rahim yapmayı (akrabalarla iyi ilişkide bulunmayı) sayıların çoğalmasına vesile eyledi. Ve kısası kanların dökülmesini önlemek, nezre (adağa) vefa etmeyi, Allah'ın bağışına ehil olmak ve tartı ve ölçüleri eksiltmeyip hakkınca tutmayı, malların değerinin korunması için farz kıldı. Ve şarap içmeyi, (kullarını) pisliklerden temizlemek için nehyetti ve başkalarına zina nisbetini vermekten kaçınmayı, lanetten korunmak ve hırsızlıktan uzak durmayı iffet kazanmak için emretti. Ve şirki, onun rablığına olan inancın halis olması için haram kıldı.

عبادِهِ الْعُلَمَاءِ ﴿﴾ .

ثُمَّ قَالَتْ:

أَيُّهَا النَّاسُ! اإِعْلَمُوا أَنِّي فَاطِمَةٌ، أَبِي مُحَمَّدٌ، أَقُولُ عَوْدًا وَبَدءًا
وَلَا أَقُولُ مَا أَقُولُ غَلَطًا.

وَلَا أَفْعَلُ مَا أَفْعَلُ شَطَطًا ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ
عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ .

فَإِنَّ تَعْرِوهُ وَتَعْرِفُوهُ تَجِدُوهُ أَبِي دُونَ نِسَائِكُمْ، وَأَخَا ابْنِ عَمِّي
دُونَ رِجَالِكُمْ، وَنِعْمَ الْمَعْرِي إِلَيْهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وَآلِهِ) وَسَلَّمَ.
فَبَلَّغِ الرِّسَالَةَ، صَادِعًا بِالتَّدَارَةِ، مَاثِلًا عَنِ مَدْرَجَةِ الْمُشْرِكِينَ
ضَارِبًا تَبَجَّهُمْ آخِذًا بِأَكْظَامِهِمْ دَاعِيًا إِلَى سَبِيلِ رَبِّهِ بِالْحِكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ.

يَكْسِرُ الْأَصْنَامَ، وَيَنْكُثُ الْهَامَ، حَتَّى انْهَزَمَ الْجَمْعُ وَوَلَّوْا
الدُّبُرَ. حَتَّى تَفْرَى اللَّيْلُ عَنِ صُبْحِهِ وَأَشْفَرَ الْحَقُّ عَنِ مَخْضِهِ.

وَنَطَقَ زَعِيمُ الدِّينِ، وَخَرَسَتْ شَقَاشِقُ الشَّيَاطِينِ وَطَاحَ
وَشَيْطُ النَّفَاقِ وَانْحَلَّتْ عُقْدُ الْكُفْرِ وَالشَّقَاقِ وَفُهِمَتْ بِكَلِمَةٍ

"(Ey inananlar,) Allah'tan hakkıyla korkun ve ancak müslümanlar olarak (Allah'a teslim olduğunuz halde) ölün!"¹³ "Allah'ın emir ve nehiyelerine itaat eyleyin. Gerçekten Allah'tan kulları içinden ancak alimler korkar."¹⁴

Sonra şöyle dedi:

Ey insanlar, bilin ki ben Fatıma'yım ve babam Muhammed'dir (s.a.a). Bu sözü ben tekrar tekrar sizlere söylüyorum. Sözlerim haklı ve yaptığım işte batıl bir yön yoktur. (Allah Teâlâ buyuruyor ki): "Gerçekten size kendinizden olan öyle bir peygamber geldi ki, sizlerin uğradığınız çetinlikler ona ağır gelir, o size pek düşkün ve mü'minlere şefkatli ve merhametlidir."¹⁵

Eğer Muhammed'i (s.a.a) tanısanız; onun, sizin hanımlarınızın babası değil, benim babam olduğunu ve sizin erkeklerinizin değil, benim kocamın (Hz. Ali'nin) kardeşi olduğunu görürsünüz. Ona olan nisbet ve yakınlık ne güzel bir nisbettir. O peygamberliği uhdesine alıp, halkı Allah'ın azabından korkuttu. Müşriklerin yolundan yüz çevirdi. Şirkin belini kırıp, onların nefesini kesti ve halkı hikmet ve güzel nasihatle Rabb'inin yoluna çağırdı, putları kırdı, küfrün önderlerini yüzüstü yere serdi. Sonunda kafirler topluluğu bozguna uğrayarak arklarına dönüp kaçtılar; gecelerin

13 - Âl-i İmran/102.

14 - Fatır/28.

15 - Tevbe/128.

الِاخْلَاصِ فِي نَفَرٍ مِنَ الْبَيْضِ الْخِيَاصِ .

وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ مَذْقَةُ الشَّارِبِ وَنُهْرَةُ الطَّامِعِ
وَقَبْسَةُ الْعَجْلَانِ وَمَوْطِئُ الْأَقْدَامِ تَشْرَبُونَ الطَّرِيقَ وَتَقْتَاتُونَ الْقِدَّ
وَالسُّورِقَ أَذْلَةً خَاسِئِينَ، «مَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ مِنْ
خَوْلِكُمْ» .

فَأَتَقَدَّكُمْ اللَّهُ بِمُحَمَّدٍ ﷺ ، بَعْدَ اللَّيْلِ وَاللَّيْلِ، بَعْدَ أَنْ
مُنِيَ بِهِمِ الرِّجَالِ وَذُؤِبَانِ الْعَرَبِ، وَمَرَدَّةِ أَهْلِ الْكِتَابِ
«كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْعَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ»، أَوْ نَجْمَ قَرْنٍ
لِلشَّيْطَانِ، وَفَعَّرَتْ فَاغِرَةً مِنَ الْمُشْرِكِينَ، قَذَفَ أَخَاهُ فِي
هَوَاتِهَا، فَلَا يَنْكَفِي حَتَّى يَطَّأَ صِمَاحَهَا بِأَمْرِهِ وَيُحْمِدَ
لَهَا بِسَيْفِهِ. مَكْدُودًا فِي ذَاتِ اللَّهِ مُجْتَهِدًا فِي أَمْرِ اللَّهِ،
قَرِيبًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ، سَيِّدًا فِي أَوْلِيَاءِ اللَّهِ، مُشْمَرًا نَاصِحًا، مُجِدًّا
كَادِحًا.

وَأَنْتُمْ فِي رَفَاهِيَّةٍ مِنَ الْعَيْشِ وَادْعُونَ فَاكِهُونَ آمِنُونَ
تَرَبِّصُونَ بِنَا الدَّوَائِرَ وَتَتَوَكَّفُونَ الْأَخْبَارَ وَتَنْكِبُونَ

karanlığı, sabahın aydınlığı ile yarıldı ve hakkın özü ortaya çıktı; dinin önderi konuşmaya başladı; şeytan sözcülerinin sesi kesildi, nifakın tacı yere düştü, küfür ve azgınlığın düğümleri çözüldü. Sizler de ibadetten, oruçtan karınları aç, yüzleri ak olanlarla beraber ihlas kelimesini söyler oldunuz.

Sizler Hz. Resul-i Ekrem gelmeden önce ateş dolu bir uçurumun kenarında idiniz, (o halinizle) taşın dibinde kalan, hemen içilip tüketilecek olan bir yudum suydunuz; aç kişinin fırsat gözetmeden kapıp yiyeceği bir lokmaydınız (düşmanların) ayakları altına düşmüş bir toplumdunuz. İçtiğiniz deve sidiğiyle dolmuş ve hayvan pisliğiyle kokuşmuş çöllerdeki çukur suyu idi. Yediğiniz dabaklanmamış deriyle hazırlanan yemektir. Aşağılık bir hale düşmüştünüz, insanların saldırıp sizi yok etmesinden korkuyordunuz. Bütün bunlardan ve güçlülerin belasına uğradıktan, Arab'ın kurtlarına lokma olduktan, kitap ehlinin azgınlarına tutsak düştükten sonra sizleri Allah Tebareke ve Teala babam Muhammed (s.a.a) vasıtasıyla kurtardı. Bundan sonra ne zaman müşrikler savaş ateşini yaktılsa, Allah onu söndürdü ve ne zaman şeytan kendi boynuzunu çıkardıysa ve müşriklerden bir grubun ağzı açıldıysa (Peygamber s.a.a) kardeşini (Hz. Ali'yi) tehlikenin önüne çıkarıp müşriklerin ağzını tıkadı. Hz. Ali de düşmanların başını ezmedikçe ve yakılan ateşin alevini kılıcıyla söndürmedikçe geri dönmezdi. O Allah'ın zatı için zahmete katlanan,

عِنْدَ النَّزَالِ وَتَفْرُونَ مِنَ الْقِتَالِ.

فَلَمَّا اخْتَارَ اللَّهُ لِنَبِيِّهِ ﷺ دَارَ أُنْبِيَائِهِ وَمَأْوَى أَصْفِيَائِهِ، ظَهَرَ
فِيكُمْ حَسَكَةُ النَّفَاقِ وَسَمَلَ جِلْبَابِ الدِّينِ وَنَطَقَ كَاطِمُ الْغَاوِينَ
وَتَبَعَ خَامِلُ الْأَقْلَيْنِ وَهَدَرَ فَنِيْقُ الْمُبْطِلِينَ.

فَخَطَرَ فِي عَرَصَاتِكُمْ وَأَطْلَعَ (أَخْرَجَ - نَسَخَ) الشَّيْطَانَ رَأْسَهُ
مِنْ مَعْرَزِهِ هَاتِفًا بِكُمْ، فَأَلْفَاكُمْ لِذَعْوَتِهِ مُسْتَجِيبِينَ، وَلِلْغَرَّةِ فِيهِ
مُلاَحِظِينَ.

ثُمَّ اسْتَهْضَكُمْ فَوَجَدَكُمْ خِفَافًا، وَأَحْمَشَكُمْ فَأَلْفَاكُمْ غَضَابًا
فَوَسَمْتُمْ غَيْرَ إِبِلِكُمْ وَأُورِدْتُمْ غَيْرَ مَشَرِّبِكُمْ.

هَذَا وَالْعَهْدُ قَرِيبٌ، وَالْكَلْمُ رَحِيبٌ وَالْجُرْحُ لَمَّا يَنْدَمِلُ
وَالرَّسُولُ لَمَّا يُقْبَرُ.

إِبْتِدَارًا زَعَمْتُمْ خَوْفَ الْفِتْنَةِ:

«أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ». فَهَيْهَاتَ

مِنْكُمْ!

وَكَيْفَ بِكُمْ؟ وَأَنَّى تُؤْفَكُونَ؟ وَكِتَابُ اللَّهِ بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ، أُمُورُهُ

Allah'ın emrinde ciddiyet gösteren, Resulullah'ın yakını ve Allah'ın velilerinin efendisidir. O hak yolunda kollarını sıvayarak, iyilik istiyor, ciddiyetle çalışarak bu yolda zahmete katlanıyordu. Ama siz (o dönemde) rahat bir yaşayış yolunu seçip asayiş ve emniyet içersinde hayatınızı sürdürüyordunuz ve bizlerin başına gelen belaların sonucunu bekliyordunuz; neticenin kimin yararına olacağını öğrenmek istiyordunuz; savaflara katılsanız da düşmanla karşılaştığınızda geriye dönüp kaçıyorsunuz.

Allah Tealâ, Peygamber'ine enbiyanın bulunduğu, yani seçkinlere ayırdığı makama yücelmeyi kararlaştırdığında sizlerdeki nifak düğümleri aşikâr oldu, din gömleği artık yıprandı; kendini gizlemiş olan azgınlar nutka geldi ve cansız kalmış düşmanlar harekete geçti; bâtil ehlinin önderleri kükremeye başladı ve sizin aranızda değer kazandılar. Şeytan başını kendi yuvasından çıkarıp sizleri kendisine doğru çağırdı. Sizlerin onun davetini kabullenmeye ve aldanmaya meyilli olduğunuzu gördü; sonra sizi tahrik etti ve sizleri hafif buldu ve sizleri kışkırttı, siz de hemen galeyana geldiniz. Böylece sizler başkasının devesini (kendi deveniz olarak) dağladınız ve (onu) başkasına ait çeşmeye sürdünüz (yani başkasına ait olan hilafete el koydunuz). Bütün bunlara henüz Resul-i Ekrem'in vefatından kısa bir süre geçmeden ve henüz kalbimizin yaraları tazeyken, yüreğimizin cerahati iyileşmeden, hatta

ظَاهِرَةٌ، وَأَحْكَامُهُ زَاهِرَةٌ وَأَعْلَامُهُ بَاهِرَةٌ، وَزَوَاجِرُهُ لَاحِظَةٌ،
 وَأَوَامِرُهُ وَاضِحَةٌ، قَدْ خَلَفْتُمُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ.
 أَرَعْبَةٌ عَنْهُ تُدْبِرُونَ؟ أَمْ بِغَيْرِهِ تَحْكُمُونَ؟ ﴿بِشَسِّ لِلظَّالِمِينَ
 بَدَلًا﴾.

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ﴾.

ثُمَّ لَمْ تَلْبَثُوا إِلَّا رَيْثَ أَنْ تَسْكُنَ نَفْرَتَهَا وَيَسْلَسَ قِيَادَهَا.
 ثُمَّ أَخَذْتُمْ (أَنْتُمْ - نَسَخَةٌ) تُورُونَ وَقَدَّتْهَا وَتَهَيَّجُونَ
 جَمْرَتَهَا وَتَسْتَجِيبُونَ هُتَافِ الشَّيْطَانِ الْعَوِيِّ، وَإِطْفَاءِ أَنْوَارِ
 الدِّينِ الْجَلِيِّ، وَاحْمَادِ سُنَنِ النَّبِيِّ الصَّيْفِيِّ.
 تَشْرَبُونَ حَسَوًا فِي اِزْتِغَاءٍ وَتَمَشُونَ لِأَهْلِيهِ وَوَلَدِهِ فِي الْحَمْرِ
 وَالضَّرَائِ وَنَصِيرٍ مِنْكُمْ عَلَى مِثْلِ حَزِّ الْمَدَى وَوَحْزِ السَّنَانِ فِي
 الْحَشَى.

وَأَنْتُمْ - الْآنَ - تَزْعُمُونَ أَنْ لَا إِثْرَ لَنَا:

﴿أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْتَغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ

Resul-i Ekrem'in cenazesi defnedilmeden teşebbüs ettiniz. "Fitne çıkmasından korkuyoruz" diyerek bu işlere koşular. **"(Oysa) İyi bilin ki (bu işleriyle), tam fitnenin ortasına düşmüşlerdir. Gerçekten cehennem, kafirleri (her taraftan) kuşatmıştır."**¹⁶

Heyhat! Size ne olmuştur? Ve (haktan dönüp), Allah'ın kitabını bırakıp neye yönelmişsiniz? Oysaki onda olan hakikatler zahir, ahkamı nurlu, nişaneleri belirgindir, sakındırdığı şeyler ortadadır, emirleri açıktır. Ama sizler onu arkanıza atmışsınız. Acaba Kur'an'ı bırakmayı ve ona sırt çevirmeyi mi istiyorsunuz; yoksa başka bir kitapla mı hüküm veriyorsunuz? **"Ne kötüdür zalimlerin (Kur'an'ın yerine) seçtikleri bedel"**¹⁷ **"Kim ki, İslam'dan başka bir din arasa o (din) asla ondan kabul edilmez ve o ahirette ziyankârlardan olur."**¹⁸

Sonra ancak o fitnenin doğurduğu nefret yatışınca ve kontrol altına girinceye kadar beklediniz ve sonra yine fitnenin alevini daha da bir şiddetlendirmeye ve ateşini daha da bir kızgınlaştırmaya yöneldiniz. Aldatıcı şeytanın da-vetine icabet ederek, dinin apaydın nurlarını ve Peygamber'in sünnetini söndürmeye koyuldunuz. Sizler köpüğü içmek adına altındaki sütü içiyor, (beytul malı gizlice istediğiniz şekilde harcıyorsunuz) bunun yanı sıra açıkta ve gizlide Peygamber'in

16 - Tevbe/49.

17 - Kehf/50.

18 - Al-i İmran/85.

يُوقِنُونَ».

أَفَلَا تَعْلَمُونَ؟ بَلَىٰ تَجَلَّىٰ لَكُمْ كَالشَّمْسِ الضَّاحِيَةِ أَنَّىٰ ائْتَتْهُ.
أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ! أَلْغَلْبُ عَلَىٰ إِرْثِيَّةِ.

يا ابنَ أبي قُحَافَةَ!

أفي كتابِ اللهِ أنْ تَرِثَ أبَاكَ ولا أَرِثَ أبي؟؟
«لَقَدْ جِئْتَ شَيْئاً قَرِيْباً».

أَفَعَلَىٰ عَمْدٍ تَرَكْتُمْ كِتَابَ اللهِ وَتَبَدُّمُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ؟
إِذْ يَقُولُ:

«وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ».

وَقَالَ - فَمَا اقْتَصَصَ مِنْ خَبَرِ يَحْيَىٰ بْنِ زَكَرِيَّا - إِذْ قَالَ:

«فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ».

وَقَالَ: «وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ»

وَقَالَ: «يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ».

وَقَالَ: «إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ

حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ».

Ehl-i Beyt'ine ve evladına haksızlık ediyorsunuz. Biz ise, sizlerin kalbimize vurduğunuz hançer yarasına ve bağrımızı delen ok darbesine sabrediyoruz. Siz şimdi de benim, babamdan miras alma hakkımın olmadığını iddia ediyorsunuz. **"Yoksa cahiliye hükmünü mü arıyorlar (uygulamak istiyorlar)? Halbu ki, yakın eden bir toplum için hükmü Allah'tan daha güzel olan kim olabilir?"**¹⁹ Acaba sizler bilmiyor musunuz? Oysa, sizlere güneş gibi aşikâr olmuştur ki, ben onun kızıyım? Ey müslümanlar, acaba benim mirasım zorla benim elimden alınacak mı? (ve siz buna seyirci mi kalacak sınız?)."

Ey Ebu Kuhafe'nin oğlu (Ebu Bekir)! Acaba senin babandan miras alman, ama benim babamdan miras almamam Allah'ın kitabında mı yazılmıştır? Gerçekten ortaya attığın söz büyük bir iftiradır. Acaba bilerek mi Allah'ın kitabını arkasına atıp terkettiniz? Kur'ân-ı Kerim buyuruyor ki: **"Ve Süleyman Davud'dan irs aldı (ona mirasçı oldu)."**²⁰

Ve Yahya ibn-i Zekeriyya'nın kıssasını anlatırken de buyurmuştur: **"Dedi ki (Ey Rabb'im,) Bana bir veli lütfet ki, benden ve Yakup soyundan irs alsın (mirasçı olsun)."**²¹

19 - Maide/50.

20 - Neml/16.

21 - Meryem/60.

وَزَعَمْتُمْ أَلَا حَظَّ لِي! وَلَا إِزْتَّ مِنْ أَبِي.
 أَفَخَصَّكُمْ اللَّهُ بِآيَةٍ أَخْرَجَ أَبِي مِنْهَا؟
 أَمْ هَلْ تَقُولُونَ: إِنَّ أَهْلَ مِلَّتَيْنِ لَا يَتَوَارَثَانِ؟
 أَوْ لَسْتُ أَنَا وَأَبِي مِنْ أَهْلِ مِلَّةٍ وَاحِدَةٍ؟
 أَمْ أَنْتُمْ أَعْلَمُ بِمُخْصِصِ الْقُرْآنِ وَعُمُومِيهِ مِنْ أَبِي وَابْنِ
 عَمِّي؟

فَدُونَكهَا مَخْطُومَةٌ مَرْحُورَةٌ تَلْقَاكَ يَوْمَ حَشْرِكَ.
 وَنِعْمَ الْحَكَمُ اللَّهُ، وَالرَّعِيمُ مُحَمَّدٌ، وَالْمُوعِدُ الْقِيَامَةَ وَعِنْدَ
 السَّاعَةِ يَحْسُرُ الْمُبْطِلُونَ، وَلَا يَنْفَعُكُمْ، إِذْ تُنْدَمُونَ:
 ﴿وَلِكُلِّ نَبَأٍ مُسْتَقَرٌّ، فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ
 عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾.

ثُمَّ رَمَتْ بِطَرْفِهَا نَحْوَ الْأَنْصَارِ فَقَالَتْ:
 يَا مَعْشَرَ النَّقِيَّةِ! وَأَعْضَادَ الْمِلَّةِ! وَحَصَنَةَ الْإِسْلَامِ!
 مَا هَذِهِ الْعَمِيرَةُ فِي حَقِّي؟ وَالسَّنَةُ عَنْ ظِلَامَتِي؟
 أَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَبِي يَقُولُ:

Ve yine buyurmuştur ki: "Allah'ın kitabında akrabaların bazıları, bazılarına (nisbet, irs hususunda) daha evladr."²²

Yine buyurmuştur ki: "Allah size evlatlarınız hakkında bir erkeğe iki kadının payını tavsiye eder."²³

Yine buyurmuştur ki: "Sizlerden birinin ölümü geldiği zaman kendisinden bir hayır (mal) bırakıyorsa baba ve annesine ve yakınlarına (verilmesi için) adalet ve iyilik üzere vasiyyet etmek (Allah'tan) takvalılara bir borç olarak yazılmıştır."²⁴

(Kur'an ayetleri böyle buyururken acaba) sizlere göre benim bir payım yok mu ve benim babamdan miras almaya hakkım yok mudur?! Acaba Allah, Sizlere irs ayetinde bir özellik tanımış da yalnız babamı mı çıkarmıştır? Yoksa sizler, "Ayrı ayrı dinlere mensup olan kişiler birbirlerinden irs alamazlar mı" diyorsunuz (ve bu yüzden bana irs hakkı tanımıyorsunuz)? Acaba ben ve babam aynı dine bağlı değil miyiz? Yoksa sizler Kur'an'ın husus ve umumunu (genel hükümlerini ve o hükümlerden istisna edilen durumlarını) benim babam ve amcam oğlundan daha mı iyi bildiğinizi iddia ediyorsunuz?

Ey Ebu Bekir, bu eğerli, yularlı ve süslenmiş Fedek devesini al da götür! Ama bil ki, mahşere

²² - Enfal/75.

²³ - Nisâ/11.

²⁴ - Bakara/180.

«الْمَرْءُ يُحْفَظُ فِي وُلْدِهِ»؟

سَرَعَانَ مَا أَحَدْتُمْ، وَعَجَلَانَ ذَا إِهَالَةٍ.

وَلَكُمْ طَاقَةٌ بِمَا أَحَاوِلُ، وَقُوَّةٌ عَلَىٰ مَا أَطْلُبُ وَأَزَاوِلُ.

أَتَقُولُونَ: مَاتَ مُحَمَّدٌ صلى الله عليه وآله، فَخَطَبُ جَلِيلٍ، اسْتَوْسَعَ وَهْنُهُ

وَاسْتَنْهَرَ فَتَقَهُ وَانْفَتَقَ رَتْقَهُ، وَأَطْلَمَتِ الْأَرْضُ لِغَيْبِيَّتِهِ، وَانْكَسَفَتِ

النُّجُومُ لِمُصِيبَتِهِ، وَأَكَدَتِ الْأَمَالُ وَخَشَعَتِ الْجِبَالُ، وَأُضِيعَ

الْحَرِيمُ وَأُزِيلَتِ الْحُرْمَةُ عِنْدَ مَمَاتِهِ.

فَتَيْلِكَ - وَاللَّهِ - النَّازِلَةُ الْكُبْرَى وَالْمُصِيبَةُ الْعُظْمَى، لَا مِثْلَهَا

نَازِلَةٌ، وَلَا بَاقِيَةٌ عَاجِلَةٌ أَعْلَنَ بِهَا كِتَابُ اللَّهِ - جَلَّ ثَنَاؤُهُ - فِي

أَفْنِيَّتِكُمْ فِي مَمْسَاكُمْ وَمَصْبِحِكُمْ، هُتَافًا وَصُرَاخًا، وَتِلاوَةً

وَالْحَنَانًا وَلِتَقْبَلُهُ مَا حَلَّ بِأَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ، حُكْمٌ فَضْلٌ، وَقَضَاءٌ

حَقٌّ.

﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ

قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا

وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ﴾.

geldiğin gün yaptıklarıyla karşılaşacaksınız. O gün ki, hakim Allah'tır ve kefil Hiz. Muhammed (s.a.a)! Ne güzel gündür o gün, o günde batıla uyanlar ziyana uğrurlar; o zaman pişmanlık da halinize bir yarar sağlamayacaktır? Her bir sözün (hakikatin) gerçekleşeceği bir yer ve zaman vardır.

"Artık yakında zelil edici azabın kime geleceğini ve kalıcı azabın kimi yakalayacağını bileceksiniz."²⁵

:Sonra Ensar'a doğru bakarak şoyle dedi:

"Ey yiğitler topluluğu ve dinin yardımcıları ve İslam'ın koruyucuları, benim hakkımda yaptığınız bu gevşeklik ve benden zulümle alınan (Fedek) hususundaki bu gafletiniz nedir? Acaba Resulullah (s.a.a): "Kişinin ihtiramı, evlatlarına iyi davranmakla korunur." diye buyurmuyor muydu? Ne abuk da verdiğiniz ahdi bozdunuz? Sizlerin benim talebimi yerine getirmeye gücünüz var. Acaba kendi kendinize, Muhammed (s.a.a) ld m, diyorsunuz? (Evet, öldü ama bu) Bir büyük musibet idi ki, bu yüzden hasıl olan boşluk ve vcoda gelen gedik ne de büyüktür. Yeryüzü onun gaybetiyle karardı ve yıldızların yüzü tutuldu; ümitler boşa çıktı; dağlar onun karşısında huşu etti. Ama Resulullah'ın vefatıyla da hadler aşıldı ve hrmetler paymal edildi.

إِيهَاءَ بَنِي قَيْلَةَ! أَأَهَضَمَ تُرَاثَ أَبِي وَأَنْتُمْ بِمِرْأَى مِيَنِي
وَمَسْمَعٍ وَمُنْتَدَى وَمَجْمَعٍ تَلْبِسُكُمْ الدَّعْوَةَ، وَتَشْمَلُكُمْ الْخَيْرَةَ
وَأَنْتُمْ ذَوُو الْعَدَدِ وَالْعُدَّةِ، وَالْآدَاءِ وَالْقُوَّةِ، وَعِنْدَكُمْ السَّلَاحُ
وَالْجِنَّةُ.

تُؤَافِيكُمْ الدَّعْوَةُ فَلَا تُجِيبُونَ؟

وَتَأْتِيكُمْ الصَّرْحَةُ فَلَا تُغِيثُونَ؟ وَأَنْتُمْ مَوْصُوفُونَ بِالْكِفَاحِ،
مَعْرُوفُونَ بِالْخَيْرِ وَالصَّلَاحِ وَالتُّخْبَةِ الَّتِي انْتَخَبْتِ، وَالْخَيْرَةَ الَّتِي
اخْتِيرْتِ.

قَاتَلْتُمُ الْعَرَبَ وَتَحَمَّلْتُمُ الْكَيْدَ وَالتَّعَبَ وَنَاطَحْتُمُ
الْأَمَمَ، وَكَافَحْتُمُ الْبُهَمَ، لَا نَبْرَحُ أَوْ تَبْرَحُونَ، نَأْمُرُكُمْ
فَتَأْتِمُرُونَ.

حَتَّى دَارَتْ بِنَارِ حَى الْإِسْلَامِ، وَدَرَّ حَلْبُ الْإِيَامِ وَخَضَعَتْ ثَعْرَةُ
الشَّرِكِ، وَسَكَنْتْ فَوْزَةُ الْإِفْكِ وَحَدَّثَتْ نِيرَانُ الْكُفْرِ وَهَدَّاتِ
دَعْوَةَ الْهَرَجِ وَاسْتَوْسَقَ نِظَامُ الدِّينِ.

فَأَنَّى جِزْمُكُمْ بَعْدَ الْبَيَانِ؟ وَأَسْرَرْتُمْ بَعْدَ الْإِعْلَانِ؟ وَنَكَصْتُمْ بَعْدَ

Allah'a Andolsun ki, benzeri görülmemiş büyük bir musibet idi. Ama her sabah ve akşam evlerinizde okunan Allah'ın kitabı, bunun vuku bulacağını açıkça ilan etmişti. Ondan önceki peygamberlerin de durumundan haber vermişti ve bu değişmez bir hüküm ve kesin bir kazadan ibaret idi.

"Muhammed, ancak bir elçidir, ondan önce peygamberler gelip geçmiştir; acaba eğer ölürse veya öldürülürse sizler (dinden) geriye mi döneceksiniz? Kim ki, dinden geriye dönerse (bilsin ki) Allah'a asla bir zarar vermez ve Allah şükredenleri mükâfatlandırır."²⁶

Ey Kılıle oğulları (Evs ve Hazrec), sizin gözünüzün önünde babamın mirasını elimden alacaklar ve sizler buna şahit olup susacak ve topluca bunu duyup kendinizi kenara mı çekeceksiniz?! Halbuki, hepinize yardım çağrısında bulunmuşum ve siz de haberdarsınız. Sizler ki, güç ve sayınız yeterlidir ve elinizde silah ve kalkan vardır. Acaba nasıl olur da yardım çağrısını duyup icabet etmiyorsunuz; feryadımızı işitiyor, ama bizim yardımımıza koşmuyorsunuz? Oysaki sizler cesur insanlar diye tanınmışsınız ve iyilik ve salah ile marufsunuz; sizler seçkinler ve beğenilmişlersiniz. Araplarla savaştınız ve çetinlik ve zorluklara karşı koydunuz ve kabilelerle karşı karşıya geldiniz ve kahramanlarla mücadele eylediniz. Nice uzun

الإقدام؟ وَأَشْرَكْتُمْ بَعْدَ الْإِيمَانِ؟

«أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهُمُوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ
بَدَوْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ، أَنْتُمْ تَخْشَوْنَهُمْ فَأَلَلَهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ».

ألا: قَدْ أَرَى أَنْ قَدْ أَخْلَدْتُمْ إِلَى الْخَفْضِ وَأَبْعَدْتُمْ مَنْ هُوَ أَحَقُّ
بِالْبَسْطِ وَالْقَبْضِ وَخَلَوْتُمْ بِالِدَّعَةِ وَنَجَوْتُمْ مِنَ الضَّيْقِ بِالسَّعَةِ
فَجَجَّتُمْ مَا وَعَيْتُمْ وَدَسَعْتُمْ الَّذِي تَسَوَّعْتُمْ.
«وَقَالَ مُوسَى إِنْ تَكْفُرُوا أَنتُمْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَأِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ».

ألا: وَقَدْ قُلْتُ مَا قُلْتُ عَلَى مَعْرِفَةٍ مِنِّي بِالْخُذَلَةِ
الَّتِي خَامَرْتُكُمْ وَبِالْعُدْرَةِ الَّتِي اسْتَشَعَرْتَهَا قُلُوبُكُمْ
وَلِكَيْهَا فَيْضَةُ النَّفْسِ وَنَفْثَةُ الْعَيْظِ وَخُورُ الْقَنَا وَرَيْثَةُ
الصَّدُورِ.

فَدُونَكُمْوَهَا، وَاحْتَبَبُوهُ دَبْرَةَ الظَّهْرِ نَقَبَةَ الْخُفِّ بِأَقْيَةِ الْعَارِ،
مَوْسُومَةَ بَغْضَبِ اللَّهِ، وَسَنَارِ الْأَبَدِ مَوْصُولَةَ بِنَارِ اللَّهِ الْمُوقَدَةِ

zamanlar biz (Ehl-i Beyt) size emrettiğimizde siz hep itaat ediyordunuz. Nihayet İslam değirmeni bizlerin ekseninde dönmeye başladı, nimet ve rızık çoğaldı ve şirkin sesi kesildi ve iftiracıların coşkusu yattı, küfrün ateşi söndü ve fitnenin çağrısı sustu, dinin nizamı güçlendi. Öyleyse neden hak aşikâr olduktan sonra şaşkınlığa düştünüz ve gerçekler ilan olduktan sonra onu tekrar gizlemeye yöneldiniz ve hakka yöneldikten sonra geriye döndünüz ve iman ettikten sonra şirke düştünüz.

"Neden antlarını bozan ve Resulullah'ı çıkarmaya yeltenenlerle savaş mıyorsunuz? Oysaki, ilk olarak onlar (savaşı) başlattılar. Yoksa onlardan mı korkuyorsunuz? Oysaki, gerçek iman sahibi iseniz kendisinden korkmanıza en layık olan Allah'tır."²⁷

Ben, sizlerin alçalmaya yöneldiğinizi ve yöneticilik makamına layık olanı bu makamdan uzaklaştırdığınızı görüyorum. Sizler rahatlık ve zevke çekildiniz. Darlıktan kaçıp genişliğe ve refaha meylettiniz. Ruhunuza yerleşen marifet ve anlayışları çıkarıp attınız ve afiyetle yediğiniz şeyi geri kustunuz.

"Eğer, sizler ve yeryüzünde bulunan herkes kafir olsalar (nankörlük etseler), (Allah'a bir zarar

²⁷ - Tevbe/13.

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ. فَبِعَيْنِ اللَّهِ مَا تَفْعَلُونَ:

«وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ».

وَأَنَا ابْنَةٌ نَذِيرٍ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ. فَاعْمَلُوا إِنَّا

عَامِلُونَ، وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ».

اقول : ورواه العلامة ابن ابي الحديد المعتزلي في «شرح نهج

البلاغة، ج ١٦ ص ٢٥٢» .

والمسعودي في « مروج الذهب ج ٢ ص ٣١١»، عمر رضا

كحالة في «اعلام النساء ج ٤ ص ١١٦».

وتوفيق ابو علم في « اهل البيت ص ١٥٧»، وجمع آخر من

اعلام القوم .

وايضاً نقل مواضع من الخطبة في كتب لاهل السنة .

منها: « الامامة والسياسة لابن قتيبة، ج ٢ ص ١٤»، «اسد

الغابة لابن الأثير، ج ٢ ص ٥٢٢»، «الاصابة لابن حجر، ص ٦١-

٦٦»، «الاستيعاب للقرطبي، ص ٣٧٧»، « تاريخ ابن كثير، ج ١٢

ص ٤٤١» .

« تفسير الكشاف ج ١، في تفسير آية «وَأَتِ ذَا الْقُرْبَى

veremezler.) Çünkü gerçekten Allah ganidir ve övülendir."²⁸

Bilin ki ben, sizlerin bize arka çıkmayacağı-
nızdan, bizi yalnız bırakacağınızdan, kalbinizde
yerleşen hiyanetten haberdar olmama rağmen bu
sözleri size söyledim. (Bunların size te'sir etmeye-
ceğini biliyordum). Ama bunlar ruhun taşkınlığı,
gazabın taşması, tahammülün sona ermesi netice-
sinde dile getirdiğim içimde toplanan dertlerimdir
ve bu sözler benim size karşı hüccetimdir.

Evet, alını götürün onu (hilafeti) ve yükleyin
yükünüzü! Ama bilin ki, bu devenin sırtı yaralı,
ayakları da aşınmıştır.

O, sizlere sürekli utanç kaynağı olacak,
üzerinizde de Allah'ın gazabı ve ebedi bir utanç
dağı olarak; sizi, yürekleri kapsayan Allah'ın ebedi
ateşine götürecektir. Bilin ki, yaptıklarınız Allah'ın
gözü önündedir. **"Ve zalimler yakında nasıl bir
akibete (azaba) düşer olacaklarını bilecekler."**²⁹

Ben, sizleri önünüzde bulunan şiddetli azaptan
korkutanın kızı Fatıma'yım. Öyleyse "Siz amel
edin, şüphesiz biz de amel etmekteyiz."

"Ve bekleyin, şüphesiz biz de beklemekteyiz."³⁰

28 - İbrahim/8.

29 - Şuarâ/227.

30 - Hud/122.

حقه ﴿ ، « كنز العمال، ج ٦ ص ٢١٩ ، « المستدرك للحاكم، ج ٣
ص ١٥٣ ، « صحيح مسلم، ج ٢ ص ٧٢ » وغيرهم.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

27. BÖLÜMÜN KAYNAKLARI

Hz. Fatıma'nın (selamu'llahi aleyhâ) bu meşhur hutbesi birçok Şiâ ve Ehl-i Sünnet kaynaklarında nakledilmiştir. Biz burada bu hutbeyi nakleden Ehl-i Sünnet kitaplarından bazılarına değinmekle yetineceğiz:

- 1 - Belâğat-ün Nisa, s.12
- 2 - Şerh-ü Nehc-il Belağa (İbn-i Eb-il Hadid), c.16, s.252.
- 3 - Müruc-üz Zeheb (Mes'ûdi), c.2, s.311.
- 4 - A'lam-ün Nisa (Ömer Rıza Kehale), c.4, s.116.
- 5 - Ehl-ül Beyt (Tevfik Ebu Alem), s.157.

Hutbenin bazı bölümlerini de yine birtakım kitaplar nakletmişlerdir ki, onlardan yine sadece birkaçına değineceğiz:

- 1 - El-İmame ve-s Siyase (İbn-i Kutaybe), c.2, s.14,
- 2 - Üsd-ül Gâbe (İbn-i Esir), c.2, s.522.
- 3 - el-İsabe (İbn-i Hacer), s.61-66.
- 4 - el-İstiâb (Kurtubi), s.377.
- 5 - Tarih-i İbn-i Kesir, c.12, s.441.

6 - Tefsir-ül Keşşâf (Zemahşeri), c.1, İsra suresi, 26 âyet tefsirinde.

- 7 - Kenz-ül Ummâl (Muttaki), c.6, s.219.
- 8 - Müstedrek-üs Sahihayn (Hakim), c.3, s.153.
- 9 - Sahih-i Müslim, c.2, s.72.

